

Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae – XVI

Additions to the flora of the Czech Republic – XVI

Pavel L u s t y k ¹⁾ & Jan D o l e ž a l ²⁾ [eds]

¹⁾ Moravský Lačnov 287, CZ-568 02 Svitavy; e-mail: pavel-lustyk@seznam.cz

²⁾ Muzeum a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou, Jiráskova 2, CZ-516 01 Rychnov nad Kněžnou; e-mail: jhdolezal@seznam.cz

Abstract

This **sixteenth** part of floristic contributions includes data of taxa newly discovered on the territory of the Czech Republic (*Amaranthus emarginatus* subsp. *emarginatus*, *A. emarginatus* subsp. *pseudogracilis*, *Asplenium ×woynarianum*, *Pilosella bauhini* × *P. glomerata*, *Sorbus ×kitaibeliana*, *Symphytum tuberosum* subsp. *angustifolium*, *Taraxacum hahnii* and *Urtica dioica* × *U. kioviensis*) and data of alien species found in the Czech Republic for the first time (*Corydalis cheilanthesifolia*, *Cyclospermum leptophyllum*, *Euphorbia serpens*, *Houttuynia cordata*, *Limonium gmelini*, *Salvia hispanica*) are summarized. Furthermore, critically endangered species (according to the Red List of Vascular Plants of the Czech Republic) are reported from new localities (e. g. *Aira caryophyllea*, *Asplenium trichomanes* subsp. *pachyrachis*, *Chenopodium murale*, *Clematis integrifolia*, *Crepis setosa*, *Eleocharis quinqueflora*, *Hieracium obscuratum*, *Juncus atratus*, *Orchis ustulata*, *Orobancha elatior*, *Pilosella macranthela*, *Taraxacum cognatum*, *Trifolium striatum* and *Viola elatior*). Finally, relatively rare and threatened species are reported from phytogeographical districts where they had not been recorded yet (*Chenopodium foliosum*, *Draba muralis*, *Erechtites hieraciifolia*, *Hieracium caesium* and *Pilosella scandinavica*).

Key words: Czech Republic, floristics, new finds

Nomenklatura: Danihelka et al. (2012)¹⁾, Chytrý (2007, 2009, 2011), Kubát et al. (2002), Kučera & Váňa (2005)

Úvod

Po roce opět shrnujeme výsledky práce floristů a taxonomů z území České republiky za období 2016–2017. Kromě mnoha nálezů dosud neuveřejněných, zaslaných nám do redakce, uvádíme i ty, jež byly v roce 2016 (výjimečně i v roce 2015 a 2017) publikovány – v tomto případě se omezujeme jen na taxony pro naši květenu nové a kriticky ohrožené (kategorie C1). Lokalizace taxonů publikovaných v cizojazyčných člancích ponecháváme v původním znění, popř. k nim doplňujeme obvyklé geografické údaje. V roce 2017 vyšla v časopisu Preslia (ročník 89) čtvrtá a pátá část seriálu Rozšíření cévnatých rostlin v České republice (Kaplan et al. 2017a, 2017b), který je velice významným zdrojem dat o výskytu rostlinných druhů v ČR. Jednotlivé nové lokality publikovaných kriticky

¹⁾ Pro rody *Hieracium*, *Pilosella* a *Taraxacum*.

ohrožených druhů v tomto případě do Additament neexcerpujeme, tyto práce (včetně podrobných lokalit druhů) jsou volně přístupné na adrese www.preslia.cz.

Výsledky floristické práce za sledované období jsou opět neobyčejně pestré a velmi významné. Do květeny České republiky přibýlo celkem 14 nových taxonů. Z nově rozlišovaných taxonů jmenujme neofytní *Amaranthus emarginatus* subsp. *emarginatus* a *A. emarginatus* subsp. *pseudogracilis*, nebo autochtonní *Symphytum tuberosum* subsp. *angustifolium*. Na základě revize herbářových dokladů došlo k potvrzení historického výskytu *Polystichum setiferum*, jehož přítomnost na našem území byla považována za pochybnou. Mezi nově nalezené autochtonní taxony patří pampeliška *Taraxacum hahnii* a čtyři kříženci: *Asplenium* × *woynarianum*, *Pilosella bauhini* × *Pilosella glomerata*, *Sorbus* × *kitaibeliana* a *Urtica dioica* × *Urtica kioviensis*. Mezi nově zavlečené synantropní druhy patří *Cyclospermum leptophyllum* na břehu Labe v Děčíně, *Euphorbia serpens* v Praze, *Limonium gmelini*, šířící se podél dálnic na jižní Moravě a *Salvia hispanica* zejména na říčních náplavech Vltavy a Labe. Podařilo se objevit i několik nově zplaňujících druhů, které jsou u nás pěstovány pro okrasu, jedná se o *Corydalis cheilanthifolia*, *Houttuynia cordata* a *Pseudotsuga glauca*. Největší část nálezů již tradičně spadá do kategorie kriticky ohrožených druhů (C1), např. *Aira caryophyllea*, *Asplenium trichomanes* subsp. *pachyrachis*, *Clematis integrifolia*, *Crepis setosa*, *Eleocharis quinqueflora*, *Hieracium obscuratum*, *Chenopodium murale*, *Juncus atratus*, *Orchis ustulata*, *Orobanche elatior*, *Pilosella macranthela*, *Taraxacum cognatum*, *Trifolium striatum* a *Viola elatior*. Řada taxonů zde uváděných byla nalezena v územích, ze kterých nejsou dosud udávány v Květeně ČR (např. *Chenopodium foliosum*, *Draba muralis*, *Erechtites hieraciifolia*, *Hieracium caesium* a *Pilosella scandinavica*).

Všechny v Additamentech uváděné lokality jsou zařazeny do fytogeografických okresešů či podokresů (Skalický 1988) s označením základního pole a kvadrantu středoevropské mapovací sítě (Slavík 1971) a přiřazeny jsou k nejbližší obci. Zkratka „distr.“ označuje území vymezené hranicemi příslušného administrativního okresu. Některé lokality jsou doplněny o zeměpisné souřadnice v souřadnicovém systému WGS-84. Pokud jsou uvedené nálezy doloženy herbářovými položkami uloženými ve veřejných sbírkách, je jejich uložení označeno zkratkou příslušné sbírky (Vozárová & Sutorý 2001), jsou-li v soukromé sbírce, pak zkratkou „herb.“ a jménem majitele sbírky, popř. i místem uložení. Zkratkou „not.“ (= notavit, tj. zapsal, zaznamenal, zaregistroval), popř. „photo“, jsou označeny nálezy a pozorování, k nimž nebyl pořízen herbářový doklad.

Kategorie ohrožení druhů uvádíme podle poslední verze Červeného seznamu naší flóry (Grulich 2017), která poprvé obsahuje navíc i kategorie ohrožení IUCN (2012a, 2012b, 2014) pro jednotlivé taxony. U zvláště chráněných území jsou uvedeny zkratky jejich kategorií: NP – národní park, (N)PP – (národní) přírodní památka, (N)PR – (národní) přírodní rezervace, EVL – evropsky významná lokalita. Jména taxonů na subspecifické úrovni mohou být zkrácena symbolem *.

V případě literárních údajů převzatých ze Zpráv České botanické společnosti a časopisu Preslia používáme zkrácenou formu citace, stejně tak zkracujeme citace v případě, že odkazují na údaje uveřejněné v dřívějších Additamentech. Další literatura, která se úzce váže pouze k jedinému taxonu (v několika případech i k více taxonům), je uvedena hned za příslušným textem; tituly, které se opakují častěji stejně jako základní díla souhrnného charakteru, jsou pak v seznamu literatury na konci celé práce.

Přehled všech dosud uvedených taxonů v Additamentech je zveřejněn na webových stránkách časopisu Zprávy České botanické společnosti (<https://botanospol.cz/cs/node/1924>). Veškerá floristická data, která jsou poprvé publikovaná v tomto dílu Additament byla vložena do floristické databáze PLADIAS (<https://pladias.ibot.cas.cz>).

Děkujeme všem našim přispěvatelům a velmi si ceníme spolupráce se všemi, kdo se na přípravě Additament podílejí. Věříme, že i nadále zachovají tomuto titulu přízeň, protože bez nich by nemohl vycházet. Po šestnácti letech, která přinesla patnáct dílů Additament, budeme pokračovat v mírně obměněné editorské dvojici. Jiří Hadinec, který tuto změnu sám inicioval, se rozhodl předat editorství mladšímu nástupci. Na dalším pokračování tohoto seriálu se bude podílet coby náš hlavní spolupracovník a poradce.

Taxa nova

Amaranthus emarginatus* Salzm. ex Uline & W. L. Bray subsp. *emarginatus

18a. Dyjsko-svratecký úval: Ivaň.

18b. Dolnomoravský úval: Bzenec-Přívov, Strážnice (PP Osypané břehy).

(vše Dřevojan & Letz: *Zprávy Čes. Bot. Společ. 51: 189–209, 2016*).

Nový taxon v květeně České republiky.

***Amaranthus emarginatus* subsp. *pseudogracilis* (Thell.) Hügin**

18a. Dyjsko-svratecký úval: Břeclav, Lanžhot, Šakvice.

18b. Dolnomoravský úval: Strážnice (PP Osypané břehy).

68. Moravské podhůří Vysočiny: Čučice.

(vše Dřevojan & Letz: *Zprávy Čes. Bot. Společ. 51: 189–209, 2016*).

Nový taxon v květeně České republiky.

***Asplenium ×woynarianum* Asch. & Graebn.**

[= *A. cuneifolium* × *A. viride*]

37k. Křemžské hadce, Holubov: PR Bořinka (Lepší: *Zprávy Čes. Bot. Společ. 51: 21–28, 2016*).

Nový hybrid v květeně České republiky.

***Corydalis cheilanthesifolia* Hemsl.**

18a. Dyjsko-svratecký úval, Břeclav: Kančí obora – 5 mikrolokalit (Uher: *Zprávy Čes. Bot. Společ.* 51: 13–19, 2016).

68. Moravské podhůří Vysočiny, 6565b, Boskovice (distr. Blansko): ulice Velenova, u domu č. 13, při patě kamenné zidky, 49°29'09,2"N, 16°39'28,3"E, 380 m n. m., jeden trs (19. 6. 2012 leg. D. Láníková, det. V. Řehořek & J. Danihelka, herbářová položka se nezachovala).

Nový zplanělý druh v květeně České republiky.

Pro květenu ČR druh poprvé uvedl J. Uher (*Zprávy Čes. Bot. Společ.* 51: 13–19, 2016).

Na lokalitě v Boskovicích byl při patě zidky nalezen zplanělý jeden trs dymnivky kapradinolisté, v neudržované zahrádce, kde byla patrně dříve pěstována, rostl pak ve spáře zidky další trs – oba kvetoucí a plodné. Jednalo se jen o drobné a dočasné zplanění, v následujících letech zde již druh nebyl pozorován.

D. Láníková

***Cyclospermum leptophyllum* (Pers.) Sprague ex Britton & P. Wilson**

21a. Hanácká pahorkatina, 6767b, Vyškov: pokusné poličko u nemocnice hnojené odpadem ovčí vlny ze závodu Mosilana Brno, dovezené z Jugoslávie, [49°16'43"N, 16°58'35"E ± 500 m], 254 m n. m. (16. 8. 1965 leg. F. Černoch 21.967 ut *Apium leptophyllum*, BRNM 317595, rev. M. Marek).

45a. Lovečkovické středohoří, 5251a, Děčín: pravý břeh Labe mezi silničním a železničním mostem ca 520 m J od zámku, šterkovitý náplav, 50°46'28,4"N, 14°12'25,8"E ± 10 m, 124 m n. m., pouze jedna rostlina (18. 8. 2015 leg. P. Kúr & M. Ducháček MD 13356 ut *Bifora radians*, PR 895587, det. M. Marek 2018).

Nový zavlečený druh v květeně České republiky.

Rod *Cyclospermum*²⁾ (*Apiaceae*) je malý rod se třemi jednoletými druhy, které byly dříve většinou řazeny do rodu *Apium* nebo *Helosciadium* (Constance 1990). Vyčlenění tohoto rodu je podpořeno jak morfologickými znaky, tak genetickou odlišností (Plunkett et al. 1996, Ronse et al. 2010). *Cyclospermum leptophyllum* (obr. 1; navrhuje české jméno miříkovec úzkolistý) je snadno rozpoznatelný druh podle téměř přisedlých okolíků se 2–4 okolíčky a podle drobných, téměř kulovitých dvojnažek s poměrně vystouplými žebry.

Tento druh je původní v Jižní a Střední Americe (Wolff 1927) a snad také v tropech a subtropích Afriky (Pimenov & Leonov 1993). Popsán byl z ostrova Dominica v Malých Antilách. Rozšíření v ostatních oblastech (Severní Amerika, Evropa, jižní Afrika, Asie, Austrálie a Oceánie) je považováno za adventivní (Pimenov & Leonov l. c.). V Evropě byl poprvé zaznamenán v roce 1661 v Portugalsku, kde je dnes zdomácnělý (Knees 2003, Almeida & Freitas 2006). Další nálezy jsou známy především z jižní Evropy: Španělsko (Knees 2003), Francie, Belgie, Řecko, Korsika, Itálie, Albánie (Barina et al. 2011)

²⁾ Často uváděná varianta „*Ciclospermum*“, pod kterou byl rod původně popsán, je pravopisně nesprávná. Protože se během historie používaly obě varianty a ani jedna nebyla zcela jednoznačně přijata, byla rozhodnutím nomenklatorické komise zakonzervována ortografie „*Cyclospermum*“ (Wiersema 2015).

Obr. 1. – Herbářový sběr *Cyclospermum leptophyllum* z lokality v Děčíně.

Fig. 1. – Herbarium specimen of *Cyclospermum leptophyllum* from the town of Děčín.

a Chorvatsko (Jogan 2014). Nalezen byl také v Německu, Švýcarsku, Maďarsku, Polsku (Hegi 1926), v Petrohradské a Krasnodarské oblasti Ruska (Pimenov & Ostroumova 2012) a dokonce i ve Finsku, Švédsku a Norsku (Fröberg 2008).

V případě výskytu u Vyškova můžeme vést diskusi, je-li či není tento nález součástí adventivní flóry České republiky. Existuje řada druhů zaznamenaných v letech 1958–1961 na zahrádkách hnojených odpadem z vlny ze závodu Mosilana v Brně. Další údaje pocházejí z Kuřimi přímo z pozemku hnojeného tímto odpadem za účelem zjištění, jaké druhy ze semen v něm obsažených mohou vyklíčit (Dvořák & Kühn 1966). Nicméně *C. leptophyllum* tehdy zjištěno nebylo. U nálezu z Vyškova máme k dispozici pouze údaje ze schedy. Jelikož hnojení odpadem z vlny zde bylo zřejmě opravdu jen hnojení, a nikoliv experimentální zjišťování, co z odpadu vyroste, můžeme tento výskyt uznat za první spontánní přechodné zavlečení v České republice.

Zatímco v případě nálezu z Vyškova víme, jak se k nám druh dostal, zcela nejasný je způsob zavlečení na lokalitu v Děčíně. Nejpravděpodobnější se zdá být zavlečení s lodní dopravou. Nelze vyloučit ani možnost zanesení s různými odpady, které se dostávají do řeky, a to jak v Děčíně, tak kdekoliv na Labi proti proudu od místa nálezu. Lze jen těžko předvídat další vývoj na lokalitě či potenciál šíření. Máme pochybnosti o tom, je-li tento druh mrazuvzdorný. Je dokonce pravděpodobné, že v České republice nebude více nalezen.

M. Ducháček, M. Marek & P. Kúr

- Almeida J. D. & Freitas H. (2006): Exotic naturalized flora of continental Portugal, a reassessment. – Bot. Complut. 30: 117–130.
- Barina Z., Pífkó D. & Mesterházy A. (2011): Contributions to the flora of Albania 3. – Willdenowia 41: 329–339.
- Constance L. (1990): Tardy transfers from *Apium* to *Cyclospermum* (Umbelliferae). – Brittonia 42: 276–278.
- Dvořák J. & Kühn F. (1966): Zavlečené rostliny na pozemcích přádelny vlny „Mosilana“ n. p. v Brně. – Preslia 38: 327–332.
- Fröberg L. (2008): Flora nordica. Apiaceae [online]. – URL: <http://www.floranordica.org/publicreview/publicreview.html> (navštíveno 26. 1. 2018).
- Hegi G. (1926): Illustrierte Flora von Mittel-Europa, Vol. 5/2: 995–1562. – München.
- Jogan N. (2014): *Muhlenbergia schreberi* J. F. Gmel. (Poaceae), a new naturalized species in Croatia. – Acta Bot. Croat. 73: 465–470.
- Knees S. G. (2003): *Cyclospermum* Lag. – In: Feliner G. N., Jury S. L. & Herrero A. [eds], Flora iberica 10: 275, Real Jardín Botánico, Madrid.
- Pimenov M. G. & Leonov M. V. (1993): The genera of the Umbelliferae. – Royal Botanic Garden, Kew & Botanical Garden of Moscow University, 164 p.
- Pimenov M. G. & Ostroumova T. A. (2012): Umbelliferae of Russia. – KMK Scientific Press, Moscow, 477 p.
- Plunkett G. M., Soltis D. E. & Soltis P. S. (1996): Evolutionary patterns in Apiaceae: Inferences based on matK sequence data. – Syst. Bot. 21: 477–495.
- Ronse A. C., Popper Z. A., Preston J. C. & Watson M. F. (2010): Taxonomic revision of European *Apium* L. s. l.: *Helosciadium* W. D. J. Koch restored. – Pl. Syst. Evol. 287: 1–17.
- Wiersma J. H. [ed.] (2015): International Code of Nomenclature for algae, fungi, and plants (Melbourne Code) adopted by the Eighteenth International Botanical Congress Melbourne, Australia, July 2011. Appendices II–VIII. – Königstein, Germany, 492 p.

Wolff H. (1927): Umbelliferae-Apioideae-Ammineae-Carinae, Ammineae novemjugatae et genuinae. – In: Engler A. [ed.], Das Pflanzenreich 90: 1–398, Leipzig.

***Euphorbia serpens* Kunth**

10b. Pražská kotlina, 5952b, Praha-Staré Město: v dláždění na vltavské náplavce u přístaviště parníků pod Čechovým mostem, 50°05'32,9"N, 14°25'05,0"E, mnoho desítek rostlin na ca 40 m² (21. 6. 2017 not. J. Sádlo; 12. 9. 2017 leg. J. Hadinec & M. Hadincová, PRC).

Nový nepůvodní druh v květeně České republiky.

Drobné nízké vstřícnolisté prýšce z podrodu *Chamaesyce* mají mnoho desítek dosti podobných druhů původních v klimaticky teplých oblastech Ameriky, Afriky a Asie. Tožnost druhu musela proto být ověřena z více pramenů – Flora of North America (eFloras 2018a), Flora of China (eFloras 2018b), Pahlevani & Riina (2011), Verloove (2018) aj. Druh *E. serpens* je útlá jednoletka s plazivou lodyhou, na uzlinách často kořenující. Od ostatních druhů podrodu se odlišuje touto kombinací znaků: Rostliny jsou zcela lysé včetně semeníků a tobolek. Listy jsou okrouhle vejčité, se slabě asymetrickou bází, celokrajné, bez náznaku zubů. Palisty protistojných listů spolu srůstají ve dvě suchomázdřité šupiny tvaru širokého trojúhelníku, často s různě nepravidelně zubatým či dřipeným, někdy i dvouzubým vrcholem. Cyathia vyrůstají jednotlivě z paždí listů, žlásky jsou příčně elipsoidní, rudé a bíle lemované. Tobolky jsou široce vejcovité až kulovité, semena jsou hladká, hnědavě až narůžověle šedá, vejcovitá až zaobleně čtyřhranná.

Pravděpodobný původní areál druhu leží v jižní části Spojených států. Dnes je v Americe vůbec nejrozšířenějším prýskem a byl zavlečen také do Asie, Afriky a Austrálie a do mnoha zemí Evropy včetně např. Německa a Maďarska. Na lokalitě v Praze byly spolu s ním nalezeny stovky rostlin *Euphorbia maculata*, dalšího prýšce z tohoto okruhu, dále teplomilné plevely jako *Digitaria ischaemum*, *Eragrostis minor*, *Echinochloa crus-galli* a *Portulaca oleracea* a druhy sešlapávaných míst jako *Arenaria serpyllifolia*, *Herniaria glabra*, *Matricaria discoidea*, *Plantago major*, *Poa annua*, *Polygonum arenastrum* a *Sagina procumbens*. Rostliny tvořily hustý porost, který byl ovšem omezen na úzké škvíry v dlažbě, takže celková pokryvnost byla jen asi 5–10 %. Jeho skladba ukazuje na příslušnost k pozdně letní teplomilné vegetaci svazu *Eragrostion cilianensi-minoris*, která se dnes v městských dlažbách silně prosazuje a postupně se obohacuje neofyty (na Starém Městě pražském dlouhodobě *Chenopodium pumilio* a ojedinele *Eragrostis tef* a *E. albensis*). Podivně působí společný a zřejmě už více let trvající výskyt příbuzných a ekologicky podobných druhů, z nichž *E. serpens* je zcela nový pro naši květenu a *E. maculata* byl dosud vzácně zavlékán. Pražská nábreží jsou dnes turistickým korzem; drobná semena prýščů snad mohla být společně přenesena např. v obuvi turistů, ale nelze ani vyloučit, že výskytu předcházela plevelný růst obou druhů v nějakých importovaných květinových výsadbách v okolí.

J. Sádlo

eFloras (2018a): Flora of North America. Missouri Botanical Garden, St. Louis, MO & Harvard University Herbaria, Cambridge, MA. – URL: <http://www.efloras.org> (navštíveno 16. 2. 2018).

- eFloras (2018b): Flora of China. Missouri Botanical Garden, St. Louis, MO & Harvard University Herbaria, Cambridge, MA. – URL: <http://www.efloras.org> (navštíveno 16. 2. 2018).
- Pahlevani A. H. & Riina R. (2011): A synopsis of Euphorbia subgen. Chamaesyce (Euphorbiaceae) in Iran. – *Ann. Bot. Fenn.* 48: 304–316.
- Verloove F. (2018): Euphorbia serpens. Manual of the Alien Plants of Belgium. Botanic Garden of Meise, Belgium. – URL: <http://alienplantsbelgium.be> (navštíveno 16. 2. 2018).

***Houttuynia cordata* Thunb.**

- 18a. Dyjsko-svratecký úval, 7267a, Břeclav-Poštorná: při pravém břehu odlehčovacího ramene Dyje ca 70 m od propusti pod přístavištěm Poštorná-Včelínek, 48°45'22,7"N, 16°52'12,8"E, 154 m n. m., fragmentovaný polykormon prorůstající zapojeným porostem asociace *Asteretum lanceolati* (2. 6. 2017 leg. J. Uher, MMI).
- 18a. Dyjsko-svratecký úval, 7267c, Břeclav-Poštorná: při soutoku přirozeného koryta Dyje s odlehčovacím ramenem, ca 0,6 km J od železničního mostu na trati Břeclav–Vídeň přes toto rameno, 48°43'54,7"N, 16°52'45,2"E, 153 m n. m., možná dva splývající polykormony s kvetoucími lodyhami v porostu asociace *Asteretum lanceolati* s ostrůvky téměř nezarostlého bahnitého břehu (červen 2015 not. J. Uher; 14. 6. 2016 leg. J. Uher, MMI).

Nový zplnělý druh v květeně České republiky.

Na počátku léta roku 2015 mou pozornost upoutala na bahnitém břehu v ústí odlehčovacího dyjského ramene bylina vzdáleně připomínající nedorostlou křídlatku. Byla v ní rozpoznána *Houttuynia cordata*, taxon ze starobylé čeledi *Saururaceae*, Preslem (1846) zmiňovaná jako tauleň (touleň) srdčitá, ohlašovaná v poslední době jako zavlečená i z řady evropských zemí. O rok později byl útlejší polykormon zaznamenán proti proudu téhož ramene na lokalitě asi 2,8 km vzdálené od prvního nálezu.

Houttuynia cordata je svérázným, sotva zaměnitelným taxonem nejspíše monotypického rodu³⁾. Je vytrvalá, dorůstá až půlmetrové výšky a rychle se šíří spleť tenkých oddenků. Z jejich uzlin vyrůstají přímé nebo vystoupavé, často zprohýbané, někdy načervenalé, střídavě olistěné lodyhy. Listy jsou řapíkaté, mají srdčitou, celokrajnou, lysou, na vrcholu hrotitou čepel. Na bázi listů jsou blanité brvité palisty, z pažďí horních listů (listenů) vyrůstají klasnatá květenství podpíraná čtyřmi až šesti vejčitými, bělostnými listeny. Bezobalné květy vyrůstají z pažďí podstatně menších, čárkovitých listenů a sestávají obvykle ze dvou nebo tří při bázi srůstajících plodolistů a tří nebo více tyčinek s nápadnými žlutými prašníky. Rostliny kvetou přes celé léto až do prvních podzimních mrazíků. Početné drobné měchýřkaté tobolky obsahují až po třiceti semenech, která se údajně vyvíjejí jen apomikticky (Okabe 1930); fragmenty oddenků, jakkoli se jimi rostliny často šíří, nemusí být jedinou cestou množení.

Houttuynia cordata je domácí v jihovýchodní Asii. Hranice původního areálu jsou nesnadno vymezitelné, sbírána byla na řadě lokalit v Nepálu, Bhútánu a Assámu (Roxburgh 1820, Hooker 1827, Rath et al. 2013), v jižní Číně (Xia & Brach 1999), Japonsku (Ohwi 1965) a Koreji (Park et al. 2007), jižním směrem zasahuje do Malajsie a Indonésie

³⁾ Postavení nedávno popsané *H. emeiensis* (Zhu & Zhang 2001) je přinejmenším diskutabilní (Wei & Wu 2012).

(Steenis 1937 a 1954). Avšak ještě Loureiro (1790) ji zmiňoval z celé tehdejší Kočínčiny (jižní Indočína) jenom jako pěstovanou v zelinářských zahradách (v tradiční asijské medicíně je nadto i ceněnou léčivkou: Fu et al. 2013). Invazně dnes zplahuje v australsko-pacifických (Brach & Xia 2005, Heenan et al. 2008), jihoafrických (Henderson & Cilliers 2002) a v nejteplejších severoamerických regionech (Wunderlin et al. 2010), dlouho je známa zplanělá ze zakavkazských přímořských oblastí (Kuzeneva 1936), naopak nedávného data jsou jihoamerické nálezy (Alves et al. 2013).

Houttuynia cordata vyhledává ve své jihoasijské domovině nejružnější podmačená stanoviště: bahnité břehy vodotečí, mokré louky a pastviny, rýžoviště, zaplavované lesy, příležitostně i narušené ruderální lokality (lokálně v Koreji či v Japonsku byla pozorována jako běžný člen lemových ruderálních biotopů – pozn. T. Černý). Z nížin vystupuje až do horských poloh, do nadmořské výšky kolem 2500 m.

Do anglických zahrad byla *H. cordata* uvedena W. T. Aitonem roku 1826 ze semen sbíraných v nepálském předhůří (Hooker 1827). U nás o ní prvně zpravuje Presl (1846): nezmiňuje sice ještě pěstování, avšak z pruských zahrad byla známa o celé desetiletí dříve (Otto & Diettrich 1837). Přes to vše pocházejí veškeré evropské záznamy o zplanění až z poslední doby: od roku 2002 je uváděno zplaňování z rakouských hřbitovů (Hohla 2006, Stöhr et al. 2007), téměř současně jsou hlášeny nálezy z jihoanglických (Kitchener & Palmer 2001) a waleských mokřadů (Porter 2006, Chater 2009), následované nedávnými záznamy z Belgie (Saintenoy-Simon 2013) a Maďarska (Lukács et al. 2016).

Rostliny na obou breclavských lokalitách byly nejspíš přineseny vodou při jarních záplavách, fragmenty oddenků snadno zakoření a v téže vegetační sezóně dorostou bezmála metru délky. Nejasný je však jejich původ: zplanělé rostliny jsou zelené, v zahradách je však spíše vysazován kultivar ‘Chameleon’ s duhově zabarvenými listy. Únik zelenolistých klonů ze zahrad může souviset s nárůstem početnosti vietnamské komunity, udržující tradiční rostliny přivezené z domoviny pro použití v kuchyni (Thi Ha Dang, osobní sdělení). Oproti zahradním odrůdám jsou zelenolísté klony o mnoho vitálnější, přežívají v silné konkurenci dominantních invazních hvězdnic a navzdory tropickému původu jen zřídka vymrzají. Nelze tedy vyloučit, že za nějaký čas budou i v našich krajích k vidění častěji.

J. Uher

- Alves R. J. V., Medeiros D., Moura R. L. de, Gusmao L. C. T. de, Silva N. G. da, Antunes K., Matozinhos C. & Blanco M. A. (2013): First report of naturalization of *Houttuynia cordata* Thunb. 1783 (Piperaceae: Saururaceae) in South America. – Check List (Journal of species list and distribution) 9: 642–644.
- Brach A. R. & Xia N. H. (2005): Saururaceae. – In: Wilson J. G. & Orchard A. E. [eds], Species Plantarum: Flora of the world 11, Commonwealth of Australia, Canberra.
- Chater A. O. (2009): Welsh Plant Records 2008. Cardigan, v.c. 46. – BSBI Welsh Bulletin 84: 28–31.
- Fu J., Dai L., Lin Z. & Lu H. M. (2013): *Houttuynia cordata* Thunb.: A review of phytochemistry and pharmacology and quality control. – Chin. Med. 4: 101–123.
- Heenan P. B., Lange P. J. de, Cameron E. K. & Parris B. S. (2008): Checklist of dicotyledons, gymnosperms, and pteridophytes naturalised or casual in New Zealand: Additional records 2004–06. – New Zealand J. Bot. 46: 257–283.

- Henderson L. & Cilliers C. J. (2002): Invasive aquatic plants. – Plant Protect. Res. Inst. Handbook 16, Agric. Res. Council, South Africa.
- Hohla M. (2006): *Bromus diandrus* und *Eragrostis multicaulis* neu für Oberösterreich sowie weitere Beiträge zur Kenntnis der Flora des Innviertels. – Beitr. Naturk. Oberösterreichs 16: 11–83.
- Hooker W. J. (1827): *Houttuynia cordata*, Cordate Houttuynia. – Bot. Mag. 54: pl. 2731.
- Kitchener G. & Palmer J. R. (2001): Interesting Kent plant records No. 6. – Bull. Kent Field Club 46: 63–70.
- Kuzeneva O. I. (1936): Saururaceae. – In: Komarov V. L. [ed.], Flora of SSSR 5: 20, Moskva, Leningrad.
- Loureiro J. (1790): Flora cochinchinensis. Vol. 1. – Typis exp. Academicis Ulyssipone.
- Lukács B. A., Mesterházy A., Vidéki R. & Király G. (2016): Alien aquatic vascular plants in Hungary (Pannonian ecoregion): Historical aspects, data set and trends. – Pl. Biosyst. 150: 388–395.
- Ohwi J. (1965): Flora of Japan (in English). – Smithsonian Institution, Washington DC.
- Okabe S. (1930): Über Parthenogenesis bei *Houttuynia cordata*. – Japan J. Genet. 6: 14–19.
- Otto F. & Dietrich A. (1837): Ueber die Kultur der Aroideen. – Allg. Gartenzeitung 5(51): 401–403.
- Park C.-W. [ed.] (2007): The genera of vascular plants of Korea. – Academy Publishing, Seoul.
- Porter M. S. (2006): Plant records. – Watsonia 26: 71–100.
- Presl J. S. (1846): *Wšeobecný rošlinopis*. – Praha.
- Rathi R. S., Roy S., Misra A. K. & Singh S. K. (2013): Ethnobotanical notes on *Houttuynia cordata* Thunb. in North-eastern region of India. – Indian J. Natur. Prod. Resour. 4: 432–435.
- Roxburgh W. (1820): Flora Indica. Vol. 1. – Serampore.
- Saintenoy-Simon J. (2013): Excursion de l'A. E. F. aux étangs de Woluwe, le 25 août 2012, avec les Naturalistes de Charleroi. – Adoxa 76–77: 6–12.
- Steenis C. G. G. J. van (1937): *Houttuynia cordata* Thunb. op Java. – Tropische Natuur 26: 147–151.
- Steenis C. G. G. J. van (1954): Saururaceae. – In: Steenis C. G. G. J. van [ed.], Flora Malesiana, ser. 1, 4: 47–48, Djakarta.
- Stöhr O., Pisl P., Essl P., Hohla M. & Schröck C. (2007): Beiträge zur Flora von Österreich, II. – Linzer Biol. Beitr. 39(1): 155–292.
- Wei J. & Wu X. J. (2012): Genetic variation and population differentiation in a medical herb *Houttuynia cordata* in China revealed by inter-simple sequence repeats (ISSRs). – Int. J. Mol. Sci. 13: 8159–8170.
- Wunderlin R. P., Hansen B. F. & Franck A. R. (2010): Plants new to Florida. – J. Bot. Res. Inst. Tex. 4: 349–356.
- Xia H. N. & Brach A. R. (1999): Saururaceae. – In: Wu Z. Y. & Raven P. H. [eds], Flora of China 4: 108–109, Science Press, Beijing, & Missouri Botanical Garden Press, St. Louis.
- Zhong J., Wu F. C., Qiu P. & Dai L. J. (2016): Correlation analysis of genetic diversity and population structure of *Houttuynia cordata* Thunb. with regard to environment. – Genet. Mol. Res. 15: 1–11.
- Zhu Z. Y. & Zhang S. L. (2001): A new species of *Houttuynia* medicinal plants in Emeishan. – Bull. Bot. Res. (Harbin) 21: 1–2.

***Limonium gmelini* (Willd.) Kuntze**

- 18a. Dyjsko-svratecký úval, 6965b, Opatovice (distr. Brno): dálnice D2, směr Brno, 10,5–10,0 km, střední dělicí pás, 49°04'13,9"N, 16°39'45,8"E, 186 m n. m. (25. 7. 2014 not. *P. Kocián*; Kocián et al. 2016).
- 18a. Dyjsko-svratecký úval, 7166b, Rakvice (distr. Břeclav): dálnice D2, směr Brno, 37,0–36,5 km, střední dělicí pás, 48°51'55,1"N, 16°49'50,3"E, 161 m n. m. (16. 9. 2013 not. *P. Kocián*; 6. 9. 2015 leg. *P. Kocián*, BRNU, OL; 17. 9. 2015 leg. *M. Ducháček* & *P. Kúr*, PR; Kocián et al. 2016).
- 20b. Hustopečská pahorkatina, 6965b, Otmarov (distr. Brno): dálnice D2, směr Brno, 8,5–8,0 km, střední dělicí pás, 49°05'18,1"N, 16°39'27,0"E, 186 m n. m. (6. 9. 2015 not. *P. Kocián*; Kocián et al. 2016).

68. Moravské podhůří Vysočiny, 6764c, Ostrovačice (distr. Brno): dálnice D1, směr Praha, 178,5–178,0 km, krajnice, za dálničním sjezdem asi 50 m od nadjezdu, 0,6 km S–SSV od kostela ve vsi, 49°12'59,4"N, 16°24'37,0"E, 340 m n. m. (19. 10. 2009 leg. J. Danihelka, BRNU; 29. 9. 2015 leg. J. Danihelka & P. Kocián, BRNU, OL; Kocián et al. 2016; 16. 10. 2016 et 15. 10. 2017 photo P. Kocián).

Nový zavlečený druh v květeně České republiky.

Limonka Gmelinova (*Limonium gmelini*, syn. *Statice gmelini*) je vytrvalý druh, který má velmi rozsáhlý eurasijský areál (Malekmohammadi et al. 2017). Nejbližše České republice se přirozeně vyskytuje na jižním Slovensku (Řehořek & Maglocký in Čeřovský et al. 1999: 221). Poprvé ji v České republice zaznamenal J. Danihelka, a to v roce 2009 u Ostrovačic na krajnici dálnice D1 ve směru na Prahu mezi km 178,5 a 178,0, tehdy však jen jako sterilní růžici přízemních listů. V roce 2013 byla prvně pozorována bohatá populace na dálnici D2 u Rakvic ve středním dělicím pásu mezi km 37,0 a 36,5. V dalších letech byl ověřen výskyt u Ostrovačic a nalezeny další dvě populace ve středním dělicím pásu na dálnici D2 ve směru na Brno u Opatovic (10,5–10,0 km) a Otmarova (8,5–8,0 km). Vzhledem k výskytu na dálnicích jižní Moravy je velmi pravděpodobné, že na naše území byla limonka Gmelinova zavlečena nákladní nebo osobní dopravou z jihovýchodní Evropy. Podrobněji se historii nálezů, možnému způsobu zavlečení a šíření tohoto druhu v České republice věnují Kocián et al. (2016). V roce 2016 probíhala na několika úsecích dálnice D2 celková rekonstrukce středového pásu. Při ní byly úplně zničeny populace u Rakvic, Opatovic a patrně také u Otmarova. V roce 2017 byl výskyt druhu potvrzen pouze u Ostrovačic, kde zatím úspěšně přechkává současný stavební ruch jediná rostlina na krajnici pod ocelovými svodidly. Avšak i ta je ohrožena modernizací dálnice D1 na daném úseku. Je možné, že se limonka Gmelinova v České republice vyskytuje i jinde na dálniční síti, v tom případě však uniká pozornosti navzdory dosti intenzivnímu průzkumu dálniční květeny.

P. Kocián

Kocián P., Danihelka J., Lengyel A., Chrtěk J. jun., Ducháček M. & Kúr P. (2016): Limonka Gmelinova (*Limonium gmelinii*) na dálnicích České republiky. – *Acta Rer. Natur.* 19: 1–6.

Malekmohammadi M., Lack H. W., Lomonosova M. & Akhiani H. (2017): The discovery, naming and typification of *Limonium gmelini* (Plumbaginaceae). – *Willdenowia* 47: 99–106.

***Pilosella bauhini* (Schult.) Arv.-Touv. × *Pilosella glomerata* (Froel.) Fr.**

39. Třeboňská pánev, 7155b, Rapšach (distr. Jindřichův Hradec): při cestě na jižním okraji PP Pískovna u Dračice, ca 1,4 km S od kostela v Rapšachu, 48°53'27,7"N, 14°55'59,2"E, 470 m n. m., desítky až stovky rostlin na ploše 20 m² (23. 5. 2015 leg. M. Kotlínek, herb. Kotlínek, det. J. Chrtěk; Kotlínek & Chrtěk in Lepší & Lepší 2016: 26–28).

Nový, dosud nepopsaný hybrid v květeně České republiky.

***Polystichum setiferum* (Forssk.) Woyнар**

A1/RE

70. Moravský kras: Olomučany.

75. Jesenické podhůří: Rýmařov.

96. Králický Sněžník: Sokolí vrch.
 97. Hrubý Jeseník: Praděd, Velká kotlina.
 99a. Radhošťské Beskydy: Kněhyně, Smrk.
 (vše Ekt: *Zprávy Čes. Bot. Společ. 51: 211–220, 2016*).

S jistotou potvrzený druh pro květenu České republiky.

Během revize herbářového materiálu rodu *Polystichum* pro projekt Pladias byly nalezeny v herbářích BRNM, BRNU, OLM, PRC a ZMT rostliny odpovídající druhu *P. setiferum* (Ekt: *Zprávy Čes. Bot. Společ. 51: 211–220, 2016*). Tento diploidní druh, v Evropě s atlanticko-(sub)mediteránním rozšířením, nebyl u nás dosud spolehlivě rozlišován. Jeho výskyt na území ČR je však zmíněn v řadě prací (např. Milde 1865, Oborny 1883, Podpěra 1924). Zpracování v Květeně ČR (Šourková in Hejný & Slavík 1988: 274) a další novější souhrny flóry ČR jej však považovaly za nevěrohodný. Druh je na území ČR doložen pouze z let 1881–1926. Jedná se zde o exklávní arel na severní hranici přirozeného rozšíření druhu. I přesto, že je druh v ČR více než 90 let neověstý, nelze vyloučit, že by mohl být v místech svého dřívějšího výskytu znovu nalezen.

L. Ekt

- Milde J. (1865): Die höheren Sporenpflanzen Deutschlands und der Schweiz. – Leipzig.
 Oborny A. (1883): Flora von Mähren und österr. Schlesien. Theil 1. – Verh. Naturforsch. Ver. Brünn 21(1882): 1–268.
 Podpěra J. (1924): Květena Moravy ve vztazích systematických a geobotanických, Vol. 1. – Pr. Morav. Přírod. Společ. 1/10: 1–226, Brno.

***Pseudotsuga glauca* (Beissn.) Mayr**

9. Dolní Povltaví, 5951b, Praha-Motol: na skále v PP Kalvárie v Motole, 50°03'58,3"N, 14°19'39,4"E, 310 m n. m., jeden ca 0,5 m vysoký jedinec poblíž vysazených vzrostlých stromů (28. 7. 2016 leg. M. Lepší & P. Lepší, CB 84242).

Nový zplanělý druh v květeně České republiky.

Douglaska sivá se v ČR občas pěstuje v zahradách a parcích. Údaj o jejím zplanění nebyl doposud publikován (Pyšek et al. 2012). Na druhové úrovni je tento taxon uveden v Klíči ke květeně ČR (Kubát et al. 2002), nicméně v severní Americe je v současnosti douglaska sivá považována za poddruh douglasky tisolisté (*Pseudotsuga menziesii*), přičemž nominální poddruh se vyskytuje podél západního pobřeží kontinentu, zatímco subsp. *glauca* je rozšířena v navazujícím vnitrozemí. Tradiční rozlišování těchto dvou vnitrodruhových taxonů podpořily novější biosystematické studie (http://www.conifers.org/pi/Pseudotsuga_menziesii.php).

M. Lepší & P. Lepší

***Salvia hispanica* L.**

[syn.: *S. chia* Sessé & Moc.]

- 4b. Labské středohoří, 5350a, Ústí nad Labem-Střekov: náplav na pravém břehu řeky Labe ca 0,4 km SZ od železniční stanice Ústí nad Labem-Střekov, 50°39'09,2"N, 14°02'39,2"E, 135 m n. m., jedna rostlina (30. 8. 2017 not. V. Kalníková, P. Novák & P. Dřevojan).

- 7d. Bělohorská tabule, 5850d, Kladno-Kročehlavy: na mladé zarovnané navážce povodňových sedimentů v areálu nádraží Kladno, 210 m SSZ od železničního přejezdu v ulici U Masokombinátu, 50°07'23,2"N, 14°06'55,9"E, 409 m n. m., jedna rostlina (11. 8. 2016 not. *M. Marek*; 15. 8. 2016 leg. *M. Marek* & *L. Krinke*, herb. Muzeum Kladno). Pravděpodobnou lokalitou, odkud byly tyto „černé“, kladenským magistrátem nepovolené navážky, na tuto plochu navezeny, je pražský Císařský ostrov. Tam se v roce 2015, v souvislosti s rozšiřováním Centrální čistírny odpadních vod, prováděly velké výkopové práce a vykopaná zemina se z ostrova odvážela.
9. Dolní Povltaví, 5852a, Roztoky (distr. Praha): levý břeh Vltavy u Klecanského jezu, 50°10'07,9"N, 14°24'02,9"E, 175 m n. m., několik rostlin (15. 10. 2013 not. *J. Sádlo*).
9. Dolní Povltaví, 5852a/c, Brnky (distr. Praha): niva Vltavy mezi ústím potůčku pod obcí (50°09'33,1"N, 14°24'11,1"E) a ústím Dražanské rokle (50°08'52,7"N, 14°24'00,4"E), 175 m n. m., desítky rostlin (12. 10. 2013 not. *J. Sádlo*).
9. Dolní Povltaví, 5852c, Praha-Sedlec: levý břeh Vltavy mezi obcí (50°08'00,3"N, 14°23'37,1"E) a ústím Šáreckého potoka (50°07'18,7"N, 14°23'38,8"E), 180 m n. m., asi 10 rostlin v břehové vegetaci (1. 10. 2013 not. *J. Sádlo*).
9. Dolní Povltaví, 5852c, Praha-Bohnice: pravý břeh Vltavy od Sedleckého přívozu po ústí Čimického potoka několik sterilních rostlin v husté vegetaci (31. 8. 2013 not. *M. Marek*). – Praha-Bohnice: pravý vltavský břeh a vltavské přibřeží mezi přívozem v Podhoří a Sedleckým přívozem (29. 8. 2013 not. *M. Marek*).
9. Dolní Povltaví, 5852c, Praha-Troja: pravý břeh Vltavy naproti Císařskému ostrovu mezi visutou lávkou⁴⁾ na ostrov a přívozem v Podhoří, pouze sterilní rostliny roztroušené v přibřežních porostech (24. 8. 2013 et 29. 8. 2013 not. *M. Marek*). – Praha-Troja: na pravém břehu Vltavy, na písčitém náplavu v hustém zápoji náplavové cenózy (24. 8. 2013 leg. *M. Marek*, BRNU).
9. Dolní Povltaví, 5852c, Praha-Bohnice – Praha-Troja: břehy Vltavy mezi ústím Čimického potoka (50°08'36,6"N, 14°23'57,4"E) a zámek Troja (50°06'53,7"N, 14°24'53,7"E), 180 m n. m., roztroušený výskyt stovek rostlin v trvalé břehové vegetaci a na čerstvě zarůstajících náplavech z povodně (25. 9. 2013 not. *J. Sádlo*).
9. Dolní Povltaví, 5852c, Praha-Bubeneč: Císařský ostrov, úzký, protáhlý a jen asi decimetr vysoký náplav v řečišti Vltavy ca 5 m od břehu ostrova, oddělený od něj úzkým a mělkým průlivem, zpevněný nízkými keřovitými vrby, 50°07'05,9"N, 14°23'48,9"E, jedna 60–70 cm vysoká rostlina spolu s více než desítkou juvenilních rostlin *Physalis peruviana* (7. 8. 2015 not. *M. Marek*).
9. Dolní Povltaví, 5852c/d, Praha-Bubeneč: podél vltavského břehu Císařského ostrova, v porostech na narušených plochách a na místech, kde vrstvy naplaveného písku překryly původní vegetaci, obvykle spolu s *Physalis peruviana* (21. 9. 2013 et 23. 9. 2013 not. *M. Marek*).
9. Dolní Povltaví, 5852d, Praha-Bubeneč: Císařský ostrov, na obnaženém břehu Vltavy V od visuté lávky vedoucí z ostrova do Troje, jedna 60–70 cm vysoká rostlina (7. 8. 2015 not. *M. Marek*). – Praha-Bubeneč: Císařský ostrov, oplocený areál TJ Žižka Praha, sterilní rostliny vtroušeny v hustém vysokém rudérálním porostu (4. 9. 2013 not. *M. Marek*).
- 10b. Pražská kotlina, 5852d, Praha-Bubeneč: východní část Císařského ostrova, 50°06'44,0"N, 14°25'10,4"E, 185 m n. m., asi 10 rostlin (23. 9. 2013 not. *J. Sádlo*).
- 10b. Pražská kotlina, 5852d, Praha-Holešovice: navážky povodňových sedimentů u Vltavy J od Libeňského mostu, 50°06'08,7"N, 14°27'27,6"E, 190 m n. m., několik rostlin (23. 9. 2013 not. *J. Sádlo*).
- 10a. Jenštejnská tabule, 5853c, Praha-Černý most: před barem U Metra v ulici Bryksova, 50°06'28,9"N, 14°34'39,8"E, 250 m n. m., jedna rostlina v zámkové dlažbě (1. 10. 2017 not. *J. Sádlo*).
- 10b. Pražská kotlina, 5952b, Praha-Staré Město: Smetanovo nábreží, 50°04'58,6"N, 14°24'46,5"E, 185 m n. m., dvě rostliny v rudérálním trávníku v zahradní restauraci (1. 10. 2013 not. *J. Sádlo*).

⁴⁾ Trojská lávka spojující Troju s Císařským ostrovem se zřítla 2. prosince 2017, následně byl na jejím místě zřízen přívaz.

- 46b. Kaňon Labe, 5151c, Děčín-Dolní Žleb: na obnaženém šterkovito-písčitém náplavu na levém břehu Labe ve zhruba 1 km dlouhém pruhu náplavů JV od stanice přívozu v Dolním Žlebu v kaňonu Labe, 120 m n. m., roztroušeně jednotlivě sterilní rostliny (15. 9. 2017 not. *J. Hadinec & V. Hadincová*). – Děčín-Dolní Žleb: šterkovito-hlinitý náplav na levém břehu Labe ca 0,12 km SSV – 0,34 km SSZ od železniční zastávky Dolní Žleb zastávka, 50°50'19,7"N, 14°13'23,1"E, 123 m n. m. (12. 9. 2017 not. *D. Hlisenkovský & P. Lustyk*).
- 46b. Kaňon Labe, 5151c, Děčín-Loubí: uměle vytvořený náplav na pravém břehu řeky Labe ca 0,3 km JJZ od ústí Studeného potoka, 50°49'44,6"N, 14°13'37,1"E, 119 m n. m., jedna rostlina (31. 8. 2017 not. *V. Kalníková, P. Novák & P. Dřevojan*).
- 46b. Kaňon Labe, 5151c, Hřensko (distr. Děčín): dvě sterilní rostliny na písčito-šterkovitých náplavech na pravém břehu Labe ca 0,2 km JJV od stanice přívozu do Dolního Žlebu, 50°50'29,4"N, 14°13'15,4"E (8. 9. 2015 leg. *J. Hadinec & P. Bauer*, PRC, det. M. Marek). Ve stejném roce byl druh zaznamenán jednotlivě i výše proti proudu směrem k Děčínu. – Hřensko: šterkovito-hlinitý náplav na pravém břehu Labe ca 0,35 km SSV od železniční stanice Dolní Žleb, 50°50'56,4"N, 14°13'01,7"E, 123 m n. m. (12. 9. 2017 not. *D. Hlisenkovský*). – Hřensko: na obnaženém šterkovito-písčitém náplavu na pravém břehu Labe nedaleko od stanice přívozu do Dolního Žlebu v kaňonu Labe, 50°50'38,9"N, 14°13'06,8"E, 120 m n. m., jedna sterilní rostlina (15. 9. 2017 not. *J. Hadinec & V. Hadincová*).
- 46b. Kaňon Labe, 5251a, Děčín-Horní Žleb: náplav na levém břehu Labe ca 130 m JV od železniční stanice Děčín-Prostřední Žleb, 50°47'32,7"N, 14°13'55,1"E, 127 m n. m., jedna rostlina (29. 8. 2017 leg. *P. Novák, V. Kalníková & P. Dřevojan*, det. J. Danihelka, BRNU).
- 46b. Kaňon Labe (při hranici s 45a. Lovečkovické středohoří), 5251a, Děčín-Podmokly: levé nábřeží Labe ca 0,11 km JJV(–J) od restaurace U Přístavu, u výtoku kanalizace, 50°46'37,7"N, 14°12'16,4"E, 124 m n. m., jedna rostlina (11. 9. 2017 not. *D. Hlisenkovský*; 12. 9. 2017 leg. *D. Hlisenkovský & P. Lustyk*, herb. Lustyk).
- 46b. Kaňon Labe (při hranici se 46a. Děčínský Sněžník), 5251a, Děčín: železniční zastávka Děčín-Přípeř a přilehlé ústí ulice Drážďanská, okraje chodníků a zidky, 50°47'05,3"N, 14°12'33,3"E, 134 m n. m. (12. 9. 2017 not. *D. Hlisenkovský*).
- 73a. Rychlebská vrchovina, 5769c, Jeseník: [železniční] nádraží, jedna sterilní rostlina (5. 9. 2015 leg. *H. Faltysová*, MP, det. J. Danihelka 2017 ut cf. *Salvia hispanica*, rev. J. Štěpánková 2017). V roce 2016 proběhla na nádraží v Jeseníku rozsáhlá rekonstrukce tratí i širokého okolí a veškerá vegetace na této lokalitě byla zničena.

Nový nepůvodní druh v květeně České republiky.

Šalvěj hispánská, jejíž semena jsou známá jako chia [čia] je jednoletý mezofyt, dorůstající v našich podmínkách až 1,5 m. Tato kratičce pýřitá až olysalá bylina má přímou větvenou hranatou lodyhu, jejíž internodia mohou být o málo delší než listy. Ty jsou měkké, světle zelené, 4–8 cm dlouhé, řapíkaté; čepel je vejčitá, zašpičatělá, s drobně pilovitým okrajem a výraznou žilnatinou.

V České republice byly sterilní rostliny šalvěje hispánské poprvé nalezeny v srpnu 2013 na pravém břehu Vltavy v Praze mezi Trojou a ústím Čimického potoka a také na Císařském ostrově; zpočátku byly považovány M. Markem za podobnou klasnatku brviťou (*Elsholtzia ciliata*). Krátce nato následovaly další nálezy, a to i na protějším břehu Vltavy v Sedlci a v Roztokách a na několika dalších pražských lokalitách. Od roku 2015 je druh nalézán také na náplavech dolního Labe a ojediněle výskyty byly zaznamenány i na železničních nádražích v Jeseníku (2015) a v Kladně (2016). Nález na náplavce Klabavy v Rokycanech (31a. Plzeňská pahorkatina vlastní) uvádí Šandová (2017) a z náplavů

Bečvy v Moravské bráně (76a) a Vsetínské Bečvy ve Vsetínské kotlině (80a) Tkáčiková (2017). V podobném časovém sledu (2014–2016) se objevují také údaje o zplanění v dalších evropských zemích, např. v Belgii (Verloove 2018), Holandsku (Floron 2014), ve Švédsku (GBIF 2017), v Německu (Buttler 2016, Hohla 2016b) a v Rakousku (Sauberer & Till 2015, Hohla 2016a).

Tato subtropická šalvěj kvete ve své domovině (od středního Mexika po Guatemala) od června do srpna hustými hrozny modrých květů. V našich podmínkách však přes léto vykvést nestihá a později už na květ nenasazuje, snad kvůli nočnímu chladu či zkracování dne. Rostliny proto u nás nalézáme vždy jen ve vegetativním stavu. Znaky usnadňující determinaci v nekvetoucím stavu uvádí Hohla (2016b), zvláště nápadné jsou ztlustlé lodyžní hrany, přesto je možná záměna např. s druhy rodů *Elsholtzia*, *Ocimum*, *Perilla*, případně *Salvia splendens* a u nás zatím nezplaňující *Salvia divinorum*.

Olejnátá semena *S. hispanica* jsou zejména v poslední době prodávána jako potravina a jako složka krmiva pro ptáky a hlodavce (Verloove 2018). Do říčních sedimentů se pak dostávají hlavně s odpadními vodami a ovšem i při povodních. Množství klíčivých semen je o to vyšší, že se často chia neupravuje ani tepelně, ani mletím. Semena se uchovávají v půdě po více let, jak ukazují nálezy z kladenského nádraží, a druh je schopen růst i v zapojených břehových porostech kopřivy, chrstice nebo ve spárách zámkové dlažby.

Výskyt *Salvia hispanica* a dalších ekologicky a etnobotanicky podobných druhů je projevem rychlé proměny našeho životního stylu; jde o specifickou druhovou skupinu, jejíž druhy se dřív u nás neobjevovaly, anebo se objevovaly v odlišných souvislostech. Většinou to jsou teplomilné jednoletky, které nezplaňují z předchozího pěstování v místě, nýbrž přímo z importovaných semen. Většinou jsou to olejnaté a škrobnaté zrniny, v malé míře ovocné bobuloviny (*Physalis* spp.). Patří sem druhy populární jako nová módní potravina (např. neofyt *Chenopodium quinoa*, znovu oblíbený archeofyt *Panicum miliaceum*) a mnohé z nich se zároveň vyskytují i v krmných směsích (např. *Guizotia abyssinica*). Rovněž sem patří plevelné příměsi příznačné pro krmné směsi (např. *Eleusine indica*). Do přírody se tyto druhy dostávají během transportu a skladování, obchodního prodeje i během pozdějšího využití. Kolonizují v menší míře ruderalní místa v obcích a hojně pak říční náplavy. Jejich přenos a výskyt je silně podpořen povodněmi, které z obcí účinně vyplaví a přenesou semenný materiál a současně vytvářejí širokou škálu příznivých biotopů pro jeho klíčení. Většina těchto druhů však nedozrává, a tak nevytvorí životaschopnou populaci.

V tom ohledu byly poučné následky zatím poslední z velkých vltavských povodní na začátku června 2013. Ideální teplotní podmínky pro rychlý rozvoj teplomilných druhů umožnily v povodňových sedimentech spontánní uchycení velkých populací mnoha kulturních druhů. Následující seznam představuje nepůvodní bylinné druhy, které na podzim 2013 našli M. Marek a J. Sádlo na stanovištích zasažených povodní v Praze mezi Holešovicemi a Sedlcem. Většinou šlo o hlinité náplavy, buď v původní poloze nebo již shrnuté a přemístěné kolem toku do hromad, vzácněji o zapojenou břehovou vegetaci a o písčité či štěrkové biotopy (na těch byly hojné zejména

kulturní trávy). Nejsou uvedeny nepůvodní druhy, které se již v této části Prahy vyskytují dlouho ve stabilních populacích, např. *Impatiens glandulifera*. Zvýrazněny jsou druhy z ekologické skupiny *Salvia hispanica*: *Abutilon theophrasti*, *Alcea rosea*, *Amaranthus caudatus*, *A. cruentus*, *A. hypochondriacus*, *Anethum graveolens*, *Antirrhinum majus*, *Avena sativa*, *Brassica juncea*, *B. napus*, *Calendula officinalis*, *Cannabis sativa* (skupina Sativa i Indica), *Chenopodium pumilio*, *Ch. quinoa*, *Centaurea cyanus* (okrasné kultivary), *Citrullus lanatus*, *Coreopsis tinctoria*, *Cucumis melo*, *C. sativus*, *Cucurbita maxima*, *C. pepo* (skupiny Giromontiina, Microcarpina, Pepo, Patisonnina), *Cyperus eragrostis*, *Datura innoxia*, *D. stramonium* var. *stramonium*, *D. s.* var. *tatula*, *Echinocystis lobata*, *Echinochloa frumentacea*, *Eleusine indica*, *Eragrostis albensis*, *E. tef*, *Euphorbia lathyris*, *E. marginata*, *Foeniculum vulgare*, *Guizotia abyssinica*, *Helianthus annuus*, *Hyoscyamus niger*, *Ipomoea purpurea*, *Linum usitatissimum*, *Panicum capillare*, *P. miliaceum*, *Papaver somniferum*, *Petunia ×atkinsiana*, *Phalaris canariensis*, *Physalis peruviana*, *P. pubescens*, *P. philadelphica*, *Raphanus sativus*, *Rudbeckia hirta*, *Salvia hispanica*, *Senecio inaequidens*, *Setaria italica*, *S. viridis* subsp. *pycnocoma*, *Silybum marianum*, *Sinapis alba*, *Solanum lycopersicum*, *S. physalifolium*, *Sorghum bicolor*, *S. halepense*, *Triticum aestivum*, *Verbena rigida*, *Xanthium albinum*, *Zea mays* (herbářové doklady vzácnějších druhů jsou uloženy v PRA a v herbáři M. Marka). Skladbu skupiny *Salvia hispanica* včetně plevelů odvozujeme navíc i z terénních pozorování na jiných lokalitách, kde tyto druhy prokazatelně a hojně vyrostly ze semenného materiálu křmiv (těsně okolí někdejší periferní prodejny tohoto zboží, paty domů s balkonovým chovem papoušků, zásypy pro holuby na ruderálních místech, zásypy pro bažanty v lesích, pokus s vysetím krmné směsi na polní pozemek). Masivní povodňová invaze druhů v seznamu ovšem neměla velké následky, protože většina z nich nestihla dozrát nebo ani vykvést. Příští rok byly náplavy z povodně odstraněny, případně zarostly původní vegetací a nové rostliny v nepatrném zlomku druhů a jedinců se objevily po vykličení z původního semenného materiálu na nově disturbovaných místech. Uvedené nálezy *Salvia hispanica* na Labi v pozdějších letech lze tedy připsat především novému a stejně málo efektivnímu šíření jejích semen z obcí.

J. Sádlo & M. Marek

- Buttler K. P., Thieme M. et al. (2017): Florenliste von Deutschland – Gefäßpflanzen, Version 9 (September 2017). <http://www.kp-buttler.de/florenliste/index.htm> (navštíveno 16. 2. 2018).
- Floron (2014): Verspreidingsatlas planten. 13 mei 2016, <https://www.verspreidingsatlas.nl/planten> (navštíveno 16. 2. 2018).
- GBIF Secretariat (2017): *Salvia hispanica* L. GBIF Backbone Taxonomy. Checklist Dataset <https://doi.org/10.15468/39omei> (navštíveno 16. 2. 2018).
- Hohla M. (2016a): Wiederfund der Kanten-Wolfsmilch (*Euphorbia angulata*) in Oberösterreich, sowie weitere Beiträge zur Flora von Oberösterreich, Niederösterreich, Steiermark und Vorarlberg. – *Stapfia* 105: 109–118.
- Hohla M. (2016b): *Salvia hispanica* – neu für Bayern. – In: Fleischmann A., Floristische Kurzmitteilungen, Ber. Bayer. Bot. Ges. Erforsch. Flora 86: 288–289.

- Sauberer N. & Till W. (2015): Die Flora der Stadtgemeinde Traiskirchen in Niederösterreich: Eine kommentierte Artenliste der Farn- und Blütenpflanzen. Biodiversität und Naturschutz in Ostösterreich. – BCBEA 1/1: 3–63.
- Šandová M. (2017): Nálezy zajímavějších a nově se šířících rostlin na Rokycansku. – Calluna 22: 18–20.
- Tkáčiková J. (2017): Nálezy šalvěje hispánské (*Salvia hispanica*) v povodí Bečvy (Česká republika). – Acta Carp. Occid. 8: 8–11.
- Verloove F. (2018): *Salvia hispanica*. Manual of the Alien Plants of Belgium. Botanic Garden of Meise, Belgium. – URL: <http://alienplantsbelgium.be> (navštíveno 16. 2. 2018).

***Sorbus ×kitaibeliana* Baksay & Kárpáti**

4b. Labské středohoří, 5350c, Ústí nad Labem: ca 1,2 km VJV od středu Trmic, okraj silnice (horní spojka mezi Trmicemi a Hostovicemi) a lesa, 50°38'24,9"N, 14°01'09,3"E, 310 m, jeden mohutný exemplář (19. 9. 2007 leg. M. Lepší, K. Kubát & K. Nepraš, CB; 26. 8. 2009 leg. M. Lepší & P. Lepší, CB; Lepší & Lepší in Kaplan et al. 2016b).

Nový hybrid v květeně České republiky.

Jedná se o vzácného hybridu mezi *Sorbus danubialis* a *S. torminalis*, který je dosud známý jen z typové lokality v severním Maďarsku (Kárpáti 1960). V ČR byl nalezen nedaleko Ústí nad Labem.

Stejná rodičovská kombinace je předpokládána i u některých našich endemických jeřábů (např. *S. bohemica*, *S. alnifrons*, *S. omissa*), ty však na rozdíl od *S. ×kitaibeliana* tvoří morfologicky a geneticky homogenní populace. Jméno *S. ×kitaibeliana* dříve nesprávně použil Kovanda (1996) pro jedince zplanělého druhu *S. latifolia* z lokality Pekárka u Ivančic na jihozápadní Moravě.

M. Lepší & P. Lepší

Kovanda M. (1996): New taxa of *Sorbus* from Bohemia (Czech Republic). – Verh. Zool.-Bot. Ges. Österreich 133: 319–345.

***Symphytum tuberosum* subsp. *angustifolium* (A. Kern.) Nyman**

(Kobrlíková et al.: Zprávy Čes. Bot. Společ. 51: 221–256, 2016; Kobrlíková & Hroneš: Preslia 88: 529, 531–532, 2016)

Nový taxon v květeně České republiky.

Kostival hlíznatý úzkolistý je jedním z poddruhů polyploidního komplexu kostivalu hlíznatého. Jeho výskyt je vázán na oblast severního Maďarska, odkud byl zároveň popsán, dále pak na území Slovenska a jihovýchodní část České republiky. I přesto, že na sousedním Slovensku je tento taxon na druhové úrovni rozlišován již od 80. let 20. století (cf. Murín & Májovský 1982, Májovský & Hegedúšová 1993), u nás byl prokázán teprve nedávno díky rozsáhlé cytologické revizi českých populací (Kobrlíková et al. 2016). Od nominálního poddruhu se kostival hlíznatý úzkolistý odlišuje zejména tenčími oddenky, obvykle tvrdými lodyhami, protáhlými až úzce kopinatými, zašpičatělými čepelemi listů a světlejšími, drobnějšími korunami. V populacích se také častěji vyskytují jedinci s větvenými lodyhami. Kromě toho je zřetelně teplomilnější, osídluje prosvětlená, více

otevřená a sušší stanoviště, nejčastěji světlé listnaté lesy, sušší květnaté louky, křoviny a lesní lemy. Roste v nížinách a pahorkatinách, zřídka zasahuje do vyšších poloh. Na našem území se vyskytuje především na jihovýchodní Moravě (hojně Bílé Karpaty a Středomoravské Karpaty), nejseverněji proniká do okolí Bystřice pod Hostýnem, Přerova a Olomouce, směrem na západ pak do okolí Brna, Kuřimi, Rosic a Ivančic.

L. Kobrlová

Kobrlová L., Hroneš M., Koutecký P., Štech M. & Trávníček B. (2016): *Symphytum tuberosum* complex in central Europe: cytogeography, morphology, ecology and taxonomy. – *Preslia* 88: 77–112.

Májovský J. & Hegedúšová Z. (1993): *Symphytum* L. – In: Bertová L. & Goliasová K. [eds], *Flóra Slovenska* V/1: 76–97, Veda, Bratislava.

Murín A. & Májovský J. (1982): Die Bedeutung der Polyploidie in der Entwicklung der in der Slowakei wachsenden Arten der Gattung *Symphytum* L. – *Acta Fac. Rer. Natur. Univ. Comen. – Bot.* 29: 1–25.

***Taraxacum hahnii* Uhlemann**

→C4b/DD

85. Krušné hory, 5248d, Cinovec (distr. Teplice): Rasen an der Shell-Tankstelle [50°43'57"N, 13°45'41"E] (29. 5. 2010 leg. I. Uhlemann, herb. Uhlemann; Uhlemann 2016).

Nový druh v květeně České republiky.

Nově popsaná pampeliška *Taraxacum hahnii* ze skupiny *Taraxacum* sect. *Taraxacum* byla nalezena na více lokalitách v jižním Sasku. Z našeho území je dosud známa z jediné lokality nedaleko státní hranice s Německem.

[eds]

Uhlemann I. (2016): New species of the genus *Taraxacum* (Asteraceae) from Germany III. – *Schlechtendalia* 30: 45–53.

***Urtica dioica* L. × *Urtica kioviensis* Rogow.**

18a. Dyjsko-svratecký úval, 7065d, Ivaň (distr. Brno): PR Plačkův les a říčka Šatava, tůň u lesní cesty ca 400 m JJV od samoty Plaček, 2 km SV od kostela v obci, 48°56'40,0"N, 16°35'25,6"E, 151 m n. m., porost na ploše ca 50 m² (2. 5. 2017 leg. L. Rejlová & Š. Svobodová, PRC 423987–423989).

Nový, dosud nepopsaný hybrid v květeně České republiky.

Urtica kioviensis (kopřiva lužní) byla dosud na území ČR zaznamenána pouze na několika lokalitách na jižní Moravě. Recentně se vyskytuje v NPR Ranšpurk (Danihelka & Lepší 2004), NPR Cahnov-Soutok (Hájek in Additamenta 11: 131, 2013) a v PR Plačkův les a říčka Šatava (Kolář et al. in Additamenta 12: 200–201, 2014). Z vlastních pozorování však víme, že ve zmíněných populacích roste sympatricky s kopřivou dvoudomou, což vytváří vhodné podmínky pro hybridizaci obou druhů. Možnost hybridizace *U. kioviensis* a *U. dioica* byla dosud naznačena (nikoliv formálně taxonomicky popsána) jen v několika případech v zahraničních publikacích (Buchwald et al. 2013, Karlsson & Agestam 2013), což je bezesporu způsobeno přehlížením samotné *U. kioviensis*. Z území ČR nebyl případ křížení zatím popsán. Hybridní jedinci byli zaznamenáni na lokalitě PR Plačkův les

a říčka Šatava, z které byl výskyt *U. kioviensis* již znám (Kolář l. c.). Rostliny se projevují intermediárním habitem: oproti *U. dioica* výrazněji dutá lodyha, tendence kořenit z nodů, palisty volné (po celé délce lodyhy), čepel na svrchní straně s ojedinělými jednoduchými nezhavými trichomy.

Hybridní původ byl kromě intermediární morfologie také následně ověřen prostřednictvím průtokové cytometrie, jelikož se relativní obsah jaderné DNA diploidní *U. kioviensis* ($2C = 1,14$) od tetraploidního cytotypu *U. dioica* ($2C = 1,94$) markantně liší. U hybridních jedinců odpovídala hodnota obsahu DNA ($2C = 1,53$) kombinaci diploidních gamet *U. dioica* a haploidních gamet *U. kioviensis*, což naznačuje triploidní úroveň. Srovnávací vzorky obou rodičovských druhů byly rovněž odebrány na lokalitě PR Plačkův les a říčka Šatava. Je možné, že se hybridy vyskytují i na dalších místech společného výskytu obou druhů, proto je třeba do budoucna věnovat pozornost nejen rozeznávání *U. kioviensis*, ale i hybrida s *U. dioica*.

L. Rejlová & T. Urfus

Buchwald E., Wind P., Bruun H. H., Møller P. F., Ejrnæs R. & Svart H. E. (2013): Hvilke planter er hjemmehørende i Danmark? – Flora og Fauna 118 (3–4): 73–96, URL: www.floraogfauna.dk (navštíveno 14. 12. 2017).

Danielhelka J. & Lepší M. (2004): Kopřiva lužní, *Urtica kioviensis*, na soutoku Moravy a Dyje. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 39: 25–35.

Karlsson T. & Agestam M. (2013): Checklista över Nordens kärlväxter. – URL: <http://www.euphrasia.nu/checklista/> (navštíveno 14. 12. 2017).

Aegilops cylindrica Host

5a. Dolní Poohří, 5451c, Litoměřice: 0,25 km SSV od zdymadla České Kopisty (stavby na pravém břehu Labe), 50°31'44,2"N, 14°10'58,6"E, 150 m n. m., úzký travnatý pás mezi polní cestou a polem, v délce ca 20 metrů a šířce ca 1 metr hojně, stovky rostlin (30. 5. 2017 leg. K. Nepraš, LIT).

16. Znojensko-brněnská pahorkatina, 6964a, Budkovice (distr. Brno): PP Budkovické slepence, prudké skalnaté svahy při jižním okraji obce, asi 100 m VSV od bývalé tvrze, 49°04'12,5"N, 16°20'47,9"E, 248 m n. m., kolem 800 trsů na ploše přibližně 400 m² (24. 5. 2017 leg. V. Sedláček, BRNU).

Přírozený areál mnohoštetu válcovitého zahrnuje Blízký východ, Malou a Střední Asii a jihovýchodní část Evropy. Zavlékán bývá do střední Evropy (Česká republika, Slovensko, Polsko, Německo) a západního Středomoří, mimo evropský kontinent též do USA a Mexika. Příhodným biotopem tohoto druhu jsou především suché pastviny, náspy, okraje cest i vinic. V České republice se vyskytuje jen vzácně a přechodně zejména v okolí železnic, zaznamenán byl dosud na 15 lokalitách jak v Čechách, tak i na Moravě (Zázvorka in Kaplan et al. 2015).

Jakým způsobem a odkud se druh na lokalitu u Budkovic rozšířil, není známo. Vzhledem ke značné blízkosti obce se nabízí možnost zavlečení ze zahrádek; mnohoštet

válcovitý bývá vzácně pěstován jako okrasná jednoletá tráva. Vzhledem k velikosti populace i charakteru biotopu (ruderalizovaný suchý trávník na jihovýchodně ukloněném výslunném svahu) lze předpokládat, že by tento výskyt mohl být trvalejšího charakteru.

V. Sedláček

Aira caryophyllea L.

C1/CR

36a. Blatensko, 6647b, Olšany (distr. Klatovy): výslunné jižní okraje Lažanského lesa JV od obce, 49°23'48,2"N, 13°37'59,9"E, 550 m n. m., pouze na jednom místě, ale velice hojně (5. 8. 2017 leg. R. Paulič, PR).

37e. Volyňské Předšumaví, 6747b, Žichovice (distr. Klatovy): výslunné jižní okraje lesa na návrší Nětice [též Hnilice] (kóta 517,3) JV od obce, 49°15'46,5"N, 13°38'18,7"E, 495 m n. m., roztroušeně (28. 5. 2017 leg. R. Paulič, PR).

Aira praecox L.

C2/EN

24a. Chebská pánev, 5840c, Žirovice (distr. Cheb): žulový skalní výchoz na břehu Mlýnského rybníka ca 50 m Z od výpusti v hrázi rybníka, 50°08'26,0"N, 12°21'04,5"E, 455 m n. m., ca tisíce rostlin hustě na ploše 1 m² a roztroušeně na ca 10 m² (12. 5. 2017 leg. J. Brabec & J. Velebil, CHEB 3152).

Jedná se o první doložený záznam druhu z fytochorionu a zároveň jeden z mála ze západních Čech. Na lokalitě roste společně se *Spergula morisonii*.

J. Brabec & J. Velebil

Ajuga chamaepitys (L.) Schreb.

C1/CR

9. Dolní Povltaví, 5752d, Odolena Voda (distr. Praha): okraj pole na jižním úpatí vrchu Špičák (pod polní cestou vedoucí po úpatí vrchu směrem ke kótě Na Skalách), asi 1,1 km SSV od kostela sv. Klimenta v obci, 50°14'24,7"N, 14°25'02,6"E, 228 m n. m., desítky rostlin (26. 5. 2017 leg. J. Práněl & M. Štefánek, PRC).

20b. Hustopečská pahorkatina, 6968b, Bohuslavice (distr. Hodonín): okraj úzkého pásu pole mezi polní cestou a lesem na jižním úpatí vrchu Hrádek (314 m), 2,04 km SSZ od kostela sv. Filipa a Jakuba, 49°04'03,3"N, 17°06'44,9"E, 235 m n. m., dvě rostliny (19. 6. 2017 photo L. Ambrozek).

Allium flavum L.

C3/NT

14a. Bydžovská pánev, 5558a, Jičín: PP Zebín, narušovaný suchý trávník a vystupující čedičové skalky u kapličky sv. Maří Magdalény na vrchu kopce Zebín (399,4 m) nad západním okrajem obce Valdice, 50°27'12,6"N, 15°22'25,1"E, 393 m n. m., spolu s *Linaria genistifolia* (23. 7. 2008 leg. V. Samková & J. Zámečník, HR, rev. F. Krahulec 2015). Komentář k tomuto nepůvodnímu výskytu je u druhu *Linaria genistifolia*.

55e. Markvartická pahorkatina, 5557d, Podhradí (distr. Jičín): na východním svahu pod vrcholem hradního vrchu Veliš, 50°25'00,7"N, 15°18'54,8"E, 428 m n. m., spolu s *Linaria genistifolia* a *Orphantha lutea* (23. 7. 2008 leg. V. Samková & J. Zámečník, HR, rev. F. Krahulec 2015). Komentář k tomuto nepůvodnímu výskytu je u druhu *Linaria genistifolia*.

Allium paradoxum (M. Bieb.) G. Don

37h. Prachatické Předšumaví, 6949d, Husinec (distr. Prachatice): park (polopřirozený lesní porost) na pravém břehu Blanice, 0,62 km JJZ od (katolického) kostela Povýšení sv. Kříže na náměstí, 49°02'55,9"N, 13°59'06,8"E, 495 m n. m., porost na několika m² (13. 5. 2017 leg. P. Koutecký et al., CBFS).

Asijský časně jarní druh česneku, občas pěstovaný a zplaňující do okolí zahrad a do městských trávníků a parků. Zejména v Praze a jejím jižním okolí je zdomácnělý, vzácněji se vyskytuje na dalších místech středních a severních Čech, ojediněle v jižních Čechách (Sudoměř) a na jediné lokalitě na Moravě – v Brně (Krahulec & Duchoslav in Štěpánková et al. 2010: 672–673). Výskyt v Husinci je zjevně novodobý a dosti izolovaný od dosud známých lokalit – od ostatních českých nalezišť je vzdálený asi 100 km a není udáván ani jižním směrem v přílehlé části Rakouska (viz Fischer et al. 2008), v Bavorsku je znám nejbližší z okolí Řezna (Regensburg, ca 140 km; FloraWeb 2017). Nejde tak o samovolné šíření z blízkých lokalit, ale o novou oblast výskytu a možný zdroj dalšího šíření (o původu populace nevíme nic, může jít i o výsadbu). Podle místních se zde česnek podivný vyskytuje minimálně 4 roky a jeho populace se postupně rozrůstá.

P. Koutecký

Poměrně dlouho bylo rozmístění lokalit s výskytem česneku podivného v ČR neměnné. Teprve v posledních zhruba 20 letech postupně nových lokalit přibývá (cf. Hadinec in Additamenta 2: 223–224, 2003). Tento trend se v příštích letech s určitostí zrychlí v souvislosti s nynější velkou (módní) oblibou tohoto druhu v české lidové kuchyni, viz např. <https://www.vitalia.cz/clanky/lepsi-nez-medvedi-cesnek-je-cesnek-podivny/>. Česnek podivný je ve svých životních nárocích velmi skromný, zvláště mu vyhovují zastíněná synantropizovaná stanoviště v blízkosti sídel. Díky snadnému množení paci-bulkami víceméně platí, že kam se zasadí (případně s kuchyňským odpadem vyhodí), tam se uchytí. Navíc je lokálně značně invazní. Dobře je to vidět v Praze, kde má bohaté zdrojové lokality, a rychle se rozšiřuje v drobných a rychle se rozrůstajících koloniích na nová místa v jejich širokém okolí. Z tohoto důvodu nelze u česneku podivného v případě druhotných evropských lokalit uvažovat v nějakých fytogeografických souvislostech – jinými slovy, pakliže si ho někdo z Prahy odveze do Paříže a záměrně pohodí v křoví u Seiny, určitě se tam v příštích letech objeví v bohatém porostu. Ilustrativní je z tohoto pohledu např. mapa rozšíření v Německu (cf. Bettinger 2013).

[eds]

Bettinger A. [ed.] (2013): Verbreitungsatlas der Farn- und Blütenpflanzen Deutschlands. – Landwirtschaftsverlag, Münster, 912 p.

Fischer M. A., Adler W. & Oswald K. (2008): Exkursionsflora für Österreich, Liechtenstein und Südtirol. Ed. 3. – Land Oberösterreich & Biologiezentrum der OÖ Landesmuseen, Linz.

FloraWeb (2017): FloraWeb – Daten und Informationen zu Wildpflanzen und zur Vegetation Deutschlands. – URL: <http://www.floraweb.de/> (navštíveno 19. 12. 2017).

Androsace elongata L.

C3/NT

37e. Volyňské Předšumaví, 6749b, Hajská (distr. Strakonice): na železniční trati při severovýchodním okraji osady, 49°15'28,3"N, 13°57'03,0"E, 393 m n. m., několik desítek rostlin na jednom místě společně s *Camelina microcarpa*, *Draba muralis*, *Thlaspi perfoliatum* aj. (23. 5. 2017 leg. R. Paulič, CB, PR).

V jižní části Čech nebyl pochybek prodloužený dosud nalezen, jedná se tedy o první lokalitu v tomto území, na kterou byl druh bezpochyby zavlečen železniční dopravou.

R. Paulič

Antennaria dioica (L.) Gaertn.

C2/EN

16. Znojensko-brněnská pahorkatina, 6964a, Moravské Bránice (distr. Brno): okraj nepoužívané lesní cesty v acidofilní doubravě 3,2 km JZ od železničního nádraží, 49°04'41,3"N, 16°23'12,3"E, 330 m n. m., asi 20 sterilních listových růžic (13. 6. 2012 photo *P. Novák*).
16. Znojensko-brněnská pahorkatina, 6964c, Moravský Krumlov (distr. Znojmo): acidofilní doubrava nad bývalým vápencovým lomem 1,1 km VSV od železničního nádraží, 49°02'59,5"N, 16°21'07,1"E, 310 m n. m., několik sterilních listových růžic (23. 5. 2012 not. *P. Novák*; Novák 2013).
41. Střední Povltaví, 6351c, Kamýk nad Vltavou (distr. Příbram): menší kolonie v boru při turistické cestě (červená značka) ve svahu nad pravým břehem Vltavy ca 0,5 km JZ od osady Švastalova Lhota JJZ od města, ca 320 m n. m. (3. 10. 2014 not. *J. Hadinec* et al.).
52. Ralsko-bezděžská tabule, 5454d, Kuřivody (distr. Česká Lípa): malá kompaktní kolonie v břehu úvozové cesty (Poštovská cesta) v kulturním smíšeném boru pod vrchem Malý Radechov (357,1 m) 4,5 km JJV(–J) od středu osady (29. 9. 2017 not. *J. Hadinec* & *V. Hadincová*).
67. Českomoravská vrchovina, 6464b, Jobova Lhota (distr. Blansko): okraj květnatého boru na mramoru 0,4 km JJV od kaple v osadě, 49°35'16,2"N, 16°26'38,8"E, 550 m n. m., souvislé porosty na několika m² spolu s *Anemone sylvestris* a *Cephalanthera damasonium* (16. 5. 2013 not. *P. Novák* & *T. Peterka*).
68. Moravské podhůří Vysočiny, 6465a, Letovice (distr. Blansko): Slatinka, okraj acidofilní borové kultury u polní cesty 0,7 km JV od kaple v osadě, 49°34'18,4"N, 16°34'44,2"E, 440 m n. m., několik malých porostů celkem asi na 3 m² (29. 10. 2016 photo *P. Novák* & *K. Pištková*).
75. Jesenické podhůří, 6070b, Oborná (distr. Bruntál): zářez železniční trati asi 0,8 km JZ od kostela v obci, 49°59'47"N, 17°29'27"E, 545 m n. m., několik rozsáhlých polykormonů (29. 6. 2010 not. *Z. Hoták*).
78. Bílé Karpaty lesní, 6973c, Pitín (distr. Uherské Hradiště): 1,84 km VJV od obecního úřadu, ca 190 m JV od kóty Kolovrátek (473,5), 49°02'06,1"N, 17°52'29,5"E, 485 m n. m., asi tisícovka rostlin v acidofilní doubravě (2. 8. 2013 photo *J. Hájek*, Hájek 2013).

Hájek J. (2013): Aktualizace vrstvy mapování biotopů ČR: Aktualizace mapovacího okrsku cz0123. – Nálezová databáze ochrany přírody [on-line databáze; portal.nature.cz, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha]

Novák P. (2013): Lesní vegetace Krumlovského lesa a okolí. – Ms. [Dipl. práce; depon in: Knih. Úst. Bot. Zool. Přír. Fak. Masaryk. Univ., Brno]

Aphanes arvensis L.

C3/NT

- 63f. Českotřebovský úval, 5964a, Sopotnice (distr. Ústí nad Orlicí): okraj pole u cesty vedoucí k samotě Pod Horou 0,5 km V od obce, 50°03'41,1"N, 16°21'03,9"E, 397 m n. m. (27. 6. 2015 not. *Z. Kaplan*).
- 63i. Hřebečovská vrchovina, 6165d, Mladějov na Moravě (distr. Svitavy): okraj pole (dnes ovsíková louka) 1,2 km JJZ od železniční stanice Mladějov na Moravě, 49°48'54,2"N, 16°34'57,6"E, 480 m n. m. (15. 8. 2003 not. *J. Jirásek*; Jirásek 2003).
- 63k. Moravskotřebovské vrchy, 6365b, Křenov (distr. Svitavy): ruderalní prostor v místě nově vybudovaných rybníků v pramenné oblasti Malonínského potoka, 1 km Z od obce, 49°40'49,2"N, 16°36'58,9"E, 457 m n. m. (27. 4. 2010 not. *H. Faltysová*).
- 63l. Malá Haná (při hranici s 71b. Drahanská plošina), 6566a, Hrádkov (distr. Blansko): hráz vodní nádrže Boskovice asi 3,2 km SV od zámku Boskovice, 49°29'43,4"N, 16°42'00,6"E, 430 m n. m., desítky drobných rostlin na třech místech na hrázi (21. 6. 2016 leg. *J. Komárek*, herb. Komárek).

Na střední Moravě velmi vzácný druh s minimem recentních lokalit. Je otázkou, jaký je původ rostlin, které se sem musely dostat zřejmě až po dokončení stavby vodní nádrže Boskovice, tedy po roce 1989. V současné době se zřejmě jedná o jediný údaj pro fytochorion Malá Haná (631).

J. Komárek

Všechny výše uvedené lokality nepatrně rolního doplňují jeho současné rozšíření v Českomoravském mezihoří (63).

[eds]

71b. Dražanská plošina, 6366b, Vysoká (distr. Svitavy): okraj vojtěškového pole 640 m SZ od obecního úřadu, 49°40'04,8"N, 16°48'07,6"E, 497 m n. m. (10. 6. 2016 leg. J. Doležal & J. Zámečník 16/314, herb. Doležal).

Jirásek J. (2003): Hřebečovský hřbet (E0093), závěrečná textová zpráva k mapování biotopů soustavy Natura 2000 a Smaragd. – Ms., 12 p. [Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha]

Asplenium cuneifolium Viv.

C2/VU

40a. Písecko-hlubocký hřeben, 6752b, Hodonice (distr. Tábor): údolí potoka Židova strouha, pravý břeh u soutoku s bezejmenným pravobřežním přítokem, na skalnatém konci eklogitového hřebítu u žlutě značené turistické cesty na dně údolí, ca 1,3 km JJZ od autobusové zastávky v obci, 49°15'28,2"N, 14°28'56,2"E, 390 m n. m., zaznamenány tři trsy (30. 12. 2017 leg. K. Prach & Z. Skála, rev. L. Ekrt, CB); několik desítek (ca 50) vitálních trsů na drobných teráskách a ve spárách ve strmých částech skalnatého výchozu, na dalších místech (vč. zpevněné suti na úpatí) řada juvenilních rostlin a gametofyt (8. 4. 2018 not. K. Prach, Z. Skála, L. Ekrt, J. Hadinec, M. Štech, T. Štechová & J. Rybenský).

V jižních Čechách byl sleziník hadcový dosud známý jen z Křemžských hadců, hadců u Miletínek (část obce Ktiš) na Českokrumlovsku a z drobných hadcových těles z okolí Mladé Vožice na Tábořsku (Ekrt in Lepší et al. 2013). Druh je v celém svém evropském areálu vázaný na ultramafické horniny (Roberts & Proctor 1992), čemuž odpovídají i ostatní známé lokality v ČR, představované především hadci nebo zcela ojediněle pikrity (Ekrt in Kaplan et al. 2016b). Na lokalitě u Hodonic roste sleziník hadcový unikátně na eklogitu (CGS 2014), který je chemicky blízký bazaltům/gabru, jejichž hlubokou metamorfózou typicky vzniká. Uvádí se však, že na Bechyňsku se v eklogitu vyskytují vložky dalších hornin, mimo jiné právě hadců (Pořádek et al. 2012, Welser et al. 2004), které pro svou malou velikost nemusí být vyznačeny v geologické mapě. Pro jednoznačné určení substrátu, na kterém zde *A. cuneifolium* roste, by tedy byla třeba petrografická analýza horniny odebrané přímo z lokality. Nalézt v současné době novou izolovanou lokalitu sleziníku hadcového je skutečnost výjimečná a stává se to zřídka (např. Špryňar 2004). Souvisí to zřejmě s vysokou prozkoumaností našich hadcových lokalit. Na nově nalezené lokalitě byly při krátké zimní inspekci nejprve zaznamenány tři rostliny *A. cuneifolium*, které překvapily mírně atypickou morfologií listů a skutečností, že listy nalezené koncem prosince byly stále zelené. Dle našeho Klíče (Kubát in Kubát et al. 2002) jsou

u *A. cuneifolium* uváděny listy jako nepřezimující (na rozdíl od příbuzného a morfologicky podobného *A. adiantum-nigrum*). Toto však může souviset s dosud velmi mírným průběhem zimy do data pozorování. Přezimování/nepřezimování trofosporofylů je třeba hodnotit až po zimě, na jaře, a i tak nemusí být zcela absolutně platným znakem, ale pouze trendovým (L. Ekrt, vlastní pozorování). Pro ověření správnosti determinace a vyloučení příbuzného tetraploidního druhu *A. adiantum-nigrum* byly na nalezené rostlině změřeny výtrusy. Naměřená průměrná hodnota 30,4 μm jednoznačně odpovídá diploidnímu *A. cuneifolium* (Fischer et al. 2005). Lokalita byla opět navštívena na jaře 2018⁹⁾. Populace je vitální, početná (desítky trsů) a budí dojem trvalého přirozeného výskytu. Skalní hřbítok je z větší části holý, na několika místech se vyskytují náletové smrčky, pouze v horní plošší části je rozvolněná skupina borovic. Na samotných skalních výchozech je nejnapadnější rostlinou *Hylocomium splendens*, které tu tvoří místy souvislé porosty. Svahy v těsném sousedství jsou nově osázeny smrkem a není vyloučeno, že by mohlo v budoucnu dojít i k zalesnění/osázení skalního hřbítku, což by pro zdejší populaci sleziníku znamenalo pravděpodobně zánik.

Historická poznámka: Podle svědectví M. Štecha mohlo být *A. cuneifolium* na této lokalitě objeveno již v roce 1988 při táborském floristickém kurzu. V. Skalický tehdy naplánoval trasu přímo s cílem návštěvy eklogitového hřbítku v Židově strouze. Vedoucí exkurze J. Sádlo tam však nedošel, za což mu pak V. Skalický jemně vyčínil.

Z. Skála, K. Prach & L. Ekrt

ČGS (2014): Geologická mapa 1 : 50 000 [online]. – Česká geologická služba, Praha. – URL: http://mapy.geology.cz/geocr_50/ (navštíveno v lednu 2018).

Fischer M. A., Adler W. & Oswald K. (2005): Exkursionsflora für Österreich, Liechtenstein und Südtirol. Ed. 2. – Land Oberösterreich, OÖ Landesmuseen, Linz.

Pořádek P., Slobodník M. & Čícha J. (2012): Typy fluid v křišťálech z křemenné žíly od Hutí u Bechyně. – Geol. Výzk. Mor. Slez. 19: 158–161.

Roberts B. A. & Proctor J. (1992): The ecology of areas with serpentinized rocks: A world view. – Kluwer Academic Publishers, Dordrecht/Boston/London.

Špryňar P. (2004): Poznámky k překvapivému výskytu podmrvky jižní (*Notholaena marantae*) a sleziníku hadcového (*Asplenium cuneifolium*) na ultrabazickém pikritu v Českém krasu. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 30: 321–338.

Welser P., Plecer V. & Plecer J. (2004): Lokalita krystalovaného křemene Hutě u Bechyně. – Minerál 4: 261–264.

***Asplenium trichomanes* subsp. *pachyrachis* (Christ) Lovis & Reichst.**

C1/NT

74b. Opavská pahorkatina, 6073c, Opava: dvě místa v Gudrichově ulici v jižní části města:

- a) na kamenné zdi kol domu č. p. 2252/41 (Metrologický institut), 49°55'39,7"N, 17°54'27,9"E, 271 m n. m., asi 100 většinou fertilních rostlin, za absence jiných typických druhů zdi včetně kapradin (19. 9. 2017 leg. et photo D. Hlisenkovský, FMM, photo rev. L. Ekrt),
- b) na kamenné zídce kol domu č. p. 36, při křižovatce s ulicí Sladkého, 49°55'42,9"N, 17°54'31,9"E, 276 m n. m., několik juvenilních rostlin, společně s rašicími (snad po seschnutí) *Asplenium ruta-muraria*, *Cystopteris fragilis* a *Gymnocarpium robertianum* (19. 9. 2017 not. D. Hlisenkovský).

⁹⁾ Tyto údaje byly doplněny v době, kdy již byl rukopis Additament v sazbě.

Třetí díl Rozšíření cévnatých rostlin v ČR přinesl důslednou revizi druhu *Asplenium trichomanes* (Eckert in Kaplan et al. 2016b), kde je subsp. *pachyrachis* zaznamenána v 16 mapovacích polích. Jediné pole náleží Moravě severní, a to Hukvaldům, kde druhdy velmi bohatá populace tkvěla v hradebních zdech a zdivu hrad obklopující obory. Po kompletní rekonstrukci nejen obvodových zdí hradu byla roku 2017 důsledně renovována i zeď obory, čímž zde byl tento sleziník zdecimován.

Ve snaze ověřit někdejší výskyt *Gymnocarpium robertianum* v centru Opavy (1991 leg. M. Frank, OP) byla navštívena též ulice Gudrichova, kde početně setrvává i tento ve Slezsku (alespoň co se české strany týče) doposud nezaznamenaný sleziník.

D. Hlisnikovský

***Bromus commutatus* Schrad.**

C3/DD

17b. Pavlovské kopce, 7165d, Mikulov (distr. Břeclav): okraj pole na jižním svahu návrší Kočičí skála (kóta 362), vápenec, 48°49'31,0"N, 16°38'30,8"E, 342 m n. m. (10. 6. 2017 leg. R. Paulič, PR, det. J. Danihelka).

18a. Dyjsko-svratecký úval, 7065c, Pasohlávky (distr. Brno): pole u autokempu, 48°54'16,7"N, 16°34'30,1"E, tisíce rostlin v polních kulturách, úhorech i na výkopem narušeném místě (10. 7. 2010 leg. V. Faltys, herb. Faltys).

21b. Hornomoravský úval, 6670a, Chropyně (distr. Kroměříž): na louce v okolí polní cesty 1 km ZSZ od kostela v obci, 49°21'34,6"N, 17°21'57,3"E, 190 m n. m. (6. 6. 2009 leg. P. Batoušek, herb. Batoušek, det. M. Hájek).

30a. Jesenická plošina, 5846d, Chotěšov (distr. Rakovník): okraj pole při odbočce ze silnice č. 27 (Most–Plzeň) na Bedlno ca 500 m V od návesního rybníka v obci Chotěšov a ca 1,35 km ZJZ od kapličky v Bedlně, 50°07'10"N, 13°29'18"E, 456 m n. m., hojně v okrají pole (24. 7. 2016 leg. J. Brabec, CHEB 2947, rev. J. Chrtěk).

Jde o první výskyt ve fytochorionu 30. Rakovnicko-jesenická plošina v rámci novodobého šíření sverepu lučního v ČR.

J. Brabec

37f. Strakonické vápence, 6649d, Radomyšl (distr. Strakonice): okraj pšeničného pole při severním úpatí lesíka na návrší (kóta 481) ca 600 m SV od železniční stanice Radomyšl, vápenec, 49°19'27,5"N, 13°57'11,5"E, 475 m n. m., několik desítek rostlin (24. 6. 2017 leg. R. Paulič, PR, det. J. Danihelka).

37f. Strakonické vápence, 6649d, Malá Turná (distr. Strakonice): na okrají pšeničného pole nad železniční tratí Z od osady, vápenec, 49°19'38,9"N, 13°57'35,3"E, 457 m n. m. (24. 6. 2017 leg. R. Paulič, PR, det. J. Danihelka).

38. Budějovická pánev, 6751c, Protivín (distr. Písek): v západní části železničního nádraží Protivín, 49°12'53,1"N, 14°12'20,1"E, 385 m n. m., pouze na jednom místě (13. 6. 2016 leg. R. Paulič, PR, det. J. Danihelka).

V jižní části Čech v současnosti velmi vzácný druh, který je recentně znám pouze z areálu rybích sádek v Hluboké nad Vltavou, kde byl v roce 2008 nalezen K. Šumberovou (Douša & Chrtěk in Lepší et al. 2013).

R. Paulič

Bromus secalinus* L.*C1/CR**

22. Halštrovská vrchovina, 5739c, Aš (distr. Cheb): Hlávkova ulice, ve spáře při domu před vchodem do č. p. 35 (budova základní organizace Českého svazu chovatelů) naproti ZŠ Hlávkova, 50°13'4,1"N, 12°12'7,8"E, 692 m n. m., zjevně z utroušeného krmiva (13. 8. 2016 leg. *J. Brabec*, CHEB, rev. J. Chrtěk).
- 30a. Jesenická plošina, 5846d, Chotěšov (distr. Rakovník): okraj pole V od silnice č. 27 (Most–Plzeň) ca 900 m JJV od rybníka na návsi a ca 650 m SSV jesenického hřbitova, 50°06'47"N, 13°29'13"E, 492 m n. m., hojně v okraji pole (25. 7. 2016 leg. *J. Brabec*, CHEB 2944, rev. J. Chrtěk).
- 30a. Jesenická plošina, 5846d, Jesenice (distr. Rakovník): okraj pole Z od silnice č. 27 (Most–Plzeň) ca 900 m SV od kostela sv. Petra a Pavla v obci a ca 650 m JZ–JJZ od jesenického hřbitova, 50°06'10"N, 13°28'42"E, 466 m n. m., velmi hojně v pásu při okraji pole (25. 7. 2016 leg. *J. Brabec*, CHEB 2945, rev. J. Chrtěk). – Jesenice: okraj pole V od silnice č. 27 (Most–Plzeň) ca 920 m SV–VSV od kostela sv. Petra a Pavla v obci a ca 600 m JJZ od jesenického hřbitova, 50°06'10"N, 13°28'44,5"E, 467 m n. m., velmi hojně ve všech okrajových částech pole (25. 7. 2016 leg. *J. Brabec*, CHEB 2946, rev. J. Chrtěk).

Jde o první výskyty ve fytochorionech 22. Halštrovská vrchovina a 30. Rakovnicko-jesenická plošina v rámci novodobého výskytu svěžepu stoklasy v ČR. Nález v Aši navazuje na velmi hojný (již několik desítek lokalit, první viz Additamenta 14: 67–68, 2016) výskyt v západní části Chebské pánve a navazující části Smrčín.

J. Brabec

- 35d. Březnické Podbrdsko, 6750a, Štěkeň (distr. Strakonice): na okraji ovesného pole na jižním svahu Šibeničního vrchu SSV od obce, 49°16'20,9"N, 14°00'37,4"E, 410 m n. m., dva velké trsy (6. 8. 2016 leg. *R. Paulič*, PR, rev. J. Danihelka).
- 37e. Volyňské Předšumaví, 6749c, Kapsova Lhota (distr. Strakonice): pšeničné pole u rozcestí silnic 0,9 km SSZ od osady, 49°14'26,3"N, 13°54'49,1"E, 420 m n. m., hojně (20. 7. 2016 leg. *R. Paulič*, PR).
- 37e. Volyňské Předšumaví, 6749d, Kapsova Lhota (distr. Strakonice): příkopy silnice u drůbežárny „Vajax“ S od osady, 49°14'21,4"N, 13°55'08,7"E, 440 m n. m., roztroušeně (20. 7. 2016 leg. *R. Paulič*, PR, rev. J. Danihelka).
- 37e. Volyňské Předšumaví, 6749d, Přední Ptákovice (distr. Strakonice): pšeničné pole u zahrádek na jižním okraji osady, 49°14'36,6"N, 13°54'58,2"E, 443 m n. m., dosti hojně (20. 7. 2016 leg. *R. Paulič*, PR).
- 37e. Volyňské Předšumaví, 6849a, Hoštice (distr. Strakonice): na okraji státní silnice (silnice č. I/4) pod železniční zastávkou Hoštice u Volyně, 49°11'13,1"N, 13°53'33,4"E, 433 m n. m., jeden velký trs (29. 7. 2017 leg. *R. Paulič*, PR).
- 37f. Strakonické vápence, 6649c, Černíkov (distr. Strakonice): na okraji kukuřičného pole ca 0,5 km SV od osady, 49°18'23,6"N, 13°54'08,9"E, 440 m n. m., roztroušeně (20. 7. 2016 leg. *R. Paulič*, PR, rev. J. Danihelka).
- 37f. Strakonické vápence, 6649d, Malá Turná (distr. Strakonice): v pšeničném poli nad železniční tratí Z od osady, vápenec, 49°19'40"N, 13°57'34,1"E, 457 m n. m., hojně (24. 6. 2017 leg. *R. Paulič*, PR, rev. J. Danihelka). – Malá Turná: okraj pole 400 m JV od centra osady, 49°19'40,3"N, 13°58'08,5"E, 440 m n. m., hojně (24. 6. 2017 leg. *R. Paulič*, PR, rev. J. Danihelka).
- 37f. Strakonické vápence, 6649d, Osek (distr. Strakonice): okraj řepkového pole 200 m SZ od osady Petrovice, 49°19'22,5"N, 13°58'36,2"E, 445 m n. m., tisíce rostlin (24. 6. 2017 leg. *R. Paulič*, PR, rev. J. Danihelka).

- 37f. Strakonické vápence, 6749a, Droužetice (distr. Strakonice): v pšeničném poli 0,8 km JV od obce, vápenc, 49°17'02,5"N, 13°54'22,2"E, 420 m n. m., velice hojně (16. 7. 2017 leg. R. Paulič, PR, rev. J. Danihelka).
- 37f. Strakonické vápence, 6749a, Strakonice: na okraji pšeničného pole JZ od Dolejšího řepického rybníku, 49°16'49,1"N, 13°54'37,7"E, 406 m n. m., tisíce rostlin (16. 7. 2017 leg. R. Paulič, PR, rev. J. Danihelka).

Campanula barbata* L.*C2/VU**

97. Hrubý Jeseník, 5969a, Vernířovice (distr. Šumperk): okraj a břeh lesní cesty (modrá turistická značka) na jihovýchodním svahu vrchu Homole (1209 m), ca 350 m od rozcestí Vyhlička (směrem k Františkově myslivně), 50°03'10,0"N, 17°10'27,7"E, 1030 m n. m., 6 kvetoucích rostlin, 2 odkvetlé a více než 100 sterilních listových růžic (10. 8. 2017 not. R. Štencel).

Rozšíření a sledování velikosti jednotlivých známých populací zvonku vousatého v Jeseníkách se v poslední době věnovaly dvě práce (Ludmilová 2000, Šilerová 2014). Na nově objevené lokalitě se vyskytuje poměrně početná populace, na nejbližší další známé lokalitě u Františkovy myslivny (asi 1,5 km VSV) roste jen 12 rostlin (Šilerová 2014).

R. Štencel

Ludmilová E. (2000): Současné rozšíření a ekologie zvonku vousatého (*Campanula barbata* L.) v Hrubém Jeseníku. – Ms. [Dipl. práce; depon in: Knih. Přír. Fak. UP, Olomouc]

Šilerová A. (2014): Aktuální výskyt zvonku vousatého (*Campanula barbata* L.) v oblasti alpského bezlesí v Hrubém Jeseníku. – Ms. [Bakal. práce; depon in: Knih. Přír. Fak. UP, Olomouc]

Campanula cervicaria* L.*C1/CR**

- 88d. Boubínsko-stožecká hornatina, 7048a, Račí (distr. Prachatice): ca 1 km JV od Liščí hory (1049 m), vlhká část světliny (vzniklé vývrty) na rozhraní podmáčené smrčiny a acidofilní bučiny, 48°58'04,9"N, 13°42'59,9"E, 960 m n. m., jedna ulomená rostlina (30. 7. 2015 leg. Z. Mašková, herb. Mašková, rev. A. Vydrová; Půbal in Lepší & Lepší 2016: 9).

Cardamine parviflora* L.*C1/EN**

- 14a. Bydžovská pánev, 5659b, Hořice (distr. Jičín): náměstí Jiřího z Poděbrad, 1,3 km S od železničního nádraží, v nádobě s okrasnými dřevinami, 50°22'04"N, 15°37'56"E, 310 m n. m. (2. 7. 2005 leg. M. Ducháček MD 3121, PR 668998, PR 669386, HR, ut C. *flexuosa*, det. M. Šlenker & K. Marhold 2017).

Druh se v nádobě vyskytoval pouze přechodně v roce 2005. Zavlečen byl pravděpodobně se sazenicemi nebo s pěstebním substrátem.

M. Ducháček

- 37f. Strakonické vápence, 6749a, Dražejov (distr. Strakonice): na mulčovací kůře na záhoně s nízkými okrasnými keři na návsi ve Starém Dražejově, 49°16'21,6"N, 13°52'04,3"E, 435 m n. m., asi 15 rostlin (25. 4. 2015 leg. R. Paulič, CB; 16. 5. 2015 leg. R. Paulič, PR, Lepší & Paulič in Lepší & Lepší 2016: 9–10).

38. Budějovická pánev, 7052b, České Budějovice: spára mezi chodníkem a vozovkou na Zlatém mostě přes řeku Malši v centru města, 48°58'19,3"N, 14°28'28,2"E, 380 m n. m., ca 30 rostlin (11. 5. 2015 leg. *M. Lepší*, CB 83840, *Lepší & Paulič* in *Lepší & Lepší* 2016: 9–10).

Jedná se o další adventivní výskyty řeřišnice malokvěté (např. také Hlaváček in *Additamenta* 4: 92, 2005), která se v současné době v ČR vyskytuje přirozeně vzácně jen na jižní Moravě. Její další šíření v souvislosti s pěstováním okrasných rostlin nelze vyloučit (*Lepší & Paulič* in *Lepší & Lepší* 2016).

[eds]

***Carex alba* Scop.**

C2/VU

78. Bílé Karpaty lesní, 7171a, Javorník (distr. Hodonín): na okraji vyčištěného travertinového mokřadu v ochranném pásmu NPR Jazevčí, 2,9 km V od středu obce, 48°51'43,3"N, 17°34'16,3"E, 440 m n. m., porost na ploše 2 × 4 m (15. 9. 2017 photo *L. Ambrozek*, det. *R. Řepka*).

Lokalita může odpovídat dosud nověji neověřené lokalitě *S. Staňka*: „Javorník, in scaturiginosis in pratis Jazevčá in decliv. septentrio-orientalis montis Hradisko (639) ad orientem a pago Javorník“, 1944 leg. *S. Staněk*, BRNM (*Grulich & Řepka* 1997), jíž odpovídá také údaj v *Historické květeně Bílých Karpat – Javorník, Jazevčá (Jazevčí), 1944* (*Staněk et al.* 1996).

L. Ambrozek

- Grulich V. & Řepka R.* (1997): *Carex alba* Scop. v České republice. – Sborn. Přírod. Klubu Uherské Hradiště 2: 52–56.

- Staněk S., Jongepierová I. & Jongepier J. W.* (1996): *Historická květena Bílých Karpat*. – Sborn. Přírod. Klubu Uherské Hradiště, suppl. 1: 1–198.

***Carex chordorrhiza* L. f.**

C1/EN

86. Slavkovský les, 5942a, Mariánské Lázně (distr. Cheb): Kladská, západní část rašeliniště Paterák (součást NPR Kladské rašeliny) 3,24 km S od zámku Kladská a 0,85 km V od rozcestí U Dřevěnky, rašelinná světlina v blatkovém boru o rozloze asi 30 × 80 m s *Carex lasiocarpa*, při okraji rozvolněné plochy též s *Alnus glutinosa* a *Phragmites australis*, plocha pravděpodobně částečně sycena i podzemní vodou, 50°03'19,2"N, 12°40'19,2"E, 832 m n. m., nejméně desítky rostlin (9. 6. 2017 leg. et det. *P. Tájek*, herb. Městské muzeum Mariánské Lázně; *Tájek* 2017).

Jistě jeden z velmi významných floristických nálezů na území ČR posledních let. Posloupnost, v jaké byly jednotlivé lokality tohoto druhu na našem území objevovány, je zmíněna v komentáři k nálezu *C. chordorrhiza* u Břehyně (*Melichar et al.* in *Additamenta* 12: 93–95, 2014). K zajímavostem patří, že velká většina českých lokalit byla objevena až během 20. století. Tento druh může být ve sterilním stavu dlouhou dobu přehlížen zejména pro jeho morfológickou nenápadnost – velmi úzké listy na vysoko olistěných gracilních lodyhách s prodlouženými internodií, oddělenými dobře viditelnými uzlinami (u většiny ostřic jsou internodia na bázi lodyh velmi zkrácená), pokud ovšem nevytváří plazivé lodyhy, které jsou pro *C. chordorrhiza* morfológicky nápadným a zároveň diagnostickým

znakem. Avšak bohatě plodný monodominantní porost, jako býval k vidění v NPP Ruda u Horusického rybníka, se dá jen stěží přehlédnout. České lokality leží na úplném jižním okraji areálu tohoto cirkumpolárního, v Evropě boreálního, v ČR reliktního a fytogeograficky významného druhu. Jeho výskyt je vázán na podhůří a okrajová pohoří České republiky, většina lokalit leží v západní části státu, tedy na území Čech, na Moravu přesahuje jen do Jihlavských a Žďárských vrchů. Výjimečné jsou lokality v nižších polohách, jako jsou Treboňská pánev nebo Dokesko, kde druh dosahuje výškového minima – 270 m n. m. (Melichar et al. l. c.). V této souvislosti stojí za to zmínit nízkou položenou (ca 395 m n. m.), ale bohužel již zaniklou lokalitu u Staré Huti u Blovic (1966 leg. Hamaň, PL).

Speciální nároky *C. chordorrhiza* jsou důležitým limitem pro její výskyt ve střední Evropě. Výhradním biotopem této ostřice jsou přechodová rašeliniště, mokřady s dostatečnou vrstvou humolitu s vysokou hladinou podzemní vody, bez zastínění a se střední zásobou minerálních živin (mezotrofní části rašelinišť) (Grulich & Řepka in Kaplan et al. 2016a).

R. Řepka

Tájek P. (2017): Ostřice šlahounovitá – nově nalezený kriticky ohrožený druh pro Slavkovský les. – Arnika 2017/1: 52–53.

Carex diandra Schrank

C2/EN

67. Českomoravská vrchovina, 6464d, Rozseč nad Kunštátem (distr. Blansko): PP Cukl a Rozsečské rašeliniště, zarůstající zbytky rašelinné louky nad rybníkem Bábina 0,7 km ZJZ od kaple v obci, 49°31'14,4"N, 16°27'18,2"E, 640 m n. m. (22. 6. 2017 leg. P. Novák, rev. V. Grulich, BRNU).

[4 × 4 m², 22. 6. 2017 P. Novák. – E₁ (85 %): *Equisetum fluviatile* 3, *Calamagrostis epigejos* 2a, *Caltha palustris* 2a, *Carex rostrata* 2a, *Lysimachia vulgaris* 2a, *Cirsium palustre* 1, *Lycopus europaeus* 1, *Menyanthes trifoliata* 1, *Typha latifolia* 1, *Carex diandra* +, *Deschampsia cespitosa* +, *Epilobium palustre* +, *Festuca rubra* +, *Galium uliginosum* +, *Holcus lanatus* +, *Impatiens glandulifera* +, *Lychnis flos-cuculi* +, *Mentha arvensis* +, *Poa trivialis* +, *Viola palustris* +, *Myosotis nemorosa* r. – E₀ (1 %): nedeterminováno.]

Ostřice přibíblá (*Carex diandra*) patří mezi vzácné druhy slatinišť a minerotrofních rašelinišť. Jako mnoho dalších druhů těchto biotopů, citlivých na eutrofizaci a nedostatek vody, zaznamenala i tato ostřice v posledních desetiletích značný ústup (Řepka & Grulich 2014). Nově byla nalezena v zarostlém fragmentu rašelinné louky u Rozseče nad Kunštátem na Boskovicku. Lokalita byla botanikům známa již dříve jako význačná rašelinná louka situovaná v pramenné míse Rozsečského potoka. Uváděny zde byly např. *Dactylorhiza majalis*, *Menyanthes trifoliata* či *Pedicularis sylvatica* (Martiško 2011). V posledních desetiletích však byla tato rašelinná louka silně poškozena zřízením rybníka Bábina, který zaplavil její centrální část. Zbývající rašelinné louky značně utrpěly změnami hydrologického režimu, eutrofizací splachy z okraje obce, absencí obhospodařování a postupným zarůstáním expanzivními druhy (zejména *Calamagrostis epigejos* a *Cirsium arvense*). Vegetace byla původně zřejmě blízká svazu *Caricion canescenti-nigrae* zahrnujícímu kyselá minerotrofní rašeliniště, dnes se však blíží spíše nesečeným pcháčovým

loukám (svaz *Calthion*), viz fytoocenologický snímek. Nejzachovalejší a zároveň nejvlhčí část rašeliniště se nachází pod prameny poblíž východního břehu rybníka Bábina, kde byla ostřice přibližně nalezena. V roce 2017 byly na lokalitě a v jejím blízkém okolí pozorovány dále tyto vzácnější mokřadní druhy: *Carex appropinquata*, *Epilobium palustre*, *Menyanthes trifoliata*, *Scorzonera humilis* a *Valeriana dioica*. Nový nález silně ohrožené ostřice přibližně by měl představovat pádný argument pro obnovení managementu, zejména pravidelného sečení, této rašelinné louky.

P. Novák

Martiško J. (2011): Přírodní památka Cukl a Rozsečské rašeliniště – Plán péče (2011–2020). – Ms. [Depon. in: Krajský úřad Jihomoravského kraje, Brno]

Řepka R. & Grulich V. (2014): Ostřice České republiky. Terénní obrazový průvodce. – Mendelova univerzita Brno, ZO ČSOP Hořepník, Prostějov, 208 p.

Carex pulicaris L.

C2/EN

84b. Jablunkovské mezihoří, 6478d, Mosty u Jablunkova (distr. Frýdek-Místek): dvě lokality J od osady Zápověď vzdálené od sebe asi 100 m:

a) sečená slatinná loučka (o velikosti 0,4 ha) 1,15 km S od hlavního silničního přejezdu státní hranice se Slovenskem, 49°30'19,9"N, 18°46'01,5"E, 507 m n. m. (10. 6. 2014 not. M. Žárník; Žárník 2014); vtroušeně na několika desítkách m² (9. 6. 2017 leg. D. Hlišnikovský & J. Labajová, FMM),

b) zarůstající (sporadicky klučená) vlhká světlna pod elektrickým vedením (o velikosti asi 0,32 ha) 1,27 km S od hlavního silničního přejezdu státní hranice se Slovenskem, 49°30'23,9"N, 18°45'55,6"E, 517 m n. m. (13. 6. 2014 not. M. Žárník; Žárník 2014); na ploše asi 10 m² kodominantně, zřídka i jinde (9. 6. 2017 leg. D. Hlišnikovský & J. Labajová, FMM).

Nedávno publikovaný první díl Rozšíření cévnatých rostlin v ČR zachycuje jediný historicky doložený výskyt výrazně subatlantské ostřice blešní (Grulich & Řepka in Kaplan et al. 2015) z celých moravských i slezských Karpat, a to od Moravského Písku (1922 leg. S. Staněk, BRNM). Zcela nedávno se však při aktualizaci mapování biotopů (Žárník 2014) podařilo na Jablunkovsku zaznamenat fytogeograficky výjimečný výskyt této ostřice, údaj však zůstal nezveřejněn, a tudíž ve výše citované práci schází. Pro domněnku, že se v lokálním měřítku jedná o reliktní lokalitu, svědčí předně samotná kvalita biotopů s početným zastoupením ohrožených druhů, které tu nebyly známy ani místním znalcům.

Z fytogeografického hlediska se jistě jedná o zcela výjimečný nález na našem území a lokalita, ač se zdá být zcela ojedinělá, má určitou návaznost na rozšíření tohoto druhu ve slovenské části Oravy (Oravská Magura, Horná Orava) kam přesahuje z polské strany a kde je soudobě známa z vícera lokalit mezi městy Żywiec a Sucha Beskidzka, v okolí vsi Ciche Dolne a města Zakopane (Bartoszek et al. 2014). Kromě několika exklávních lokalit druhu, které jsou známy z polské strany Tater a Beskidu Nizkego a ze slovenské strany nejdale v Liptovské kotlině (viz Dítě 2008), patří všechny jmenované k těm, které leží na úplném východním okraji středoevropské části areálu. Na severní Moravě byly dosud známy nejbližší lokality u Vidnavy, v severní a severozápadní části Hrubého Jeseníku a v Oderských vrších. Dosud nepublikovaná a také fytogeograficky zajímavá je lokalita od Frýdlantu nad Ostravicí „Lubno,

Horní Bystrá“ (1939 leg. S. Staněk, BRNM) při hranici Beskydského podhůří (84a) a Radhošťských Beskyd (99a).

Obě podmáčené enklávy bývaly ještě v poválečných letech (viz kontaminace.cenia.cz) součástí rozsáhlého bezlesí, později osázeného smrčínami. Přes plošné okolní meliorace, včetně napřímení a vydláždění potůčku odvodňujícího území, se na níže položené enklávě doposud citlivě hospodaří, čímž tu přežívá přes 100 druhů bylin, z toho jedenáct ostřic. Z regionálně významných lze jmenovat rovněž v moravskoslezských Karpatech výjimečnou *Salix pentandra*, bohaté populace *Dactylorhiza majalis*, *Gladiolus imbricatus* a *Valeriana simplicifolia* (živná rostlina zde objeveného kriticky ohroženého hnědáka *Melitaea diamina*). V horní části téhož území prosakuje minerální pramen tvořící šlenk s dominantním „hnědým mechem“ *Palustriella commutata* a početným zastoupením *Eleocharis quinqueflora* (viz níže komentář u tohoto druhu), *Epipactis palustris*, *Eriophorum latifolium* a *Triglochin palustris*. Výše položená enkláva bez zjevných minerálních průsaků je sporadicky udržována klučením vrb pod dráty elektrického vedení a mysliveckými aktivitami. Z dosud nejmenovaných tu roste početně *Gymnadenia conopsea*, zřídka *Pedicularis sylvatica* a těž regionálně vzácný oligotrofní druh *Juncus squarrosus*.

Oslovení vlastníci pozemků byli při proběhnuvších jednáních s ČSOP Cieszynianka nakloněni záměru pečovat i o zanedbanější část a propojit obě lokality. Je proto možno očekávat, že se následkem vhodné péče stav porostů zlepší a že zde budou nalezeny ještě další přirozeně se vyskytující vzácné druhy.

D. Hlisnikovský, R. Řepka & M. Žárník

Bartoszek W., Mirek Z. & Koczur A. (2014): *Carex pulicaris* L. Turzyca pchla. – In: Kaźmierczakowa R., Zarzycki K. & Mirek Z. [eds], Polska Czerwona Księga Roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. Polish Red Data Book of Plants. Pteridophytes and flowering plants, p. 737–739, Wyd. III., Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków.

Dítě D. (2008): *Carex pulicaris*. – URL: <http://botany.cz/cs/carex-pulicaris/> (navštíveno 2. 2. 2018).

Žárník M. (2014): Aktualizace mapovacího okrsku cz1606, Aktualizace vrstvy mapování biotopů ČR. – Nálezová databáze ochrany přírody [on-line databáze; portal.nature.cz, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha]

***Catabrosa aquatica* (L.) P. Beauv.**

C1/CR

31a. Plzeňská pahorkatina vlastní, 6345b, Dobřany (distr. Plzeň): okraj koleje (louže) na bývalém vojenském cvičišti ca 640 m ZJZ od Šlovického vrchu, 1,1 km SSV od [železničního] nádraží v Dobřanech, 49°39'49,8"N, 13°18'46,9"E, 350 m n. m., jeden trs o velikosti ca 25 × 60 cm (27. 6. 2015 leg. L. Pivoňková, PL; Pivoňková 2016).

První údaj ve fytogeografickém okrese Plzeňská pahorkatina vlastní i v celém Plzeňském kraji. Rostlina byla pravděpodobně zavlečena v nedávné době. Lze tak usuzovat z toho, že cvičiště bylo opakovaně botanicky zkoumáno, aniž byla odemka zaznamenána. Na její stanoviště – zatopenou kaluž v rozježděné cestě – mohla diasporu zavléci odjinud vojenská a offroadová vozidla, která sem pravidelně jezdí z celé republiky (Pivoňková 2016).

L. Pivoňková

Pivoňková L. (2016): První nález odemky vodní (*Catabrosa aquatica*) na Plzeňsku. – *Calluna* 21/1: 13.

Caucalis platycarpus* L. subsp. *platycarpus

C2/VU

20b. Hustopečská pahorkatina, 6967b, Archlebov (distr. Hodonín): okraj pole u cesty 2,05 km S od obce, 49°03'40,7"N, 16°59'56,4"E, 315 m n. m., několik rostlin (15. 7. 2016 photo *L. Ambrozek*).

20b. Hustopečská pahorkatina, 6968b, Bohuslavice (distr. Hodonín): okraj pole u jižní strážky VKP Výběh, 0,8 km SZ od kostela sv. Filipa a Jakuba, 49°03'20,7"N, 17°06'48,3"E, 252 m n. m., několik rostlin (13. 6. 2017 photo *L. Ambrozek*).

***Centunculus minimus* L.**

C1/CR

74b. Opavská pahorkatina, 6074b, Bělá (distr. Opava): vlhké, extenzivně obhospodařované poličko s pšenici (100 × 20 m) Z od usedlosti Bělský Mlýn, 49°58'02,4"N, 18°09'39,3"E, 236 m n. m., odhadem asi 100 rostlin roztroušeno po celém poličku (26. 7. 2017 leg. et photo *D. Hlisnikovský*, FMM); asi 30 rostlin (28. 7. 2017 photo *Z. Lukeš*).

Pro Moravu a Slezsko dvě desetiletí nezvěstný druh (cf. Prančl in Kaplan et al. 2016a), v předmětném fytochorionu dokladovaný pouze jedenkrát, v 19. století od Velkých Heřaltic (s. d. leg. *J. Spatzier*, OP).

Polnosti východně od Bělského Mlýna slynuły šetrnými hospodářskými způsoby svých majitelů, díky čemuž se zde udržely vzácné plevely, mezi nimi předně *Bromus secalinus* a *Myosurus minimus*. V nikoli každoročně obdělávaném poličku na západní straně usedlosti pak v sezóně 2017 vzrostla v řídké pšenici mimo drobyšek garnitura běžnějších druhů vlhkých písčitých polí (z méně častých kupř. *Aphanes arvensis*, *Gypsophila muralis* a *Peplis portula*), s neobyčejně nízkým podílem neofytů jako *Tripleurospermum inodorum*, *Veronica persica* apod.

D. Hlisnikovský

***Cephalanthera damasonium* (Mill.) Druce**

C4a/NT

24a. Chebská pánev, 5840c, Františkovy Lázně (distr. Cheb): železniční nádraží, u kusé koleje ca 40 m SZ od nádražní budovy, 50°07'29,0"N, 12°21'15,5"E, ca 450 m n. m., celkem 15 kvetoucích a nakvétajících rostlin (28. 5. 2017 leg. *J. Brabec*, CHEB 3187).

Jde zjevně o druhotný výskyt přímo na krajním nástupišti železniční stanice. Nejbližší známé lokality okrotice bílé se nacházejí až v oblasti Doupovských hor (Melichar et al. 2015).

J. Brabec

Melichar V., Krása P. & Tájek P. (2015): Zvláště chráněné rostliny Karlovarského kraje. – Karlovarský kraj ve spolupráci s AOPK ČR, vydání druhé, Karlovy Vary, 108 p.

***Cephalanthera longifolia* (L.) Fritsch**

C3/NT

58h. Javoří hory, 5364c, Rožmitál (distr. Náchod): okraj listnatého lesa na kopci Homole nad kamenolomem S od osady, 50°36'57,8"N, 16°22'27,1"E, 530 m n. m., jedna kvetoucí rostlina, na jaře tři květy, v srpnu dva plodné semeníky (30. 5. 2017 et srpen 2017 not. *M. Mikát*).

V celém Sudetském mezihoří (58) nebyl druh dosud známý, nejbližší ojedinělé výskyty jsou uváděny z Orlického podhůří (59) v Antoniíně údolí u Skuhrova nad Bělou (2002 not. P. Koutecký, AOPK ČR 2017) a z Jilemnického Podkrkonoší (56b) u Černého Dolu (Šteffan 1989).

V. Samková

Šteffan O. (1989): Příspěvek ke květeně Krkonoš (8). – Opera Corcont. 26: 159–169.

***Cerastium tenoreanum* Ser.**

C1/EN

19. Bílé Karpaty stepní, 7070d, Louka (distr. Hodonín): louka při severovýchodním okraji háje Volavec asi 760 m J od kostela v obci, 48°54'31,0"N, 17°29'15,4"E, 300 m n. m., silně vysychavé místo v mezofilní louce, vzácně, spolu s *Cerastium brachypetalum* var. *brachypetalum* (20. 5. 2015 leg. K. Fajmon, BRNU, rev. J. Danihelka). – Louka: suchá louka s řídkým ovocným sadem asi 790 m J od kostela v obci, 48°54'30,6"N, 17°29'12,6"E, 295 m n. m., spolu s *Cerastium brachypetalum* var. *brachypetalum* i *C. brachypetalum* var. *eglandulosum* (20. 5. 2015 leg. K. Fajmon, BRNU, rev. J. Danihelka). – Louka: severozápadně orientovaný svah nad železniční zastávkou, asi 500 m J od kostela v obci, 48°54'39,6"N, 17°29'19,3"E, 290 m n. m., mezernatý porost suché louky (staré zatravněné pole) s dominancí svěřepu vzpřímeného, spolu s *Cerastium brachypetalum* var. *brachypetalum* (20. 5. 2015 leg. K. Fajmon, BRNU, rev. J. Danihelka).
19. Bílé Karpaty stepní, 7071c, Blatníčka (distr. Hodonín): Závaliska (západní temeno Jasenové), mezernatý porost vysychavé mezofilní louky asi 1 km VSV od kostela v obci, 48°56'26,7"N, 17°32'36,5"E, 365 m n. m., spolu s *Cerastium brachypetalum* var. *brachypetalum* i *C. brachypetalum* var. *eglandulosum* (2. 6. 2017 leg. K. Fajmon, BRNU, rev. J. Danihelka).
19. Bílé Karpaty stepní, 7071c, Boršice u Blatnice (distr. Uherské Hradiště): Pod Molvy, subxerofilní ruderalizovaná luční vegetace na starém zatravněném poli nebo v minulosti intenzifikované louce asi 1,2 km J–JJV od kóty Jasenová (409,7), 48°55'38,6"N, 17°33'09,8"E, 310 m n. m., spolu s *Cerastium brachypetalum* var. *brachypetalum*, v okolí též *C. brachypetalum* var. *eglandulosum* (2. 6. 2017 leg. K. Fajmon, BRNU, rev. J. Danihelka).
19. Bílé Karpaty stepní, 7170b, Velká nad Veličkou (distr. Hodonín): Meze, řídký suchomilný porost na poli, zatravněném v roce 2009 regionální směsí, asi 350 m J od kóty 375,5 nad hájem Volavec u Louky, 48°53'53,0"N, 17°29'37,5"E, 365 m n. m., spolu s *Cerastium brachypetalum* var. *brachypetalum* (20. 5. 2015 leg. K. Fajmon, BRNU, rev. J. Danihelka).
19. Bílé Karpaty stepní, 7170b, Louka (distr. Hodonín): Ložiny, polokulturní vysychavá louka na západně orientovaném svahu, asi 670 m ZJZ od kóty 375,5 nad hájem Volavec, 48°53'56"N, 17°29'10"E, 300 m n. m., pořídka (3. 6. 2015 not. K. Fajmon).
19. Bílé Karpaty stepní, 7170b, Lipov (distr. Hodonín): louky Nad hájem na severovýchodním temeni kóty Hájová (356), v minulosti intenzifikovaná vysychavá květnatá louka, 48°53'38"N, 17°29'09"E, 290–350 m n. m., roztroušeně na silně vysychavých místech v blízkosti dubů, spolu s *Cerastium brachypetalum* var. *brachypetalum* a *C. brachypetalum* var. *eglandulosum* (3. 6. 2015 not. K. Fajmon).
19. Bílé Karpaty stepní, 7170b, Malá Vrbka (distr. Hodonín): Koutky, pokusné zatravněné pole (varianta se spontánní sukcesí na úhoru) mezi silničkou na Výzkum a lesem Lipina (asi 200 m JV od kóty Výzkum), 48°52'03"N, 17°26'25"E, 420 m n. m. (31. 5. 2015 not. I. Jongepierová, J. Mitchley & K. Fajmon). – Malá Vrbka: Draha, okraj polní cesty na rozcestí mezi křovinami na zarůstající suché stránce asi 200 m SZ nad hřbitovem, 48°52'29,6"N, 17°27'33,1"E, 300 m n. m., spolu s *Cerastium brachypetalum* (26. 5. 2017 not. K. Fajmon).
19. Bílé Karpaty stepní, 7170b, Tasov (distr. Hodonín): Vrchy, horní část květnaté bělokarpatské louky asi 390 m S od kóty Výzkum (439,2), 48°52'19,0"N, 17°26'20,6"E, 410 m n. m., v minulosti ovlivněno

hnojením (v současné době nehnojeno, ale kosí se časně, někdy i začátkem června, ve vlhčích letech ještě druhá seč v pozdním létě), v okolní louce též *Cerastium brachypetalum* var. *brachypetalum* a *C. brachypetalum* var. *eglandulosum* (23. 4. 2016 leg. K. Fajmon, BRNU, rev. J. Danihelka). – Tasov: jihozápadní okraje stráně Nahé asi 1 km SSZ od kóty Výzkum (439,2), 48°52'37,2"N, 17°25'56,7"E, 310 m n. m., mraveniště a jiná řídkce porostlá místa v zarůstajícím lučním porostu nekosené stráňky na západně orientovaném svahu, spolu s *Cerastium brachypetalum* var. *eglandulosum* (3. 6. 2015 leg. K. Fajmon, BRNU, rev. J. Danihelka).

19. Bílé Karpaty stepní, 7170b, Hrubá Vrbka (distr. Hodonín): Mezicestí, úzká travnatá mezka mezi polní cestou a zatravněným polem asi 870 m JZ od evangelického kostela v obci, 48°51'49,8"N, 17°28'21,7"E, 285 m n. m. (26. 5. 2016 leg. K. Fajmon, BRNU, rev. J. Danihelka).
78. Bílé Karpaty lesní, 7171c, Javorník (distr. Hodonín): ochranné pásmo PR Machová, mezernaté části porostu v mezofilní květnaté louce (v minulosti hnojeno) na bázi západně orientovaných svahů asi 1,1 km SZ od kóty Machová (578,9), 48°49'43,3"N, 17°31'18,1"E, 380 m n. m., pořádku (3. 6. 2015 leg. K. Fajmon, BRNU, rev. J. Danihelka). – Javorník: vyprahlé místo ve stepní louce asi 1,3 km SZ od kóty Machová (578,9), 48°49'56"N, 17°31'26"E, 390 m n. m., desítky rostlin (2. 6. 2017 leg. J. Roleček, BRNU, rev. J. Danihelka).

Výskyt rožce Tenoreova byl v Bílých Karpatech potvrzen teprve nedávno. Poprvé jej odtud uvádí D. Dudek (Dudek 2014) na základě revize sběru z roku 1997 (Kněždub: rezervace Čertoryje, jižní polovina, leg. I. Jongepierová & J. W. Jongepier, OLM). Kvůli nejjasnostem s rozlišováním rožců z okruhu *C. brachypetalum* byly i některé jiné sběry rožce Tenoreova z Bílých Karpat při starších revizích přeurčeny jako rožec krátkoplátečný. Konkrétně J. W. Jongepier sbíral rožec Tenoreův i v roce 2008 na Hájové u Lipova a na železničním nádraží Vrbovce, tam však již na slovenské straně (Dudek 2014, Rainer et al. 2018). Dudkova práce, částečně vycházející z precizního shrnutí rozlišovacích znaků mezi druhy *C. brachypetalum* a *C. tenoreanum*, které včetně detailních fotografií uvádí Meierott (2008), vedla k růstu zájmu o tyto dříve nedostatečně rozlišované a do značné míry i přehlížené rostliny. Výsledkem jsou výše uvedené nálezy z posledních tří let (z blízkosti lokalit od Malé Vrbky a Tasova navíc pocházejí ještě dva další herbářové doklady uvedené v databázi Virtual Herbaria – 2013 leg. J. Danihelka, BRNU in Rainer et al. 2018).

Všechny nové nálezy pocházejí z jádrové oblasti někdejších bělokarpatských lučních stepí s kavylem tenkolistým (*Stipa tirsa*) a hadincem červeným (*Echium maculatum*), ale vždy z poněkud ruderalizovaných lučních porostů, ať už se jedná o květnaté bělokarpatské louky vzpamatovávající se z následků intenzifikace v době socialistického zemědělství, travnaté meze nebo subxerofilní luční porosty vzniklé zatravněním orné půdy. Podobná stanoviště (suché a nejspíše i dosévané polokulturní louky) uvádějí pro tento druh také J. Doležal a M. Ducháček (in Additamenta 15: 74–76, 2017) z východních Čech. S ohledem na vazbu na takováto stanoviště a absenci starších herbářových dokladů se může stát předmětem diskuse, zda lze rožec Tenoreův v Bílých Karpatech, a možná i jinde, považovat za autochtonní. Je však také možné, že jednoletým jarním rožcům naši předchůdci jenom nevěnovali dostatečnou pozornost. Například při studiu herbáře S. Staňka v Moravském zemském muzeu (BRNM) pro květenu Bílých Karpat (Jongepier

& Pechanec 2006, Jongepier & Jongepierová 2006) se z moravské strany Bílých Karpat našly jen čtyři sběry rožce krátkoplátečného (AOPK ČR 2018), třebaže je tu dnes znám z desítek míst. Lze však také namítnout, že se tento jednoletý rožec poslední dobou šíří, například díky častějšímu výskytu suchých period v posledních desetiletích. Podobně se mohl rozšířit také vzácnější rožec Tenoreův, který se dnes v bohatých populacích místy nachází také na suchých loukách a pastvinách na slovenské straně Bílých Karpat.

K. Fajmon

Dudek D. (2014): Rozšíření rožců *Cerastium brachypetalum*, *C. glomeratum* a *C. tenoreanum* v České republice. – Ms. [Dipl. práce; depon. in: Knih. Úst. Bot. Zool. Přír. Fak. Masaryk. Univ., Brno]

Meierott L. (2008): *Cerastium brachypetalum* Desp. ex Pers. and *Cerastium tenoreanum* Ser. (Caryophyllaceae) in Franconia, Southern Germany. – Forum Geobot. 3: 20–28. [URL: <http://www.forum-geobotanicum.net/articles.html>]

Rainer H., Schachner U. & Schachner J. [eds] (2018): Virtual Herbaria Jacq. – Internet. databáze. [URL: <http://herbarium.univie.ac.at/database/search.php> (navštíveno 29. 1. 2018)]

***Chamaecytisus virescens* (Neilr.) Dostál**

C3/NT

7a. Libochovická tabule, 5649b, Peruc (distr. Louny): lokalita Na Valech 300 m JV od hřbitova ve Stradonicích, 50°22'31,8"N, 13°58'23,8"E, 273 m n. m, místy souvislé porosty v mezerách a lemech křovin na ploše asi 0,1 ha (22. 5. 2016 leg. et photo T. Burian, det. ut *Ch. supinus*, herb. Burian; 3. 8. 2017 leg. et det. R. Řepka, BRNL).

Výskyt *Ch. virescens* u Peruce je v kontextu dosud známého rozšíření tohoto taxonu (Skalická in Slavík 1995: 348) překvapivý a obtížně vysvětlitelný (až do revize provedené R. Řepkou jsem taxon rostoucí na této lokalitě mylně považoval za *Ch. supinus*, což by ovšem na tomto hodnocení nic neměnilo). Jedná se o lokalitu snad reliktního charakteru s bohatou vegetací svazu *Cirsio-Brachypodium pinnati* se složením charakteristickým pro opukové stráně Perucké tabule. Jde o mírný svah severozápadní expozice na vápnitých opukách bělohorského souvrství, pokrytý mělkými kamenitými půdami a více či méně zazemněnými opukovými sutěmi, které jen zvolna zarůstají křovinami s převahou *Cornus sanguinea*, *Frangula alnus* a *Ligustrum vulgare*. Celé území je výrazně poznamenáno předprůmyslovou drobnou těžbou opuky a může představovat primární bezlesí. V mapě stabilního katastru z roku 1841 je celá plocha vedena jako obecní pastvina se skalním výchozem, těžba ještě zaznamenána není. Přímou na lokalitě či v bezprostředním okolí roste např. *Anemone sylvestris*, *Astragalus austriacus*, *Cirsium pannonicum*, *Coronilla vaginalis*, *Galium valdepiosum*, *Gentianopsis ciliata*, *Inula hirta*, *Prunella grandiflora*, *Serratula tinctoria*, *Tetragonolobus maritimus*, *Thymus praecox* nebo *Trifolium montanum*. Pouhých 250 m odtud se nachází v podobné terénní situaci jedna z dlouho známých lokalit *Carlina acaulis* subsp. *caulescens*. Pro tento typ stanovišť na severozápadním okraji Perucké tabule je charakteristická opakovaná přítomnost některých perialpidských taxonů s význačně exklávním a v Čechách ojedinělým výskytem (*Brachypodium rupestre*, *Bupthalmum salicifolium*, *Carlina acaulis* subsp. *caulescens*, *Hippocrepis comosa*,

Tephroseris aurantiaca). I když *Ch. virescens* zřejmě do této skupiny nepatří, otázka původu jeho zdejšího výskytu zůstává prozatím obdobně otevřená.

T. Burian

Výskyt tohoto čilimníku na území Čech je obtížně vysvětlitelný pro ty, kteří jej mají mapovat a vysvětlovat jeho zdánlivě exklávní výskyty. Pokud vezmeme v úvahu hypotézu, která mluví o jeho hybridogenním původu za účasti *Ch. austriacus* a *Ch. supinus* (Skalická in Slavík 1995: 348), pak ve světle dosud publikovaných znalostí o rozšíření *Ch. austriacus* a *Ch. supinus* by někdo mohl namítnout, že tento produkt hybridizace mohl vznikat i na území Čech. Nicméně jednotlivé velmi roztroušené až ojedinělé populace *Ch. virescens* (jejich seznam viz níže) vzdálené navzájem desítky kilometrů nejsou pravděpodobně výsledkem hybridogeneze obou předpokládaných rodičovských druhů in situ. Nepůvodnost výskytu *Ch. virescens* v Čechách může být podpořena nejen ojedinělostí výskytu, ale i absencí recentního pozorování jakkoliv bohatého výskytu tohoto druhu na dříve doložených lokalitách; taktéž migrace autonomních hybridogenních a polyploidních druhů jakým *Ch. virescens* nesporně je, je silně omezena jeho neschopností šíření na větší vzdálenosti (relativně těžká semena vystřelovaná ze zralých lusků jen do nejbližšího okolí mateřské rostliny, navíc s výraznou dormancí). Dalším faktem je, že pokud má hybridogenní druh schopnost se v krajině šířit, pak nám chybí další důkazy o šíření *Ch. virescens* v okolí jeho původních výsadek na území Čech. Některé revidované doklady však evidentně patřily vysazeným/pěstovaným jedincům, což bylo na schedě uvedeno. S okolnostmi přirozeného šíření *Ch. virescens* souvisí i otázka původnosti *Ch. austriacus*, coby předpokládaného rodičovského druhu, na území Čech. Jeho několik jednotlivých lokalit u Přívor, Vysoké Libně, Košíku u Rožďalovic (Skalická l. c.) a také u Velkých Žernosek, Mladé Boleslavi, Mělníka a Všetat (cf. databáze Pladias), ukazuje na omezené, malé populace⁶⁾, které se nedožily dnešního dne, a bylo by možné je hodnotit jako dočasné. Doba sběru herbářových položek z těchto lokalit je omezena na druhou polovinu 19. a začátek 20. století, později nebyly výskyty znovu potvrzeny. Dostupné floristické databáze neobsahují žádné údaje (ani mylně určených příbuzných druhů) z českých lokalit z období posledních desetiletí. Biotopy, ve kterých roste *Ch. austriacus* na českých lokalitách se značně liší od těch jihomoravských, některé z nich mají sekundární, člověkem značně ovlivněný, charakter⁷⁾. Rostliny sebrané na českých lokalitách jsou navíc navzájem morfologicky shodné a zároveň odlišné od morfotypů jihomoravských. Z těchto uvedených důvodů je původnost české arely

⁶⁾ Např. K. Polák, který sbíral *Chamaecytisus austriacus* u Přívor v roce 1876 na schedě poznamenává: „dubový háj, malý kousek cesty za Přívor, na prostofe nevelké, leč ve větším počtu exemplářů těsně vedle sebe stojících“.

⁷⁾ Pokud je vůbec možné získat ze sched nějaké údaje o biotopech, ve kterých *Ch. austriacus* rostl, pak je to většinou „dubový háj/hájek“, „malý hájek“, „dubový, nyní vysekaný hájek“, „na okraji lesa“, „stráně a meze“ či „v příkopě u silnice“. Mimo „stráně a meze“ neodpovídají ostatní uvedené biotopy ekologickým nárokům druhu.

Ch. austriacus ohrožena a uvažujeme o tom, že druh byl na území Čech zavlečen. Důvodem zavlečení mohlo být především pěstování pro jeho dekorativní vzhled a dále pro možné užití v lidovém léčitelství, tak jak to známe u druhů příbuzného rodu *Cytisus* s obsahem alkaloidu sparteinu ovlivňujícího srdeční činnost. Na klimaticky příznivých českých lokalitách pak mohl druh relativně dlouho přežívat. Populace mohly vymizet nejen již zmíněným sběrem botaniků, ale především v periodě vlhkých mrazivých zim ruku v ruce s napadením patogeny bakteriálního, houbového či živočišného původu, kterými tyto rostliny mimo svůj přirozený areál trpí. Je pravděpodobné, že morfologicky značně podobný *Ch. virescens* (a jeho vergent *austriacoides*) se na lokality (viz níže) dostal obdobným způsobem a za stejným účelem.

Při revizi českých herbářů bylo zjištěno, že se *Ch. virescens* (většinou původně určený jako *Ch. austriacus*, méně již jako *Ch. supinus*) vyskytoval také na dalších lokalitách na území Čech (od západu k východu): Dolní Lukavice, vrch Zlín (1912 *Maloch*, PL); Červený Hrádek u Jirkova (1843 *Roth*, LIT); Teplice, zámecký park (1859 *Lambert*, PR); Roudnice nad Labem, břeh v obci (s. d. [asi 1905–1912] *Novák*, PRC); Litvínovice-Šindlovy Dvory (1957 *Gazda*, CB); Schaiba–Arnsdorf [Okrouhlá–Arnultovice u Nového Boru] (1942 *Meissner*, PR); Všetaty (1877 *Čelakovský*, PL); Hvězdov [u Mimoně] (s. d. *Schauta*, PR), u Hvězdovské hájovny (s. d. *Mell*, PRC); Košík (1891 *Košťál*, BRNU) a Doubravany (1902 *Bayer*, BRNL) u Rožďalovic; Slatiňany, slunné stráně „Hrobky“ u Škrovádu (1959 *Horák*, MP); Horka u Chrastí (1966 *Cibulková*, MP). Mimo české lokality byly na západní Moravě doloženy exklávní (s jistotou sekundární) lokality Jihlava-Helenín (1961 *Smejkal*, BRNU), Svatoslav (1932 *Jičínský*, BRNM) a Červená Lhota, mlýn Leština (1931 *Jičínský*, ZMT).

R. Řepka & R. Němec

***Chenopodium foliosum* Asch.**

71b. Dražanská plošina (při hranici s 68. Moravské podhůří Vysočiny), 6566a, Boskovice (distr. Blansko): spára v chodníku ve střední části ulice Bělská 1,8 km VJV od kostela sv. Jakuba Staršího, 49°28'58,9"N, 16°40'53,1"E, 360 m n. m., dvě kvetoucí rostliny (3. 9. 2016 photo *P. Novák*).

Jedná se o první údaj pro fytochorion 71. Dražanská vrchovina.

P. Novák

***Chenopodium murale* L.**

C1/CR

17b. Pavlovské kopce, 7166a, Pavlov (distr. Břeclav): mezernatý trávník v parku na jižním okraji ulice Podhradní, 48°52'29,7"N, 16°40'14,6"E, 240 m n. m., asi 20 rostlin (24. 8. 2016 photo *P. Novák* & *K. Pištková*).

18a. Dyjsko-svratecký úval, 7267a, Břeclav: mezernatý trávník pod akátem na severozápadním okraji zámeckého areálu, 48°45'37,4"N, 16°52'33,1"E, 160 m n. m., asi 10 rostlin (24. 8. 2016 photo *P. Novák* & *K. Pištková*).

20b. Hustopečská pahorkatina, 6866d, Křenovice (distr. Vyškov): mezernatý trávník na křižovatce ulic Sokolská a Václavská, 49°08'34,3"N, 16°49'50,3"E, 200 m n. m., asi 40 rostlin na 1 m² (7. 8. 2016 photo *P. Novák*).

- 20b. Hustopečská pahorkatina, 7067a, Krumvíř (distr. Břeclav): pusté místo před domem č. p. 150 asi 300 m JV od kostela v obci, 48°59'21,3"N, 16°54'35,9"E, 180 m n. m., asi 25 rostlin (25. 8. 2017 leg. J. Komárek & R. Paulič, PR, herb. Komárek, rev. R. Řepka).

Na jižní Moravě, zejména mezi Brnem a Břeclaví, lze merlík zední dosud najít v mnoha obcích, zpravidla jde však o plošně velmi omezené populace, které při současném tempu „zvelebování“ vesnic mohou vzít rychle za své. Podobně jako pro merlík smrdutý mohou představovat vhodné náhradní biotopy „psí trávníky“ ve městech, jak o tom svědčí občasně nálezy např. v Brně (Fajmon in Additamenta 5: 199–200, 2006).

P. Novák, P. Dřevojan & K. Pišťková

Chenopodium vulvaria L.

C2/EN

- 7c. Slánská tabule, 5750b, Bakov (distr. Kladno): při okraji cesty pod jehličnatým živým plotem v jihozápadním cípu parčíku na návsi, asi 45 m SSZ od kapličky u hlavní silnice, 50°15'56,6"N, 14°05'42,9"E, 225 m n. m., jediná velká, bohatě větvená rostlina (29. 7. 2015 leg. M. Štefánek, PRC).
- 7d. Bělohorská tabule, 5951b, Praha-Ruzyně: silně sešlapané místo při patě zdi Ruzyňské věznice na jejím jihozápadním rohu v bezejmenné uličce u Starého náměstí, 50°04'52,3"N, 14°18'46,1"E, 322 m n. m., početná populace na několika metrech čtverečních (srpen 2017 not. J. Hadinec).
16. Znojensko-brněnská pahorkatina, 6963b, Moravský Krumlov (distr. Znojmo): Rokytná, okraje chodníků na návsi kolem kostela sv. Leopolda, 49°03'54,2"N, 16°19'17,1"E, 255 m n. m., desítky rostlin (11. 8. 2017 photo P. Novák & K. Pišťková).
- 20b. Hustopečská pahorkatina, 6968d, Kyjov (distr. Hodonín): v trávníku pod stromy mezi chodníkem a zdí fary 200 m V od kostela, 49°00'35,5"N, 17°07'38,0"E, 200 m n. m., desítky rostlin (červen 2016 not. J. A. Šturma; 15. 7. 2017 photo L. Ambrozek). – Kyjov: volné plochy v květinovém záhonu před bývalou kotelnou 240 m JJV od kostela, 49°00'28,8"N, 17°07'33,1"E, 200 m n. m., několik rostlin (19. 7. 2016 photo L. Ambrozek).
32. Krivoklátsko, 6149a, Žebrák (distr. Beroun): trávníky při vyústění Husovy ulice na náměstí, v okolí výsadeb dřevin a při patě zdi domu č. p. 91 naproti restauraci U Českého lva, 49°52'33,1"N, 13°53'44,5"E, 345 m n. m., stovky rostlin spolu s *Urtica urens* (8. 9. 2017 leg. M. Štefánek, PRC).
68. Moravské podhůří Vysočiny (při hranici s 67. Českomoravská vrchovina), 6762b, Jasenice (distr. Třebíč): ruderalní kosená plocha se zapojenou vegetací v centru obce asi 300 m SZ od kostela sv. Klimenta, 49°15'29,9"N, 16°09'45,6"E, 415 m n. m., souvislý porost na ploše asi 1 × 1 m (12. 9. 2017 leg. J. Komárek & L. Čech, herb. Komárek, herb. Čech).

Clematis integrifolia L.

C1/CR

- 18a. Dyjsko-svratecký úval, 7367b, Lanžhot (distr. Břeclav): Humlova louka, 4,2 km JJV od kostela Povýšení sv. Kříže v obci, 48°41'22,4"N, 16°59'26,7"E, 152 m n. m., jedna kvetoucí a dvě sterilní rostliny (27. 5. 2017 photo V. Dvořák & J. Halfar); 48°41'22,6"N, 16°59'25,2"E a 48°41'23,4"N, 16°59'25,4"E, čtyři rostliny a šest rostlin (17. 6. 2017 not. P. Lustyk et soc.).

Je tomu již šest let, kdy v Additamentech vyšel příspěvek k nálezů sterilního jedince plaménku celolistého v blízkosti soutoku Moravy a Dyje (Koutecký & Řepka in Additamenta 9: 79–80, 2011). Jednalo se o první nález tohoto druhu po více než 50 letech, tudíž do té doby považovaného v České republice za vyhynulý. Autoři příspěvku předpokládali, že v oblasti Soutoku se druh vyskytuje častěji. K tomu je mj. vedla skutečnost, že se plamének vyskytuje na nepříliš vzdálených lokalitách na Slovensku.

V roce 2017 se podařilo objevit plamének celolistý na lokalitě Humlova louka jižně od Lanžhota, na pravém břehu Moravy, která zde tvoří státní hranici se Slovenskem. Náležel byl učiněn v centrální části lučního komplexu během přesunu mezi trvalými plochami, na kterých dlouhodobě sledujeme vegetaci, a nebýt zářivého modrofialového květu, mohl plamének naší pozornosti unikat i nadále. O několik týdnů později byl výskyt ověřen při exkurzi pracovní skupiny pro studium makrofyt vod a mokřadů při ČBS, a přitom se podařilo najít plamének na dalších dvou blízkých místech.

Humlova louka je rozsáhlý luční komplex s doposud fragmentárně zachovalou vegetací kontinentálních zaplavovaných luk. Vyskytuje se zde několik dalších vzácných druhů, místy hojněji *Carex melanostachya*, ojediněle *Cnidium dubium*, *Iris sibirica*, *Pseudolysimachion maritimum* a *Viola stagnina*. V důsledku nepravdivých managementových opatření však větší část louky zaujímají degradované porosty s převahou *Elytrigia repens*.

V. Dvořák & J. Halfar

***Coleanthus subtilis* (Tratt.) Seidl ex Roem. & Schult.**

C3/LC

28d. Toužimská vrchovina, 6043a, Teplá (distr. Cheb): obnažené dno vypuštěného rybníka (vypouštěn pravidelně ob rok jako plůdkový), 1,62 km V od kostela v klášteře Teplá a 750 m SZ od samoty Ovčí Dvůr, 49°58'06,4"N, 12°54'04,7"E, 663 m n. m., jako jedna z dominant vytvářející souvislé porosty v pásu podél břehu v šířce několika metrů, zčásti též v již zatopené části rybníka (celkový rozsah populace tedy nebyl zcela zřejmý), spolu s *Carex bohemica*, *Elatine triandra*, *Gnaphalium uliginosum* a *Limosella aquatica* (15. 6. 2017 photo M. Trégler; 20. 6. 2017 leg. P. Tájek, herb. Městské muzeum Mariánské Lázně).

***Corallorhiza trifida* Châtel.**

C2/VU

97. Hrubý Jeseník, 5869b, Železná pod Pradědem (dist. Bruntál): vlhké místo pod lesní svázníci v tmavé, asi padesátileté smrčtině na jihovýchodním svahu Medvědího vrchu (1216 m), ca 250 m SV od Solné boudy, 50°09'18,6"N, 17°18'53,7"E, 1060 m n. m., 37 kvetoucích rostlin (22. 6. 2017 not. R. Štencl).

***Coronopus squamatus* (Forssk.) Asch.**

C2/EN

7d. Bělohorská tabule, 5851b, Noutonice (distr. Praha): trávník mezi plotem domu č. p. 68 a silnicí do Velkých Přílep (poblží křižovatky silnic do Velkých Přílep a Lichocevsí), asi 220 m Z od kostela sv. Jana Křtitele, 50°09'52,0"N, 14°16'59,4"E, ca 305 m n. m., jediná, ale bohatě větvená statná rostlina (9. 7. 2014 leg. M. Štěfánek, PRC, část rostliny). Vranožka byla na lokalitě nalezena i v roce 2015, později již zaznamenána nebyla, nejspíše kvůli souvisle zapojenému drnu anglického trávníku.

14a. Bydžovská pánev, 5660c, Rašín (distr. Jičín): šterkovitá sešlapávaná plocha u brány domu č. p. 3 v intravilánu obce, 50°19'50,8"N, 15°40'39,3"E, 285 m n. m. (5. 6. 2016 leg. J. Doležal & M. Ducháček 16/292, herb. Doležal; MD 11940, PR 840613).

15c. Pardubické Polabí, 5861d, Vysoké Chvojno (distr. Pardubice): polní mokřad 790 m JJZ od obecního úřadu, 50°06'10,9"N, 15°58'02,3"E, 252 m n. m. (4. 8. 2016 leg. J. Doležal 16/458, herb. Doležal).

61b. Týnišťský úval, 5862b, Lípa nad Orlicí (distr. Rychnov nad Kněžnou): písčivá písčivá navážka neznámého původu v rekultivovaném prostoru 1,95 km SSV od železniční stanice Lípa nad Orlicí, 50°09'28,5"N, 16°06'41,9"E, 265 m n. m. (19. 8. 2015 leg. J. Doležal 15/207; 30. 7. 2016 leg. J. Doležal 16/437, vše herb. Doležal).

Z Dolního Poorličí (61) pocházejí historické údaje z okolí Horního Jelení, kde vranožku šupinatou v roce 1922 sbíral Josef Rohlena (PR, PRC; databáze Pladias). Do pískovny byl druh zavlečen s jílovitou navázkou neznámého původu, která však byla v roce 2017 překryta pískem a vranožku jsem zde již nepozoroval.

J. Doležal

***Cotoneaster divaricatus* Rehder & E. H. Wilson**

68. Moravské podhůří Vysočiny, 6665c, Lipůvka (distr. Blansko): roztroušeně ve smrkové kultuře na východním okraji obce na svahu mezi pravým břehem bezejmenného potoka a západním okrajem lesa, 49°20'26"N, 16°33'41"E, 410 m n. m. (28. 9. 2017 leg. M. Chytrý, det. M. Chytrý & M. Chytrá, rev. J. Danihelka, BRNU).

Cotoneaster divaricatus (skalník rozkladitý) je u nás běžně pěstovaný okrasný nízký keř. Pochází ze střední a jižní Číny, kde se vyskytuje na skalnatých svazích, v lesích a křovinách (Lu & Brach 2003). Odtud jej na začátku 20. století přivezl britský botanik Ernest H. Wilson do Evropy, kde tento druh rychle získal oblibu v okrasných výsadbách (Fryer & Hylmö 2009).

Dickoré & Kasperek (2010) jej považují za nejčastěji zplaňující druh skalníku ve střední Evropě, který ze zahrad asi většinou rozšiřují ptáci. Na mnoha místech vznikají zdomácnělé populace, udržující se dlouhodobě bez přísunu diaspor vzniklých v kultuře. Citovaní autoři také shrnuli literární údaje a herbářové doklady zplanělého výskytu druhu v Německu a Rakousku a odkazují také na práce uvádějící jeho výskyt ve Švýcarsku, Maďarsku, Polsku, Dánsku, Velké Británii, Norsku, Švédsku, USA, Kanadě a na Novém Zélandu. Ve střední Evropě se podle těchto údajů vyskytuje na narušovaných stanovištích ve městech, na suchých trávnících, v křovinách, lesích a na pasekách.

První stručnou zmínku o zplanění skalníku rozkladitého v České republice uveřejnili Pyšek et al. (2012) na základě pozorování a sběrů J. Danihelky z Mikulova a Brna a J. Sádla z Prahy-Klánovic. Je velmi pravděpodobné, že míst se zplanělým výskytem je u nás mnohem víc, druh je však zatím přehlížen, protože není uveden ani v Květeně České republiky (Kovanda in Hejný & Slavík 1992: 485–487), ani v Klíči ke květeně České republiky (Kubát et al. 2002). Vzhledem k častému pěstování a poměrně hojnému zplaňování zaznamenanému v sousedních zemích lze jeho další šíření očekávat. Na nově zaznamenané lokalitě u Lipůvky na Blanensku roste několik keřů roztroušeně v jehličnaté lesní kultuře a je možné, že spíš než o přechodné zavlečení zde už jde o zdomácnění, tedy dlouhodobé udržování a růst populace bez přísunu dalších diaspor z kultury.

Cotoneaster divaricatus (obr. 1) je rozkladitý keř o výšce do 3 m s obloukovitými větvemi. Listy jsou opadavé, 1–2,5 cm dlouhé, vejčité, špičaté, na líci mírně lesklé, na rubu řídce chlupaté až olýsalé. Květenství je 1–4květé. Malvice jsou červené, soudečkovité, se 2–3 peckami (Fryer & Hylmö 2009, Dickoré & Kasperek 2010).

Obr. 2. – Detail větvičky s listy a malvicemi *Cotoneaster divaricatus* sebrané na lokalitě u Lipůvky.
Fig. 2. – Branch of *Cotoneaster divaricatus* with leaves and fruits collected near the village of Lipůvka.

Od našich původních druhů skalníků (*Cotoneaster integerrimus* a *C. melanocarpus*) se *C. divaricatus* liší zejména tužšími a menšími listy a soudečkovitými (nikoliv kulovitými) malvicemi. Od dalšího u nás běžně pěstovaného a občas zplaňujícího druhu *C. horizontalis*, který rovněž pochází z Číny a patří do stejné série *Horizontales* (Fryer & Hylmö 2009), se liší zejména vyšším vzrůstem, vzpřímeně rostoucími (nepoléhavými) větvemi a stejně jako od původních druhů také soudečkovitými (ne kulovitými) plody se sytější odstínem červené barvy.

M. Chytrý

- Dickoré W. B. & Kasperek G. (2010): Species of *Cotoneaster* (Rosaceae, Maloideae) indigenous to, naturalising or commonly cultivated in Central Europe. – *Willdenowia* 40: 13–45.
Fryer J. & Hylmö B. (2009): *Cotoneasters: a comprehensive guide to shrubs for flowers, fruit, and foliage*. – Timber Press, Portland & London.

Lu L. T. & Brach A. R. (2003): *Cotoneaster*. – In: Wu Z. Y., Raven P. H. & Hong D. Y. [eds], *Flora of China* 9: 85–108, Science Press, Beijing & Missouri Botanical Garden, St. Louis.

***Crepis praemorsa* (L.) Walther**

C2/EN

20b. Hustopečská pahorkatina, 6968b, Bohuslavice (distr. Hodonín): teplomilná doubrava, v podrostu s dominantní *Convallaria majalis*, 1,7 km SZ kostela sv. Filipa a Jakuba, 49°03'42,6"N, 17°06'21,5"E, 274 m n. m. (10. 5. 2017 photo L. Ambrozek).

***Crepis setosa* Haller f.**

C1/EN

17b. Pavlovské kopce, 7165b, Klentnice (distr. Břeclav): travnatý pruh mezi silnicí a vinicí 1,1 km SSZ(–S) od obecního úřadu, 48°51'15,3"N, 16°38'37,8"E, 333 m n. m. (31. 7. 2017 leg. J. Doležal 17/287, herb. Doležal). – Klentnice: trávník u domu č. p. 179 v intravilánu obce, 770 m S od obecního úřadu, 48°51'03,3"N, 16°38'34,5"E, 331 m n. m. (31. 7. 2017 not. J. Doležal).

17b. Pavlovské kopce, 7165d, Klentnice (distr. Břeclav): travnatý pruh mezi polem a silnicí u Tábořiště Klentnice, 1,1 km JJZ od obecního úřadu, 48°50'04,9"N, 16°38'31,8"E, 353 m n. m. (31. 7. 2017 not. J. Doležal).

17b. Pavlovské kopce, 7165d, Bavory (distr. Břeclav): travnatý pruh mezi silnicí a vinicí 500 m JV od obecního úřadu, 48°49'56,4"N, 16°37'41,9"E, 288 m n. m. (1. 8. 2017 not. J. Doležal).

17b. Pavlovské kopce, 7165d, Mikulov (distr. Břeclav): travnatý pruh mezi silnicí a vinicí 1,8 km V od městského úřadu, 48°48'22,9"N, 16°39'46,1"E, 262 m n. m. (2. 8. 2017 leg. J. Doležal 17/294, herb. Doležal).

Škarda štětinkatá není doposud z fytochorionu Pavlovské kopce (17b) doložena (cf. Kaplan in Slavík & Štěpánková 2004: 536).

J. Doležal

18a. Dyjsko-svratecký úval, 7066c, Popice (distr. Břeclav): travnatý pruh mezi silnicí a polem 200 m J od železniční zastávky Popice, 48°55'20,9"N, 16°40'04,2"E, 177 m n. m. (31. 7. 2017 not. J. Doležal).

18a. Dyjsko-svratecký úval, 7166d, Lednice (distr. Břeclav): okraj pole jižně od Květného jezera v oboře Obelisk, 3,1 km S od středu obce, 48°49'41,0"N, 16°47'56,3"E, 165 m n. m., několik rostlin (4. 7. 2017 photo L. Ambrozek). – Lednice: zarůstající obnažená plocha mezi dvěma tůňemi v oboře Obelisk, 3 km SSV od středu obce, 48°49'35,6"N, 16°48'51,7"E, 165 m n. m., několik rostlin (21. 7. 2016 photo L. Ambrozek).

18b. Dolnomoravský úval, 7168b, Hodonín (distr. Hodonín): NPP Hodonínská Dúbrava, u cesty mezi tratí a lesem 4,4 km SZ od města, 48°52'59,9"N, 17°05'53,8"E, 190 m n. m. (9. 6. 2017 photo L. Ambrozek).

20b. Hustopečská pahorkatina, 6866a, Brno-Slatina: spára v chodníku u domu č. p. 309/7 v ulici Hvězdoslavova, 1,54 km SSZ od železniční stanice Brno-Slatina, 49°10'58,4"N, 16°40'34,0"E, 252 m n. m. (17. 10. 2017 leg. J. Doležal 17/369, herb. Doležal).

20b. Hustopečská pahorkatina, 7065d, Popice (distr. Břeclav): travnatý pruh mezi silnicí a polem 830 m JJZ od železniční zastávky Popice, 48°55'03,6"N, 16°39'46,9"E, 198 m n. m. (31. 7. 2017 leg. J. Doležal 17/285, herb. Doležal).

61b. Týnišťský úval, 5862b, Týniště nad Orlicí (distr. Rychnov nad Kněžnou): okrasný záhon u bytového domu č. p. 990 v ulici T. G. Masaryka, 570 m VJV od železniční stanice Týniště nad Orlicí, 50°09'13,8"N, 16°04'55,0"E, 256 m n. m., jedna rostlina, patrně zavlečena s mulčovací kůrou (10. 7. 2017 leg. J. Doležal 17/269, herb. Doležal, rev. Z. Kaplan).

Z Dolního Poorličí (61) není škarda štětinkatá v Květeně ČR udávána (cf. Kaplan in Slavík & Štěpánková 2004: 536). V Čechách je dnes považována za nezvěstný druh, naposledy je z tohoto území uváděna z roku 1965 od Vratislavic nad Nisou (Kaplan l. c.).

J. Doležal

***Draba muralis* L.**

C2/EN

- 37e. Volyňské Předšumaví, 6748b, Katovice (distr. Strakonice): násep železniční trati nad pravým břehem řeky Otavy mezi Katovicemi a samotou Pohodnice u Dolního Poříčí, 49°16'31,9"N, 13°48'50,4"E, 408 m n. m., několik rostlin (27. 5. 2017 leg. R. Paulič, PR).
- 37e. Volyňské Předšumaví, 6748b, Dolní Poříčí (distr. Strakonice): okraj kolejiště při severní straně železničního mostu přes řeku Otavu JV od osady, 49°16'51,7"N, 13°48'12,6"E, 407 m n. m., porost na ploše 0,5 × 0,5 m, společně s *Draba nemorosa* (27. 5. 2017 leg. R. Paulič, PR).
- 37e. Volyňské Předšumaví, 6749a, Katovice (distr. Strakonice): příkop železniční trati 1 km JV od budovy železniční stanice Katovice, 49°15'47,8"N, 13°50'06,3"E, 408 m n. m., pouze dvě rostliny (27. 5. 2017 not. R. Paulič).
- 37e. Volyňské Předšumaví, 6749a, Strakonice: na železniční trati nad severním břehem Blatského rybníka při jihozápadním okraji města, 49°15'22,2"N, 13°54'01,2"E, 398 m n. m., hojně (23. 5. 2017 leg. R. Paulič, PR). – Strakonice: na okraji železniční trati nad pravým břehem Otavy na „Kalvárii“ Z od města, 49°15'27,4"N, 13°53'33,2"E, 400 m n. m., hojně (23. 5. 2017 leg. R. Paulič, PR).
- 37e. Volyňské Předšumaví, 6749b, Hájská (distr. Strakonice): na železniční trati při severovýchodním okraji osady, 49°15'27,5"N, 13°57'07,5"E, 393 m n. m., pouze na jednom místě (23. 5. 2017 leg. R. Paulič, PR).
- 37e. Volyňské Předšumaví, 6749b, Strakonice: okraje železniční trati nad pravým břehem Otavy V od města, 49°15'29,8"N, 13°55'59,3"E, 397 m n. m., hojně, ale pouze na jednom místě (23. 5. 2017 leg. R. Paulič, PR).
38. Budějovická pánev, 6750c, Sudoměř (distr. Strakonice): na železniční trati vedoucí přes Potočný rybník 150 m Z od železniční zastávky Sudoměř u Písku, 49°14'57,5"N, 14°03'17,5"E, 380 m n. m., roztroušeně (25. 5. 2017 leg. R. Paulič, PR).
38. Budějovická pánev, 6750c/6750a, Lhota u Kestřan (distr. Písek): na železniční trati pod samotou 1 km JJV od osady, 49°14'59,9"N, 14°04'51,3"E, 377 m n. m., roztroušeně (25. 5. 2017 leg. R. Paulič, PR). – Lhota u Kestřan: na železniční trati mezi rybníky Markovec u Žižky a Velký Markovec, 49°14'59,5"N, 14°04'09,3"E, 380 m n. m., hojně (25. 5. 2017 leg. R. Paulič, PR).
38. Budějovická pánev, 6750d, Ražice (distr. Písek): na železniční trati nad jižním břehem rybníka Řezabinec SZ od obce, 49°14'52,4"N, 14°05'30,1"E, 377 m n. m., roztroušeně (25. 5. 2017 leg. R. Paulič, PR).

V jižní části Čech je chudina zední velmi vzácná a na výše uvedené lokality byla nejspíš nedávno zavlečena železniční dopravou. Je velmi pravděpodobné, že se po frekventované železniční trati Plzeň – Strakonice – České Budějovice bude dál šířit.

R. Paulič

41. Střední Povltaví, 6152a, Štěchovice (distr. Praha): světlé křoviny nad horním okrajem strmého svahu nad levým břehem Vltavy 400 m V od kóty 327 u zahrádkářské osady Chrástka I, 49°51'15,0"N, 14°23'53,4"E, 295 m n. m., desítky rostlin (3. 6. 2017 leg. R. Paulič, PR). – Štěchovice: travnaté lado zarůstající křovinami na VJV svazích malého návrší (kóta 327) u zahrádkářské osady Chrástka I, 49°51'12,8"N, 14°23'39,7"E, 315 m n. m., velmi hojně na okraji trnkových keřů

i v suchých kostřavových trávnících (3. 6. 2017 leg. *R. Pauliž*, PR). – Štěchovice: skalnatý svah (staro-horní brídlice) s křovinami nad silnicí v ulici V Bráně (nedaleko domu č. p. 24) v obci, 49°51'00,7"N, 14°24'18,2"E, 230 m n. m., hojně (3. 6. 2017 not. *R. Pauliž*).

- 61b. Týnišťský úval, 5862a, Týniště nad Orlicí (distr. Rychnov nad Kněžnou): železniční stanice Týniště nad Orlicí, v odstavném kolejišti 185 m JV od staniční budovy, 50°09'08,9"N, 16°04'34,0"E, 250 m n. m., několik rostlin (14. 4. 2017 leg. *J. Doležal* 17/14, herb. Doležal).
- 61b. Týnišťský úval, 5962b, Borohrádek (distr. Rychnov nad Kněžnou): železniční stanice Borohrádek, okraj první odstavné koleje u přecladiště 300 m SSZ od staniční budovy, 50°05'56,1"N, 16°05'03,6"E, 265 m n. m., desítky rostlin (25. 4. 2015 leg. *J. Doležal* 15/55 et 5. 5. 2017 leg. *J. Doležal* 17/39, vše herb. Doležal).

Chudina zední je novým druhem pro východní Čechy. V roce 2015 byla poprvé nalezena při průzkumu železniční stanice v Borohrádku. Rostla zde přímo v odstavném kolejišti na vysypané bauxitové drti. Zda sem byla zavlečena právě s bauxitem z Černé Hory, jak tomu bylo v případě druhů *Cephalaria transsilvanica* (Doležal in Additamenta 15: 39–40, 2017) a *Tordylium apulum* (Doležal in Additamenta 14: 60–61, 2016), nejde jednoznačně rozhodnout.

Do Týniště nad Orlicí byla chudina s velkou pravděpodobností zavlečena ze stejného zdroje jako do Borohrádku, neboť právě zde jsou odstavovány tytéž vagony.

V roce 2015 byla chudina objevena také během floristického kurzu Východočeské pobočky ČBS v železniční stanici Svoboda nad Úpou (Samková 2016).

J. Doležal

- 21a. Hanácká pahorkatina, 6570d, Přerov-Lověšice: seřaďovací nádraží Přerov-pravé přednádraží, 963 m JV (azimut 162°) od staniční budovy nádraží Přerov, kolejiště, 49°26'20,8"N, 17°26'58,8"E, 204 m n. m., asi 100 rostlin (17. 5. 2015 leg. *P. Kocián*, OL; 30. 4. 2016 leg. *P. Kocián*, herb. P. Kocián).
- 84a. Beskydské podhůří, 6377b, Třinec (distr. Frýdek-Místek): v okrajovém kolejišti železniční stanice Třinec, 49°41'26"N, 18°39'27"E, 305 m n. m., asi 100 rostlin (19. 4. 2016 leg. *D. Hlissnikovský*, FMM).

O pozoruhodném rozšíření a patrně počínající ferroviatické expanzi chudiny zední se v Additamentech už dvakrát psalo (Hadinec & Sádlo in Additamenta 6: 274–281, 2007; Hadinec in Additamenta 10: 78–80, 2012). V prvním příspěvku je ze třetího dílu Květeny ČR (Chrtek in Hejný & Slavík 1992: 152–155) citován přejatý, leč v pramenech žádným z těchto autorů nedohledaný literární údaj od Bruntálu. Ten se do Květeny dostal patrně oklikou přes Dominovy rozpisy z první moravsko-slezské květeny (Rohrer & Mayer 1835: 144), v níž autoři ve výčtu lokalit ze Slezska zaznamenávají nejen Bruntál, ale také vsi Melč a Brezovou (obě v okrese Opava), vše s odvoláním na Franze von Mückusche. Dva takto lokalizované sběry druhu *Draba muralis* se opravdu nacházejí v herbáři Slezského muzea v Opavě. Na jejich nepůvodních schedách (původní se nezachovaly), které přepsal patrně někdejší kustod Gustav Braun (1826–1913), jak se ostatně domnívá již Duda (1951), se píše: „Um Freudenthal, Meltsch u[nd] Briesau. v. Mückusch“ a „An schattigen Stellen und Mauern bei Meltsch, Briesau. Juni l[eg]. Spatzier. (v. Mückusch)“. To odpovídá údajům v citované Květeně.

Z Moravy uvádějí Rohrer & Mayer (1835) jedinou lokalitu chudiny zední, a to Hodonínskou Důbravu (im Gödinger Walde), zde již bez odkazu na jiného autora. Po výčtu lokalit chudiny zední následuje poznámka k druhu *D. nemorosa*, kterou z Hodonínské Důbravy zmiňuje Alois Carl. Jeho údaj však autoři odmítají jako chybný s tím, že se jedná rovněž o druh *D. muralis*: „Dr. Carl giebt die nächstverwandte *D. nemoralis* Ehrh. als im Gödinger Walde vorkommend, an, da diess aber sicher auf einer Verwechslung mit *D. muralis* beruht, so führen wir sie nicht weiter auf“. Franz Mückusch (1749–1837), jenž začal botanizovat až po svých padesátinách a který s o šestnáct let mladším Carlem (1765–1831) živě směřoval své sběry (Duda 1951), tak patrně v mladých autorech moravsko-slezské květeny (v době vydání jim bylo 30 a 33 let) budil větší důvěru než A. Carl, který zemřel čtyři roky před jejím vydáním.

Původ údaje o výskytu na Hodonínsku, který na první pohled vypadá jako Rohrerův vlastní, je třeba hledat v herbáři PRC, kde je uložen nepodepsaný, patrně Carlův sběr (označený *ex herb. Rohrer*) druhu *Draba nemorosa* (pod jménem *D. nemoralis*) právě z Hodonínské Důbravy (Gödinger Wald; J. Danihelka in litt.). Je totiž velmi pravděpodobné, že ačkoli měl R. Rohrer v době práce na moravsko-slezské květeně k dispozici Carlův dnes ztracený rukopis, Mückuschův vliv na jejich úsudek převážil nad snahou totožnost rostliny ověřit.

Vzhledem k výše popsaným okolnostem je vhodné na pozapomenuté prastaré údaje o výskytu chudiny zední ve Slezsku nahlížet jako na další podvrhy F. Mückusche (poznatky nejsou v tomto kontextu důležité), tak jako u mnoha jiných jeho „omylů“ anebo „podivností“ (viz Duda 1951, Danihelka 2011), se kterými se museji vypořádávat generace floristů ještě po dvou stoletích. Také zapomenutý údaj o výskytu chudiny zední na Hodonínsku je jistě mylný.

Výše uvedené a pro severní Moravu a Slezsko prvotní nálezy druhu *Draba muralis* v Přerově-Lověšicích a Třinci pocházejí z míst, která jsme v jarních měsících předchozích let již procházeli. Bude proto vhodné sledovat, zda se bude po železnici šířit obdobně jako jiné kdysi vzácné časné efeméry, kupř. *Cerastium brachypetalum*, *C. semidecandrum*, *Myosotis sparsiflora*, *Saxifraga tridactylites* nebo *Valerianella carinata*.

D. Hlisnikovský & P. Kocián

Danihelka J. (2011): Kruhatka Matthiolova (*Cortusa matthioli*) v Sudetech aneb anti-Hendrych. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 46: 251–263.

Duda J. (1951): První opavský botanik. – Přírod. Sborn. Ostrav. Kraje 12: 178–189.

Rohrer R. & Mayer A. (1835): Vorarbeiten zu einer Flora des Mährischen Gouvernements ... – R. Rohrer, Brünn.

Samková V. [ed.] (2016): Výsledky floristického kurzu Východočeské pobočky České botanické společnosti v Úpici 4.–7. června 2015. – Acta Mus. Reginae hradec., ser. A (sci. natur.), 36: 55–66.

***Draba nemorosa* L.**

31a. Plzeňská pahorkatina vlastní, 6545d, Klatovy: vápencová drť při okraji příjezdové komunikace k nákladovému nádraží v Klatovech, ca 100 m ZJZ od nádražní budovy, 49°24'02,4"N, 13°16'22,9"E, 400 m n. m., 20 rostlin (30. 4. 2017 leg. M. Kotlínek & O. Kotlínek, CB, rev. M. Štech).

- 36a. Blatensko, 6548c, Chanovice (distr. Klatovy): v trávníku v západní části zámeckého parku, 49°24'18"N, 13°42'52"E, 560 m n. m., pouze několik rostlin (19. 4. 2015 leg. E. Legátová, rev. R. Paulič, CB).
- 37e. Volyňské Předšumaví, 6748b, Dolní Poříčí (distr. Strakonice): v kolejišti při severní straně železničního mostu přes řeku Otavu JV od osady, 49°16'51,7"N, 13°48'12,6"E, 407 m n. m., ojedinele, společně s *Draba muralis* (27. 5. 2017 leg. R. Paulič, PR).
- 37e. Volyňské Předšumaví, 6748b, Střelské Hoštice (distr. Strakonice): suchopáry nad horní hranou skal (při polní cestě) nad levým břehem řeky Otavy ca 1 km JV od obce, 49°17'26,9"N, 13°46'09,5"E, 425 m n. m., desítky rostlin (21. 5. 2016 leg. R. Paulič, PR).
- 37e. Volyňské Předšumaví, 6648d, Střelské Hoštice (distr. Strakonice): v kolejišti železniční trati 0,5 km VJV od budovy železniční zastávky Střelské Hoštice, 49°18'11,8"N, 13°47'07,8"E, 417 m n. m., dosti hojně (27. 5. 2017 leg. R. Paulič, PR).

Do západních a jihozápadních Čech vzácně zavlékaný druh, jenž byl dosud zaznamenán v Plzni (Horková 2001) a dále v širším okolí Horažďovic – zde jsou známy lokality např. ze železničních zastávek Velký Bor (Pivoňková 2009) a Dolní Poříčí, u Krt (Paulič in Additamenta 8: 238, 2009) a z kulturních luk u Střelskohoštické Lhoty (Paulič in Additamenta 12: 110, 2014).

M. Kotlínek & R. Paulič

Horková J. (2001): Nález druhu *Draba nemorosa* L. v Plzni. – *Calluna* 6: 25.

Pivoňková L. (2009): Nález chudiny hajní (*Draba nemorosa* L.) u Velkého Boru. – *Calluna* 14: 6–7.

***Dryopteris cambrensis* (Fraser-Jenk.) Beitel & W. R. Buck**

C1/EN

- 37o. Kaňon Malše, 7152d, Velešín (distr. Český Krumlov): vlhké místo na lesní pasece ca 490 m JJV od středu mostu přes vodní nádrž Římov mezi Velešínem a Svatým Janem nad Malší, 48°48'59,7"N, 14°29'03,7"E, 490 m n. m., jedna rostlina (30. 7. 2015 leg. M. Lepší, CB 83824, rev. L. Ekrt; Lepší in Lepší & Lepší 2016: 14).

***Dryopteris cristata* (L.) A. Gray**

C1/VU

- 88h. Svatotomášská hornatina, 7351c, Loučovice (distr. Český Krumlov): PR [Rašeliniště] Kapličky, dříve těžené rašeliniště, ca 700 m SSZ od křižovatky cest v bývalé osadě Kapličky, 48°36'08,2"N, 14°12'49,6"E, 900 m n. m., jeden trs (26. 7. 2013 leg. V. Hans, rev. L. Ekrt, herb. Ekrt; Hans in Lepší & Lepší 2015: 19).

Lepší M. & Lepší P. [eds] (2015): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XXI. – Sborn. Jihočes. Muz. České Budějovice, Přír. vědy, 55: 13–28.

***Echium maculatum* L.**

C1/EN

16. Znojensko-brněnská pahorkatina, 7063d, Miroslav (distr. Znojmo): NPP Miroslavské kopce, část zv. U letiště, severovýchodní svah kóty 258,3, 48°55'53,0"N, 16°18'14,2"E, 252 m n. m., jedna kvetoucí rostlina a několik semenáčků (2. 6. 2017 photo K. Hustáková).
- 20a. Bučovická pahorkatina, 6769d, Zdounky (distr. Kroměříž): křovinatá stepní strán Zákostelí 0,85 km JJV od obce, nad pěšinou, 49°13'14,5"N, 17°19'28,6"E, 300 m n. m., jedna rostlina (16. 5. 2017 photo L. Ambrozek).

Podobně jako u výskytu *Echium maculatum* v PP Kurovický lom na Kroměřížsku (Additamenta 50: 44, 2015) se i v případě Zdounek jedná o nález mimo oblast současného i historického rozšíření druhu na našem území. Ani z okolí Miroslavi nebyl hadinec červený dosud uváděn. Je proto možné, že jsou tyto výskyty výsledkem záměrného novodobého výsevu/ výsadby. Podobná nejistota se bohužel týká i populací na některých lokalitách, odkud je druh dlouhodobě znám (např. PP Miliovy louky a Jasenová u Blatničky v Bílých Karpatech).

P. Lustyk

***Eleocharis quinqueflora* (Hartmann) O. Schwarz**

C1/CR

24a. Chebská pánev, 5840d, Povodí (distr. Cheb): dvě malá prameniště v mokřadu 660 m a 680 m S od křížku (Boží muka) na křižovatce silnic na Dvůrek, Milhostov a Povodí, 50°08'49,7"N, 12°25'50,6"E a 50°08'50,2"N, 12°25'50,3"E, 437 m n. m., asi 30 kvetoucích rostlin (19. 6. 2015 leg. J. Brabec, CHEB); asi 20 kvetoucích rostlin (14. 6. 2017 leg. J. Brabec, CHEB 3234, leg. J. Velebil, herb. Velebil).

Na prameništi druh roste společně s *Carex pulicaris*, *Drosera rotundifolia*, *Oxycoccus palustris* a *Parnassia palustris*. Při porovnání s nejnovější publikovanou mapou rozšíření (Bureš in Kaplan et al. 2015) jde o první záznam bahničky chudokvěté z fytochorionu Chebská pánev (24). Hojnější je druh až v oblasti Slavkovského lesa a Tepelských vrchů (viz Additamenta 7: 272–273, 2008, Additamenta 8: 241, 2009, Additamenta 9: 88, 2011, Additamenta 10: 82–83, 2012, Additamenta 12: 113, 2014, Additamenta 15: 84, 2017).

J. Brabec & J. Velebil

84b. Jablunkovské mezihoří, 6478d, Mosty u Jablunkova (distr. Frýdek-Místek): sečená slatinná loučka (o velikosti 0,4 ha) J od osady Zápověď, 1,15 km S od hlavního silničního přejezdu státní hranice se Slovenskem, 49°30'19,9"N, 18°46'01,5"E, 507 m n. m., husté porosty kol jediného šlenku na přibližně 20 m² (9. 6. 2017 leg. D. Hlisnikovský & J. Labajová, FMM).

Nově objevená a zároveň jediná perspektivní populace pro celou Podbeskydskou pahorkatinu (84), poněvadž okolní výskyty buď zanikly (Hlisnikovský in Additamenta 6: 283–284, 2007), anebo v náhradních podmínkách živoří (Hlisnikovský in Additamenta 9: 88, 2011). Bližší v komentáři u druhu *Carex pulicaris*.

D. Hlisnikovský

***Eleocharis uniglumis* (Link) Schult.**

C2/VU

35c. Příbramské Podbrdsko, 6250c, Kardavec (distr. Příbram): luční komplex JV od osady, zamokřeně dno vypuštěné nádržky na drobném potůčku, ca 0,65 km JV–VJV od kaple v osadě, 49°43'37,4"N, 14°01'35,9"E, 465 m n. m. (27. 5. 2010 leg. R. Hlaváček, HOMP).

V jižní polovině Čech je bahnička jednoplevá vzácným druhem. Její ojedinělý výskyt na Příbramském Podbrdsku dosud dokládal pouze historický sběr S. Trapla (Háje u Příbrami, 1923 leg. S. Trapl, PR, rev. P. Bureš).

R. Hlaváček

Epipactis albensis* Nováková & Rydlo*C2/EN**

- 77c. Chříby, 6869b, Chvalnov-Lisky (distr. Kroměříž): starší listnatý les v pramenné oblasti Kyjovky u samoty Vlčák 3,7 km VSV od obce, 49°09'39,8"N, 17°16'59,1"E, 533 m n. m., min. 10 kvetoucích rostlin (16. 7. 2017 photo *L. Ambrozek*, rev. Z. Kežlínek).
- 77c. Chříby, 6869d, Buchlovice (distr. Uherské Hradiště): u cesty na okraji lesa, vlhčí místo u studny, 3 km SZ od obce, 49°06'28,9"N, 17°18'53,7"E, 438 m n. m., čtyři rostliny (22. 9. 2017 photo *L. Ambrozek*, rev. Z. Kežlínek).

Epipactis pontica* Taubenheim*C1/CR**

78. Bílé Karpaty lesní, 6974c, Sidonie (distr. Zlín): les Černý peň, bučina na JJV svahu vrchu Okrouhlá (655 m) 1,17 km SV od železniční stanice Vlárský průmysk, 49°02'19,8"N, 18°04'01,1"E, 400 m n. m., ca 100 rostlin (2. 8. 2016 photo *L. Plevová*, rev. P. Batoušek; Plevová in Dančák & Kocián 2016: 245).

Dančák M. & Kocián P. [eds] (2016): Zajímavé botanické nálezy z regionu severní Moravy a Slezska X. – *Acta Mus. Siles., sci. natur.*, 65: 243–255.

***Erechtites hieraciifolia* (L.) DC.**

6. Džbán, 5850c, Kamenné Žehrovice (distr. Kladno): zarůstající okrajová mýtina v lesním komplexu mezi Doksy a Kladnem-Rozdělovem, v blízkosti křižovatky cyklostezek č. 0017 a č. 0018, 50°07'50,1"N, 14°03'26,5"E, 391 m n. m., několik rostlin (11. 10. 2017 leg. *M. Marek* & *I. Bakešová*, herb. Marek).
9. Dolní Povltaví, 5852d, Praha-Bubeneč: Císařský ostrov, naplavená zemina u boční východní stěny tribuny sportovního areálu TJ Žižka Praha, 50°06'41,8"N, 14°25'07,8"E, 182 m n. m., jedna rostlina (19. 9. 2013 leg. *M. Marek*, herb. Marek).
- 10b. Pražská kotlina, 5952b, Praha-Strašnice: křižovatka ulic Kolovratská a Krupská, dlážděné prostranství před kostelem Neposkvrněného početí Panny Marie, u paty okrasných stromů před vchodem do kostela, 50°04'08,6"N, 14°29'42,1"E, 225 m n. m., jedna kvetoucí rostlina (3. 9. 2017 photo *H. Skálová*).
12. Dolní Pojizeří, 5553d, Mšeno (distr. Mělník): v prokácené části smíšeného kulturního lesa na jižním svahu v údolí Košáteckého potoka poblíž železničního kamenného mostu ca 1 km V od centra města, 50°26'16,9"N, 14°39'00,3"E, 315 m n. m., několik plodných rostlin (3. 9. 2015 not. *J. Hadinec* & *R. Hlaváček*).
- 15b. Hradecké Polabí, 5762d, Bolehošť (distr. Rychnov nad Kněžnou): bývalý opukový lom na kraji lesního oddělení Jírovnství, 1,92 km SV od železniční stanice Bolehošť, 50°13'23,5"N, 16°05'19,5"E, 317 m n. m. (25. 5. 2016 not. *J. Doležal*). – Bolehošť: paseky a okraje cest v lese Sádka, 1,76 km SSV od železniční stanice Bolehošť, 50°13'40,2"N, 16°04'44,9"E, 302 m n. m. (25. 5. 2016 not. *J. Doležal*).
- 15b. Hradecké Polabí, 5861a, Hradec Králové: PP Na Plachtě na JJV okraji města, 50°11'17,0"N, 15°51'38,9"E, 240 m n. m. (13. 8. 2015 not. *J. Doležal*).
- 15c. Pardubické Polabí, 5960d, Pardubice: ulice Štrossova, u přístřešku zastávky MHD u Veterinární nemocnice, 50°02'03,7"N, 15°47'18,8"E, 220 m n. m., jedna rostlina (10. 9. 2014 not. *V. Faltys*).
- 28g. Sedmihorí (při hranici s 31a. Plzeňská pahorkatina vlastní), 6343c, Darmyšl (distr. Tachov): lesní paseka ca 1,3 km ZJZ od středu obce, severně orientovaný mírný svah, 49°38'01,9"N, 12°51'44,5"E, 470 m n. m., jedna statná rostlina (srpen 2011 not. *J. Hadinec* & *R. Hlaváček*; Hadinec & Hlaváček 2012).
- 35a. Holoubkovské Podbrdsko, 6148c, Sirá (distr. Rokycany): na pasece ve smrkových monokulturách při lesní cestě (modrá turistická značka) J od kóty Sirská hora (592,5), J od rozcestí Pod Sirskou horou, ca 520 m n. m., jedna rostlina (18. 8. 2014 not. *J. Hadinec* & *R. Hlaváček*).

- 35a. Holoubkovské Podbrdsko, 6247d, Rokycany: vrch Kotel (575 m) J od města, na vícero pasekách v kulturních smrčínách na západním svahu, velice hojně až pospolitě, podél široké cesty jednotlivě až k rozhledu na samém vrcholu (17. 9. 2014 not. *J. Hadinec* & *R. Hlaváček*).
- 35c. Příbramské Podbrdsko, 6051d, Dobříchovice (distr. Praha): čerstvá paseka v boru u červeně značené turistické cesty poblíž věže mobilního operátora nad obcí Černolice, 49°54'39,1"N, 14°17'11,3"E, 470 m n. m., skupina zhruba 30 plodných rostlin, spolu s *Digitalis purpurea*, *Molinia arundinacea*, *Pteridium aquilinum*, *Vaccinium myrtillus* (24. 9. 2013 not. *J. Hadinec*).
- 35c. Příbramské Podbrdsko, 6149d, Rejkovice (distr. Příbram): vrch Plešivec (654 m), na svahové pasece v kulturní smrčíně v blízkosti lesní silničky (červená turistická značka) 500 m JJV od vrcholu kopce, 49°48'16,6"N, 13°59'37,9"E, ca 580 m n. m., roztroušeně a jen nehojně (16. 11. 2017 not. *J. Hadinec*).
- 35c. Příbramské Podbrdsko, 6151b, Mníšek pod Brdy (distr. Praha): okraj čerstvé paseky u parkoviště v lese u silnice do Řevnic v místech, kde vyúsťuje lesní cesta (červená turistická značka) S od města, ca 510 m n. m., jedna statná rostlina (24. 9. 2013 not. *J. Hadinec*). – Mníšek pod Brdy: čerstvá paseka v kulturní smrčíně u lesní cesty (červená turistická značka) S od barokní poustevny (a poutního kostela) na Skalce S nad městem, ca 530 m n. m., tři plodné rostliny (24. 9. 2013 not. *J. Hadinec*).
- 36a. Blatensko, 6649b, Velká Turná (distr. Strakonice): mýtina v lese „Starý bor“ V od rybníka Milavy, 49°21'13"N, 13°58'24"E, 465 m n. m., asi 50 rostlin (1. 9. 2011 leg. *R. Pauliř*, CB).
- 37e. Volyňské Předšumaví, 6749c, Smiradice (distr. Strakonice): čerstvá mýtina na severozápadním svahu návrší (578 m) Z od osady, 49°13'36,6"N, 13°49'59,1"E, 560 m n. m., desítky rostlin (8. 8. 2012 leg. *R. Pauliř*, PR).
- 37e. Volyňské Předšumaví, 6749d, Milíkovice (distr. Strakonice): mýtina na východním svahu vrchu Ostrý (578,9 m) 1 km VJV od kapličky v osadě, 49°12'22,4"N, 13°56'46,8"E, 535 m n. m., několik desítek rostlin (31. 7. 2012 leg. *R. Pauliř*, PR).
- 37e. Volyňské Předšumaví, 6848d, Ččkně (distr. Prachatice): mýtina na východním svahu Čisté hory (773,4 m) 0,9 km Z od osady Horosedly, 49°07'31,1"N, 13°46'36,9"E, 740 m n. m., jediná rostlina (10. 9. 2016 leg. *R. Pauliř*, PR).
- 37e. Volyňské Předšumaví, 6849b, Volyň (distr. Strakonice): čerstvá mýtina při západním okraji lesa V Šářích 0,6 km SV od osady Rač, 49°09'07,9"N, 13°55'05,8"E, 555 m n. m., asi 200 rostlin (20. 8. 2017 leg. *R. Pauliř*, PR).
- 37l. Českokrumlovské Předšumaví, 7152c, Chabčovice (distr. Český Krumlov): na dvou místech blízko sebe na pasekách v kulturní smrčíně na hřbetu v zaklesnutém meandru Vltavy ca 1,3 km SZ od obce, 48°49'16,8"N, 14°21'4,4"E a 48°49'23,1"N, 14°21'10,4"E, 480–500 m n. m., stovky rostlin (21. 8. 2013 not. *J. Čuda*).
41. Střední Povltaví, 5952d, Praha-Modřany: PP Modřanská rokle, mýtina na severně orientovaném svahu Libuškého potoka nad turistickou cestou, 1,6 km V od železniční stanice Praha-Modřany zastávka, 50°00'16,1"N, 14°25'31,7"E, 226 m n. m., do deseti plodných rostlin (2. 10. 2013 not. *F. Krahulec*).
41. Střední Povltaví, 6052a, Praha-Zbraslav: Paškova ulice, ve spře chodníku u paty sloupou pouličního osvětlení, vedle autobusové zastávky Sídliště Zbraslav, 390 m JZ od kostela Husova sboru, 240 m n. m., jedna kvetoucí rostlina (23. 8. 2016 not. *T. Černý*).
41. Střední Povltaví, 6152b, Hradištko (distr. Praha): nově osázená paseka nad pravým břehem vodní nádrže Štěchovice asi 1,9 km ZJZ od osady Třebšín, 49°50'59,6"N, 14°25'46,6"E, 320 m n. m., několik desítek rostlin (6. 9. 2014 leg. *R. Pauliř*, CB).
41. Střední Povltaví, 6251b, Nový Knín (distr. Příbram): porůznu podél cest v kulturním smíšeném lese na plošině kóty Chvojná (481) S od osady Sudovice, 460 m n. m., často (24. 10. 2017 not. *J. Hadinec* & *R. Hlaváček*).
41. Střední Povltaví, 6252a, Korkyně (distr. Příbram): na pasece v kulturní smrčíně 1 km ZJZ obce a SV od osady Pánkov, 49°46'42,9"N, 14°20'14,8"E, 420 m n. m., velmi početná populace; hojně i na dalších pasekách a podél lesních cest v blízkém okolí (24. 10. 2017 not. *J. Hadinec* & *R. Hlaváček*).

41. Střední Povltaví, 6650d, Vrcovice (distr. Písek): mýtina asi 1 km JZ od obce, 49°20'12,3"N, 14°09'46,2"E, 420 m n. m. (12. 11. 2016 not. *R. Paulič et soc.*).
41. Střední Povltaví, 6651b, Jetětice (distr. Písek): čerstvá paseka po smrko-borovém lese při zeleně značené turistické cestě asi 1,5 km SZ od obce, 49°23'55,7"N, 14°17'01,3"E, 460 m n. m., jedna rostlina (30. 8. 2016 not. *J. Hadinec & R. Hlaváček*).
- 43b. Miličinská vrchovina, 6254c, Jinošice (distr. Benešov): na západně orientované svahové pasece v kulturní smrčtině při červeně značené turistické cestě u mrazového srubu na kótě 566 na hřbetu masivu vrchu Žebrák (585 m), 49°42'30,2"N, 14°41'58,0"E, 554 m n. m., menší populace (3. 11. 2013 not. *J. Hadinec*).
- 45b. Českokamenická kotlina, 5152c, Janská (distr. Děčín): v okraji prokácené kulturní smrčiny u osady Lužná podél cesty Z od obce, 50°48'16,7"N, 14°21'02,6"E, desítky rostlin (19. 8. 2016 not. *P. Bauer & J. Hadinec*; Bauer & Hadinec 2016).
- 46c. Růžovská tabule, 5151d, Růžová (distr. Děčín): Kamenický les, menší paseka v kulturní smrčtině u silnice JV od obce, 50°49'21,6"N, 14°18'43,2"E, jediná rostlina (21. 9. 2016 not. *P. Bauer & J. Hadinec*; Bauer & Hadinec 2016).
- 46c. Růžovská tabule (při hranici s 45b. Českokamenická kotlina), 5152c, Srbská Kamenice (distr. Děčín): čerstvá paseka v kulturní smrčtině ve svahu J od jižního konce obce, 50°48'32,8"N, 14°20'33,9"E, jediná rostlina (19. 9. 2016 not. *P. Bauer & J. Hadinec*; Bauer & Hadinec 2016).
51. Polomené hory, 5452a, Tetčiněves (distr. Litoměřice): lesní cesta u oplocenky asi 1,8 km VJV od obce, 50°33'30"N, 14°21'17"E, dvě rostliny (1. 9. 2016 leg. *K. Kubát & I. Machová*, herb. Kubát; Kubát & Machová 2016). – Tetčiněves: lesní cesta asi 2,4 km SV od obce, 50°34'13"N, 14°22'08"E, jedna rostlina (1. 9. 2016 leg. *K. Kubát & I. Machová*, herb. Kubát; Kubát & Machová 2016).
51. Polomené hory, 5552d, Dolní Zimoř (distr. Mělník): ústí dolu (Jandova rokle) pod skálou Jednička 0,9 km ZIZ od středu obce, paseka, 50°25'27,7"N, 14°29'23,7"E, 200 m n. m., hojně (6. 9. 2013 leg. *K. Nepraš, LIT*).
51. Polomené hory, 5553b, Mšeno (distr. Mělník): v prokácené části kulturní smrčiny při Brusenské cestě (zelená turistická značka) J od osady Brusné 1. díl [sic!] 2,5 km S od centra města, 50°27'43,3"N, 14°37'35, 9"E, 260 m n. m, roztroušeně jednotlivé rostliny (4. 9. 2015 not. *J. Hadinec & R. Hlaváček*).
52. Ralsko-bezděžská tabule, 5353d, Hradčany (distr. Česká Lípa): v průseku pod elektrickým vedením v kulturním boru poblíž hájovny Senná brána, 50°37'33,4"N, 14°38'49,2"E, ca 290 m n. m., roztroušeně (30. 9. 2017 not. *J. Hadinec & V. Hadincová*).
52. Ralsko-bezděžská tabule, 5354b, Vranov pod Ralskem (distr. Česká Lípa): jižní úbočí vrchu Ralsko, na pasekách místy, ca 50°39'55"N, 14°46'21,2"E, 395 m n. m. (28. 7. 2014. not. *R. Višňák*; Višňák 2015).
52. Ralsko-bezděžská tabule, 5354d, Kuřívody (distr. Česká Lípa): na pasekách v borech v okolí hlavní silnice v úseku mezi Kuřívody a obcí Plouznice, téměř na všech pasekách a místy v souvislých porostech (19. 9. 2017 not. *J. Hadinec & V. Hadincová*).
52. Ralsko-bezděžská tabule, 5355a, Hamr na Jezeře (distr. Česká Lípa): u cesty v kulturním boru v blízkosti pomníku gen. Sochora u skalního hradu Stohánek ca 3 km JJV od obce, roztroušeně (15. 10. 2016 not. *J. Hadinec*).
52. Ralsko-bezděžská tabule, 5454b, Kuřívody (distr. Česká Lípa): na pasekách v borech v okolí silnice do Bělé pod Bezdězem J od osady, velmi hojně (19. 9. 2017 not. *J. Hadinec & V. Hadincová*).
- 55e. Markvartická pahorkatina, 5557d, Ostružno (distr. Jičín): na jedné z pasek v převažujících kulturních smrčtinách na severním svahu Velišského hřbetu při cestě v úseku kaple Sv. Trojice – rozcestí U Štídel JZ od obce, velmi hojně (30. 10. 2015 not. *J. Hadinec et al.*).
- 61a. Křivina, 5762d, Vyhnanice (distr. Rychnov nad Kněžnou): okraje cest a paseky v lesním oddělení Manství, 760 m SZ od středu osady, 50°12'09,5"N, 16°06'20,6"E, 382 m n. m. (15. 6. 2016 not. *J. Doležal*).

- 61a. Křivina, 5862b, Křivice (distr. Rychnov nad Kněžnou): Přední Křivina, na čerstvě vzniklé pasece po smýcení bukového porostu 1,46 km SSZ(–S) od kostela v osadě, 50°11'32,7"N, 16°06'41,2"E, 345 m n. m. (30. 6. 2016 not. *J. Doležal*).
- 61a. Křivina, 5862b, Rašovice (distr. Rychnov nad Kněžnou): PP Zadní Machová, paseky a okraje cest, 50°09'30,8"N, 16°07'34,8"E, 281 m n. m. (9. 6. 2016 not. *J. Doležal*). – Rašovice: obnažená část břehu rybníka Machov u Rašovic, 950 m SSZ od kapličky v osadě, 50°09'19,7"N, 16°07'39,9"E, 281 m n. m. (9. 6. 2016 not. *J. Doležal*).
- 61a. Křivina, 5862d, Rašovice (distr. Rychnov nad Kněžnou): paseky a okraje cest na Malém Chlumu, 820 m JV od kapličky v osadě, 50°08'28,7"N, 16°08'14,9"E, 334 m n. m. (17. 8. 2016 not. *J. Doležal*).
- 61b. Týnišťský úval, 5862a, Týniště nad Orlicí (distr. Rychnov nad Kněžnou): železniční stanice Týniště nad Orlicí, 170 m JV od staniční budovy, 50°09'13,4"N, 16°04'33,4"E, 260 m n. m. (21. 8. 2015 not. *J. Doležal*).
- 61b. Týnišťský úval, 5862b, Týniště nad Orlicí (distr. Rychnov nad Kněžnou): okrasný záhon u rodinného domu č. p. 221 v ulici Dukelská, 740 m VSV od železniční stanice Týniště nad Orlicí, 50°09'21,0"N, 16°05'02,7"E, 260 m n. m. (6. 7. 2014 not. *J. Doležal*).
- 61b. Týnišťský úval, 5962b, Borohrádek (distr. Rychnov nad Kněžnou): železniční stanice Borohrádek, 50°05'53,7"N, 16°05'05,3"E, 270 m n. m. (21. 8. 2015 leg. *J. Doležal* 15/216, herb. Doležal).
- 61c. Chvojenská plošina, 5862c, Albrechtice nad Orlicí (distr. Rychnov nad Kněžnou): písčité náplav řeky Orlice na jejím levém břehu, 680 m JV od obecního úřadu, 50°08'13,8"N, 16°03'54,8"E, 249 m n. m. (21. 8. 2015 not. *J. Doležal*).
62. Litomyšlská pánev, 6063a, Sruby (distr. Ústí nad Orlicí): ve spáře dláždění v přístřešku autobusové zastávky v centru obce, 49°59'44,8"N, 16°10'25,2"E, 274 m n. m., jedna rostlina (22. 8. 2014 not. *V. Faltys*).
62. Litomyšlská pánev, 6264a, Trstěnice (distr. Svitavy): paseka na svahu JZ expozice v bezvodém údolíčku na východním okraji obce, 0,87 km VSV od kostela Nalezení sv. Kříže, 49°47'36,6"N, 16°21'06,8"E, 440 m n. m. (6. 9. 2017 not. *P. Lustyk*; Lustyk 2017).
- 63e. Poličsko, 6263b, Sebranice (distr. Svitavy): Machkova stráž, paseka na svahu JV expozice nad údolím Jalového potoka na severovýchodním okraji obce, ca 0,65 km SSV od kostela sv. Mikuláše, 49°46'37,1"N, 16°15'15,9"E, 482 m n. m. (29. 8. 2017 not. *P. Lustyk*; Lustyk 2017).
- 63g. Opatovské rozvodí, 6164d, Opatov (distr. Svitavy): paseka po vykácené olšině ve sníženině vpravo podél železniční trati Brno – Česká Třebová, 120 m J od železniční zastávky Semanín, 49°50'46,3"N, 16°28'26,9"E, 420 m n. m., několik statných rostlin (26. 8. 2017 not. *P. Lustyk*; Lustyk 2018).
- 63k. Moravskotřebovské vrchy, 6366a, Zadní Arnoštov (distr. Svitavy): svah jižní expozice nad údolím potoka na východním okraji obce, 0,38 km JJZ od kóty 503,7, 49°39'31,5"N, 16°40'41,2"E, 440 m n. m., paseka (2. 8. 2012 leg. *P. Lustyk*, herb. Lustyk; Lustyk 2012).
67. Českomoravská vrchovina, 6856a, Jindřichův Hradec: Městský les VSV od města, paseka při severním okraji ochranné zdi podél úzkorozchodné železnice, 49°09'21"N, 15°02'04"E, 479 m n. m., spolu s *Panicum miliaceum* (srpen 2012 not. *K. Boublík*).
- 69b. Sečská vrchovina, 6160b, Křižanovice (distr. Chrudim): osada Mezisvětí, ve spáře dláždění na mostě přes Chrudimku, 49°51'13,4"N, 15°45'04,8"E, 405 m n. m., jedna rostlina (5. 9. 2013 not. *V. Faltys*).
- 69b. Sečská vrchovina, 6161c, Včelákov (distr. Chrudim): paseka a les při silnici k Majlantu, 49°49'42,9"N, 15°52'32,1"E, 408 m n. m., stovky rostlin (9. 9. 2016 not. *V. Faltys*).
- 93a. Krkonoše lesní (při hranici s 56a. Železnobrodské Podkrkonoší), 5358b, Jablonec nad Jizerou (distr. Semily): osada Hradsko, paseka na svahu nad pravým břehem Jizery při žluté turistické cestě ca 350 m S od zříceniny hradu Nístějka, 50°40'39,9"N, 15°26'47,7"E, 495 m n. m., několik rostlin (září 2017 not. *K. Boublík*).
98. Nízký Jeseník, 6170b, Lomnice (distr. Bruntál): paseka ve smrčínách v horní části východního svahu hřebene Kamenec (737 m) – Chlum (693 m), asi 3,7 km SV od železniční zastávky Lomnice

u Rýmařova, S od hlavní (asfaltové) lesní cesty, 49°53'26"N, 17°27'43"E ± 100 m, ca 660 m n. m. (30. 8. 2017 leg. P. Koutecký, CBFS).

- 99a. Radhošťské Beskydy, 6576b, Staré Hamry (distr. Frýdek-Místek): na náplavech polovypuštěné přehrady Šance, 49°28'06,3"N, 18°26'27,8"E, 490 m n. m., jednotlivě roztroušeně asi 10 rostlin (26. 6. 2012 leg. D. Hlisenkovský, FMM).

Některé výše uvedené lokality starčkovce jestřábníkolistého doplňují výčet fytochorionů, ve kterých byl tento severoamerický invazní druh dosud zaznamenán (cf. Additamenta 9: 97–109, 2011). Dokumentují i zatím ojedinělé případy šíření tohoto druhu lesních pasek na jiné typy stanovišť, často do intravilánů obcí. Tento trend dokládají i nové výskyty v Pardubickém Polabí (15c), Týnišťském úvalu (61b), Chvojenské plošině (61c) a Lito-myšlské pánvi (62), odkud již byl druh dříve zaznamenán.

[eds]

Bauer P. & Hadinec J. (2016): *Erechtites hieraciifolia* v CHKO Labské pískovce. – Severočes. Přír. 48: 129.

Hadinec J. & Hlaváček R. (2012): *Erechtites hieraciifolia* na Tachovsku. – Calluna 17/1: 14.

Kubát K. & Machová I. (2016): *Erechtites hieraciifolia* Rafin. také v Polomených horách. – Severočes. Přír. 48: 130.

Lustyk P. (2012): Aktualizace mapovacího okrsku cz2027, Aktualizace vrstvy mapování biotopů ČR. – Nálezová databáze ochrany přírody [on-line databáze; portal.nature.cz, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha]

Lustyk P. (2017): Aktualizace mapovacího okrsku cz2240, Aktualizace vrstvy mapování biotopů ČR. – Nálezová databáze ochrany přírody [on-line databáze; portal.nature.cz, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha]

Lustyk P. (2018): Aktualizace mapovacího okrsku cz2328, Aktualizace vrstvy mapování biotopů ČR. – Nálezová databáze ochrany přírody [on-line databáze; portal.nature.cz, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha]

Višňák R. (2015): Flóra a vegetace neovulkanických vrchů Ralsko, Lipka, Tlustec a Jezevčí vrch (Ralská pahorkatina, severní Čechy). – Sborn. Severočes. Muz., Přír. vědy, 33: 55–152.

***Eriophorum latifolium* Hoppe**

C2/EN

- 31a. Plzeňská pahorkatina vlastní, 6546d, Petrovice (distr. Klatovy): PP Bejkovna, slatinné louky 1,35 km JZ od kostela v osadě, 49°26'40,5"N, 13°24'58,9"E, 450 m n. m., tři plodné rostliny (18. 6. 2016 not. M. Kotlínek & J. Hlaváček).

Suchopýr širolistý se v současné době v širším okolí Klatov vyskytuje jen velmi vzácně. Na lokalitě Bejkovna nebyl dosud zaznamenán patrně proto, že jeho populace je zde nepočtená a v porostech hojného suchopýru úzkolistého jsou i plodné rostliny po většinu roku hůře rozpoznatelné. V minulosti byl nejbližše zaznamenán na lokalitě V jamkách (1966 leg. V. Vacek, PRC) na jihozápadním okraji Petrovic asi 0,5 km od lokality Bejkovna.

M. Kotlínek & J. Hlaváček

- 61c. Chvojenská plošina, 5862c, Žďár nad Orlicí (distr. Rychnov nad Kněžnou): podmáčená louka u železniční trati 680 m JJV od železniční stanice Žďár nad Orlicí, 50°06'49,4"N, 16°04'13,9"E, 261 m n. m., jeden trs (2. 6. 2017 not. J. Doležal).

V Dolním Poorlíči (61) je suchopýr širolistý v současnosti velmi vzácným druhem, který se ještě vyskytuje u Kosteleckých Horek (cf. Štěpánková in Kaplan et al. 2015). U Žďáru nad Orlicí roste společně s *Carex hartmanii*, *Dactylorhiza majalis*, *Eriophorum angustifolium*, *Isolepis setacea* a *Parnassia palustris*. Lokalita je však ohrožena postupným zarůstáním.

J. Doležal

***Erysimum repandum* L.**

C1/CR

11b. Poděbradské Polabí, 5955b, Vrbčany (distr. Kolín): okraj pole nad PR Stráně u splavu (přesněji její severní částí), asi 360 m JJV od čekárny železniční zastávky Chroustov, 50°03'43,2"N, 14°59'56,7"E, ca 220 m n. m., asi 20 rostlin (25. 4. 2015 leg. Z. Kaplan & M. Štefánek, PRC, herb. Kaplan).

***Euphorbia angulata* Jacq.**

C2/VU

77a. Ždánický les (při hranici s 20b. Hustopečská pahorkatina), 6968a, Ždánice (distr. Hodonín): na okraji křovin blízko staré úvozové cesty, 1,6 km SSV od města, 49°04'53,1"N, 17°01'50,0"E, 330 m n. m., min. 10 rostlin (11. 6. 2017 leg. et photo L. Ambrozek, herb. Ambrozek).

***Euphorbia falcata* L.**

C2/VU

16. Znojensko-brněnská pahorkatina, 6863c, Mohelno (distr. Třebíč): NPR Mohelenská hadcová step, okraj pole pod výraznou mezi ve východní části rezervace, ca 850 m J od kostela v obci, 49°06'24,7"N, 16°11'28,4"E, 356 m n. m. (3. 9. 2015 not. J. Komárek; 21. 9. 2016 leg. J. Komárek & L. Čech, herb. Komárek, herb. Čech).

Gentianella amarella* (L.) Börner subsp. *amarella

C1/CR

8. Český kras, 5952c, Praha-Holyně: svahová louka na severně orientovaném svahu Dalejského údolí ca 550 m ZJZ od železniční stanice Praha-Holyně, 50°01'49"N, 14°20'28"E, ca 290 m n. m., 24 kvetoucích rostlin (14. 9. 2017 not. J. Brabec & F. Vidner, leg. J. Brabec, CHEB).

[4 × 4 m², 50°01'50,3"N, 14°20'29,0"E (střed), 302 m n. m., S orientace, sklon 7°, 14. 9. 2017, J. Brabec. – E_{celk.} (98 %), E₁ (98 %): *Brachypodium pinnatum* 3, *Agrimonia eupatoria* 2b, *Bromus erectus* 2b, *Fragaria viridis* 2b, *Festuca rubra* 2a, *Rubus caesius* 2a, *Briza media* 1, *Cirsium eriophorum* 1, *Knautia arvensis* 1, *Potentilla reptans* 1, *Viola collina* 1, *Achillea millefolium* agg. +, *Arrhenatherum elatius* +, *Betonica officinalis* +, *Calamagrostis epigejos* +, *Centaurea jacea* +, *Cirsium arvense* +, *Dactylis glomerata* +, *Galium album* +, *Gentianella amarella* subsp. *amarella* +, *Hypericum perforatum* +, *Linum catharticum* +, *Lotus corniculatus* +, *Pimpinella saxifraga* +, *Prunus spinosa* juv. +, *Salvia pratensis* +, *Sanguisorba minor* +, *Securigera varia* +, *Veronica chamaedrys* +, *Vicia cracca* +, *Vincetoxicum hirundinaria* +. – E₀ (60 %): neanalyzováno.]

[4 × 4 m², 50°01'48,9"N, 14°20'26,6"E (střed), 300 m n. m., S orientace, sklon 7°, 14. 9. 2017, J. Brabec. – E_{celk.} (99 %), E₂ (15 %): *Prunus spinosa* 2b, *Cornus sanguinea* +. – E₁ (95 %): *Brachypodium pinnatum* 4, *Rubus caesius* 3, *Calamagrostis epigejos* 2a, *Festuca rubra* 2a, *Agrimonia eupatoria* 1, *Fragaria viridis* 1, *Achillea millefolium* agg. +, *Avenula pratensis* +, *Centaurea jacea* +, *Galium album* +, *Gentianella amarella* subsp. *amarella* +, *Hypericum perforatum* +, *Knautia arvensis* +, *Linum catharticum* +, *Odontites vernus* subsp. *serotinus* +, *Potentilla reptans* +, *Vicia cracca* +. – E₀ (30 %): neanalyzováno.]

Jak se ukázalo při pozdější revizi herbářových položek, byl hořeček nahořklý z lokality znám již v minulosti (Zimní louka 700 m ZJZ žel. stanice Holyně, 16. 9. 1989, leg. M. Hříbek, PRC).

J. Hadinec & J. Brabec

67. Českomoravská vrchovina, 6464a, Trpín (distr. Svitavy): okraj louky a cesta na SSZ svahu kóty 673 m v oblasti Vlachova vrchu (Hliníků), asi 660 m JZ od kostela sv. Václava v obci, 49°35'20,4"N, 16°23'44,0"E, ca 630–642 m n. m., ca 30 rostlin (17. 9. 2017 not. Jan Košnar, J. Laburdová & Jiří Košnar); 34 rostlin (24. 9. 2017 leg. J. Brabec, CHEB).

[8 × 3 m, 49°35'19,8"N, 16°23'44,0"E (střed), 646 m n. m., SZ orientace, sklon 5°, 24. 9. 2017, J. Brabec. – E_{celk} (80 %), E₁ (80 %): *Fragaria vesca* 2b, *Leontodon hispidus* 2b, *Festuca rubra* 2a, *Plantago media* 2a, *Trifolium pratense* 2a, *Arrhenatherum elatius* 2m, *Knautia xposoniensis* 2m, *Bri-za media* 1, *Centaurea scabiosa* 1, *Linum catharticum* 1, *Securigera varia* 1, *Vicia cracca* 1, *Achillea millefolium* agg. +, *Alchemilla* sp. +, *Cerastium arvense* +, *Clinopodium vulgare* +, *Colchicum autumnale* +, *Daucus carota* +, *Festuca pratensis* +, *Galium album* +, *Gentianella amarella* subsp. *amarella* +, *Gentianopsis ciliata* +, *Geum urbanum* +, *Heracleum sphondylium* +, *Linaria vulgaris* +, *Lotus corniculatus* +, *Medicago lupulina* +, *Pimpinella saxifraga* +, *Plantago lanceolata* +, *Polygala comosa* +, *Prunella vulgaris* +, *Prunus spinosa* juv. +, *Sanguisorba minor* +, *Silene vulgaris* +, *Taraxacum* sect. *Taraxacum* +, *Trifolium montanum* +, *Veronica chamaedrys* +. – E₀ (do 5 %): neanalyzováno.]

Hlavní část populace u Trpína tvořily dvě skupiny hořečků v počtu 10 rostlin (49°35'20,4"N, 16°23'44,0"E) a 21 rostlin (49°35'19,8"N, 16°23'44,0"E) na okraji pravidelně sečené louky (trvalého travního porostu – viz fytocenologický snímek) pod křovinatou mezí, nad kterou se nachází cesta a bývalý lom, asi 100 m JZ od vodojemu na SSZ svahu Vlachova vrchu. Další tři rostliny byly nalezeny na dvou místech pod níže položenou mezí v travnaté cestě při okraji pravidelně sečené louky, asi 100 m SSZ (jedna rostlina, 49°35'25,0"N, 16°23'44,7"E) a zhruba 100 m SZ (dvě rostliny, 49°35'24,2"N, 16°23'43,5"E) od vodojemu. Z dalších významnějších druhů byly přímo v populaci *Gentianella amarella* subsp. *amarella* nalezeny *Anthyllis vulneraria*, *Asperula cynanchica*, *Gentianopsis ciliata*, *Polygala comosa*, *Sanguisorba minor*, *Trifolium montanum*, ca 100 m jižně v jižním cípu louky se pak nachází populace *Melampyrum bohemicum* a *Pyrola minor*.

Gentianella amarella nebyla ani historicky z oblasti vápenců u Trpína známa. Tento náález vyplňuje mezeru v souvislejším historickém rozšíření hořečku nahořklého mezi Tišnovem a Svitavami. Velmi zajímavý je od roku 2011 známý výskyt příbuzného hořečku *G. praecox* subsp. *bohémica* na jihozápadních svazích Vlachova vrchu, ca 500 m JJZ od výskytu *G. amarella* (viz níže).

J. Brabec & Jan Košnar

***Gentianella praecox* subsp. *bohémica* (Skalický) Holub**

C1/CR

60. Orlické opuky, 5863b, Rychnov nad Kněžnou: při silnici Rychnov nad Kněžnou – Lokot na oploce-ném pozemku mezi objektem zahradnictví a zahrádkářskou kolonií, 50°09'51,1"N, 16°15'39,6"E, ca 350 m n. m., 16 kvetoucích rostlin (17. 9. 2015 not. P. Köppl & J. Kučera; Köppl in Gerža & Kučera 2016: 5).

67. Českomoravská vrchovina, 6464a, Trpín (distr. Svitavy): jihozápadní svahy kóty 662 v oblasti Vlachova vrchu (Hliníků) ca 1,2 km JZ od kostela sv. Václava v obci, 49°35'05,5"N, 16°23'30,5"E, 605 m n. m. (30. 9. 2011 leg. T. Peterka, BRNU 634900, det. J. Brabec); šest rostlin (2014 not. P. Novák & T. Peterka); 15 rostlin (16. 9. 2017 leg. J. Brabec, CHEB). V letech 2015 a 2016 nebyl hořeček na lokalitě pozorován (P. Novák in litt.).

Hieracium caesium* (Fr.) Fr.*C3/NT**

20b. Hustopečská pahorkatina, 6866a, Brno-Slatina: NPP Stránská skála, okraj skály v severozápadní části území ca 100 m J od tramvajové zastávky Stránská skála, 49°11'27,4"N, 16°40'25,5"E, 270 m n. m., asi 20 rostlin (18. 8. 2017 leg. *M. Kotlínek*, herb. Kotlínek, rev. J. Chrtek).

Jedná se o první nález jestřábníku sivého v Hustopečské pahorkatině. Na Moravě byl v minulosti spolehlivě doložen jen z Králického Sněžníku a Jeseníků (Chrtek in Slavík & Štěpánková 2004: 568–569), jedná se tak pravděpodobně i o první nález z jižní Moravy.

M. Kotlínek & J. Chrtek

Hieracium maculatum* Schrank*C4a/LC**

96. Králický Sněžník, 5867a, Hynčice pod Sušinou (distr. Šumperk): při okraji modře značené turistické cesty V od osady, 50°09'27,0"N, 16°53'30,2"E, 780 m n. m., asi 10 rostlin (9. 7. 2016 leg. *M. Kotlínek*, herb. Kotlínek, rev. J. Chrtek).

Nález druhu na Šumpersku je poměrně překvapivý, jelikož těžiště jeho výskytu je v termofytiku, místy s přesahem do mezofytika. Vzhledem k jeho výskytu u cesty sem byl pravděpodobně zavlčen.

M. Kotlínek & J. Chrtek

Hieracium obscuratum* Murr*C1/CR**

88a. Královský hvozd, 6845b, Železná Ruda (distr. Klatovy): několik populací v okolí cesty u pramenů Řezné ca 2,3 km VSV od železniční stanice Špičák, 49°10'07,8"N, 13°15'07,9"E, 1050 m n. m., desítky rostlin ve směsných populacích spolu s *H. lachenalii* a *H. murorum* (7. 7. 2015 leg. *M. Kotlínek*, herb. Kotlínek, rev. J. Chrtek; Kotlínek & Chrtek in Lepší & Lepší 2016: 16–18).

Hypericum dubium* Leers*C1/CR**

29. Doupovské vrchy, 5845a, Valeč (distr. Karlovy Vary): les podél silničky na JZ–ZSZ úpatí vrchu se zříceninou Neuhaus (kóta 712,5), 1,55 km ZSZ od středu obce (náměstí), 50°10'35,6"N, 13°13'57,1"E, ca 690 m n. m. (2. 7. 2012 leg. *Č. Ondráček*, det. J. Hadinec, CHOM; Ondráček 2016).

Ondráček *Č.* (2016): Floristický kurs Severočeské pobočky České botanické společnosti 2012 v Lubenci. – Severočeš. Přír. 48: 119–126.

Juncus atratus* Krock.*C1/CR**

18a. Dyjsko-svratecký úval, 7367b, Lanžhot (distr. Břeclav): vlhká až podmáčená půda v mladé výsadbě vrb 3,6 km JJV od kostela Povýšení sv. Kříže v obci, 48°41'42,9"N, 16°59'19,8"E, 153 m n. m. (30. 5. 2016 leg. et photo *V. Dvořák*, OL-33511, OL-33512; 27. 5. 2017 not. *V. Dvořák & J. Halfar*).

Sítina tmavá patří ke kriticky ohroženým druhům české květeny. Z většiny lokalit na území České republiky pravděpodobně již vymizela. V současnosti, vyjma Planých louček u Olomouce, je její výskyt koncentrován na nejjižnější Moravu, odkud je známa a ještě v polovině 90. let 20. století hojně dokladována zejména z NPP Hodonínská Důbrava a z Lánských a Košarských luk u Lanžhota (databáze Pladias; Vicherek et al. 2000).

V roce 2016 se mi v oblasti EVL Soutok-Podluží podařilo nalézt doposud neznámou populaci tohoto druhu. Lokalitu, kterou navštěvuji pátým rokem, lze charakterizovat jako rozvolněnou rákosinu s výsadbou vrb se značně dynamickým vodním režimem, kde v jarních měsících nezřídka stagnuje voda, naopak s postupem vegetační sezóny plocha vysychá. Tyto procesy výrazně ovlivňují druhovou skladbu. Ve srážkově příznivých letech se zde vytváří formace blízké vegetaci obnažených den např. s *Limosella aquatica*, *Veronica scutellata*, *V. catenata*, terestrickou formou *Batrachium trichophyllum*, v sušších letech je porost kompaktnější, s dominantním *Ranunculus repens*, a výše zmíněné druhy obvykle chybí. Jaro 2016 bylo srážkově bohaté a ještě ke konci května byla plocha značně podmáčená. Díky těmto okolnostem jsem na lokalitě zaznamenal tři mohutnější kvetoucí trsy sítiny tmavé, která zde pravděpodobně pravidelně nekvete; ostatně tak tomu bylo i v roce 2017, kdy se mi podařilo dohledat jen jeden sterilní trs.

Vodní režim na lokalitě naštěstí neumožňuje aktivnější lesnické pěstební zásahy a plocha je, vyjma nedávno proběhlé sanace staré ropné sondy, lidskou činností v posledních letech téměř nepoznamenána. I to mne vede k závěru, že výskyt sítiny tmavé není nahodilý, ale že zde ve slabé populaci dlouhodobě přežívá.

Herbářová položka byla sebrána šetrně s ohledem na vzácnost druhu a jeho legislativní ochranu.

V. Dvořák

Vicherek J., Antonín V., Danihelka J., Grulich V., Gruna B., Hradílek Z., Řehořek V., Šumberová K., Vampola P. & Vágner A. (2000): Flóra a vegetace na soutoku Moravy a Dyje. – Masarykova univerzita v Brně, Brno, 362 p.

Juncus gerardii Loisel.

C1/CR

19. Bílé Karpaty stepní, 6971d, Havříce (distr. Uherské Hradiště): bývalá těžebna hlíny na cihly asi 1,85 km V od kóty Myšince (353) u Vlčnova, 49°01'32,7"N, 17°36'48,6"E, 215 m n. m., silně vysychavá plocha mírně vyvýšená nad litorál zatopené části těžební jámy, na povrchu půdy místy s bílými výkvěty solí, několik polykormonů, v okolí těž *Cyperus fuscus*, *Lotus* cf. *tenuis*, *Lythrum hyssopifolia*, *Plantago maritima* a *Schoenoplectus tabernaemontani* (22. 7. 2013 not. J. Ohryzek; 31. 7. 2013 leg. K. Fajmon, J. Ohryzek & I. Jongepierová, rev. R. Řepka, BRNU).
78. Bílé Karpaty lesní, 7170c, Radějov (distr. Hodonín): ochranné pásmo PR Kútky, asi 1,5 km JJV od kóty Veselka (495,3), 48°49'33,6"N, 17°22'29,1"E, 360 m n. m., luční mokřina v uměle vystřelené jámě, spolu s *Bolboschoenus planiculmis*, *Carex distans* a *C. hordeistichos* (26. 5. 2009 et 28. 5. 2013 leg. K. Fajmon, rev. R. Řepka, BRNU).
78. Bílé Karpaty lesní, 7171b, Strání (distr. Uherské Hradiště): u Kamenné boudy 3,5 km ZJZ od kostela v obci, 48°53'31,8"N, 17°39'28,2"E, 645 m n. m., složiště dřeva (14. 6. 2007 leg. J. W. Jongepier, herb. Jongepier, det. R. Řepka).

Uvedené tři výskyty představují celé současně známé rozšíření sítiny Gerardovy v Bílých Karpatech. Údaj od Bojkovic (mokřina v zatáčce silnice na Rudimov, u křížku, ca 1 km SSZ od kostela v obci, červen 2004 leg. P. Filippov, BRNU – sec. Jongepier & Jongepierová 2006, AOPK ČR 2018) je založen na sběru mladých rostlin (P. Filippov in litt.), a bude tedy lépe jej znovu ověřit v terénu dohledáním dobře vyvinutých fertálních jedinců.

Novodobý nález z Kútů představuje potvrzení výskytu druhu v tomto lučním komplexu po téměř 70 letech (1951 leg. F. Černoch, BRNM – sec. Jongepier & Jongepierová 2006, AOPK ČR 2018). Podobně výskyt u Kamenné boudy navazuje na historické údaje z širšího okolí Strání z první poloviny 20. století (Hájek 1998, Jongepier & Jongepierová 2006, Jongepier & Pechanec 2006). Celkové historické rozšíření v Bílých Karpatech tak dokresluje už jen nález z někdejších nížinných mokřadních luk na lokalitě Dlouhé klíny pod Radošovem u Blatnice (1946 leg. S. Staněk, BRNM – sec. Jongepier & Jongepierová 2006, AOPK ČR 2018).

K. Fajmon

Hájek M. (1998): Mokřadní vegetace Bílých Karpat. – Sborn. Přírod. Klubu Uherské Hradiště, suppl. 4: 1–158.

Linaria genistifolia (L.) Mill.

C3/NT

14a. Bydžovská pánev, 5558a, Jičín: PP Zebín, narušovaný suchý trávník a vystupující čedičové skalky u kapličky sv. Maří Magdalény na vrchu kopce Zebín (399,4 m) nad západním okrajem obce Valdice (27. 8. 2007 leg. M. Chytrý, BRNU); několik desítek rostlin (29. 6. 2008 not. P. Bílek); ca 42 m ZSZ od kapličky, 50°27'12,6"N, 15°22'25,1"E, 393 m n. m., asi 100 rostlin spolu s *Allium flavum*, *Echium vulgare*, *Festuca rupicola*, *Sedum acre*, *Trifolium arvense* (23. 7. 2008 leg. V. Samková & J. Zámečník, HR, herb. Zámečník).

Tento kontinentální druh je v ČR původní pravděpodobně jen na jižní Moravě. Z Čech uvádí Grulich (in Slavík 2000: 341) několik zřejmě sekundárních lokalit z údolí Ohře u Perštejna, od Zbudova z Budějovické pánve a podhůří Železných hor na Kutnohorsku. Lokalita na Zebíně představuje patrně první zaznamenaný výskyt ve východních Čechách, i zdejší výskyt je však nepochybně výsledkem nedávného úmyslného vysazení.

M. Chytrý

55e. Markvartická pahorkatina, 5557d, Podhradí (distr. Jičín): na východním svahu pod vrcholem hradního vrchu Veliš, 50°25'00,7"N, 15°18'54,8"E, 428 m n. m., ca 50 kvetoucích lodyh, spolu s *Allium flavum* a *Orphantha lutea* (23. 7. 2008 leg. V. Samková & J. Zámečník, HR; 2. 7. 2017 leg. J. Zámečník, herb. Zámečník).

Teplomilná květena nápadných bazaltových vrchů Zebína a Veliše poblíž Jičína lákala botaniky již odnepaměti a snad i proto je flóra obou kopců poměrně dobře známa (cf. Pospíchal 1882, Baudyš 1924, Suchara 1994). O to překvapivější byl nález hned několika botanicky velmi významných a v terénu bezesporu těžko přehlédnutelných druhů jako jsou lnice kručinkolistá (*Linaria genistifolia*) a česnek žlutý (*Allium flavum*). Poprvé byly tyto druhy na Zebíně i Veliši (zde společně s *Orphantha lutea*) zaznamenány v rozmezí let 2007 až 2008 a jejich přítomnost byla potvrzena v prosperujících populacích i v roce 2017. Z dalších úmyslně vysazených a bezesporu nepůvodních druhů nalezl na Veliši v roce 2013 P. Koutecký vlnici chlupatou (*Oxytropis pilosa*) a len rakouský (*Linum austriacum*).

O nepůvodnosti všech výše uvedených druhů na obou lokalitách nelze ani v nejmenším pochybovat a svědčí pro to i skutečnost, že významný regionální botanik I. Suchara je zde mezi lety 1965 až 2005 nikdy nezaznamenal (I. Suchara in litt. 2017).

J. Zámečník & V. Samková

Baudyš E. (1924): Příspěvek ke „Květeně poříčí Cidlina a Mrliny“. – Sborn. Přírod. Klubu Brno 6 (1923): 44–71.

Pospíchal E. (1882): Květena poříčí Cidlina a Mrliny. – Arch. Přírod. Prosk. Čech 4/5: 1–99.

Suchara I. (1994): Floristické poznámky ke generelu ÚSES bezprostředního okolí Jičína. – Acta Pruhoniciana 61 (1993): 23–62.

***Lycopodiella inundata* (L.) Holub**

C1/EN

15b. Hradecké Polabí, 5861a, Hradec Králové: Nový Hradec Králové, PP Na Plachtě, paseka po bobříkovém lese vykáceném v roce 2010, 50°11'14,4"N, 15°51'43,7"E, 240 m n. m., ca 15 rostlin (3. 8. 2015 not. P. Tomšík; Tomšík in Kučera & Kaplan 2016: 21).

Jedná se o potvrzení výskytu po více než čtvrt století. Naposledy v lokalitě Na Plachtě pozoroval plavuňku patrně Faltys (1988), který uvádí, že její výskyt dosahoval maxima v roce 1980. V roce 1981 ji zde sbírala také J. Belicová (HR).

[eds]

22. Halštrovská vrchovina (při hranici s 24a. Chebská pánev), 5740c, Plesná (distr. Cheb): těžebna jílu u osad Vackov a Lomnička, delší dobu netěžená severní část těžebny s nezapojenou vegetací, vlhké místo s *Juncus effusus*, *Pinus sylvestris* juv., *Eriophorum angustifolium*, 1,44 km SV od kostela v osadě Lomnička a 2,175 km SZ od železniční zastávky Nový Kostel, 50°13'57,9"N, 12°23'50,8"E, 485 m n. m., přibližně 100 rostlin na ploše 10 × 5 m (21. 6. 2017 photo P. Tájek).

58g. Broumovské stěny, 5463a, Jetřichov (distr. Náchod): rané sukcesní stadium na střídavě zamokřeném dně v jižní části pískovny mezi silnicí a lesním komplexem JJZ od obce, 50°35'56"N, 16°14'44"E, 483 m n. m. (25. 9. 2012 leg. et photo A. Hájek, HR, rev. L. Ekrť).

97. Hrubý Jeseník, 5869c, Železná pod Pradědem (distr. Bruntál): trvale podmáčený, místy zrašelinělý, mírně narušovaný okraj lesní cesty (Silonova trasa) na jižním úbočí Kamzičího vrchu (1173 m), ca 300 m J od vrcholu, kolem 50°06'07,3"N, 17°14'09,9"E, 1060–1075 m n. m., 5 mikropopulací podél asi 80 m dlouhého úseku cesty, celkem několik stovek rostlin (18. 9. 2017 photo L. Vyhnaník; 27. 9. 2017 photo R. Štencel).

Z Jeseníků zřejmě existují pouze dva doložené údaje o výskytu plavušky – shodou okolností v obou případech položky Heinricha Lause. Položka z roku 1934 uložená v PRC (Altvaergebirge: Gr. Kessel; det. L. Ekrť 2017) byla Lausem kupodivu chybně určena jako *Selaginella selaginoides*, druhá položka z roku 1937 (Bruntál: rašelinné louky u Vrbna) je uložena v OLM. V literatuře byla z nejbližšího okolí uváděna i od Karlovic (Milde 1861 sec. Kubát 1982; tento údaj se objevuje i v Květeně ČR a cituje ho také Bureš 2013). Při bližším pátrání po originálním údaji (Milde 1861) se ale ukázalo, že se v tomto případě nejedná o Karlovice (u Vrbna pod Pradědem) [něm. Karlsthal], ke kterým byl Mildeho údaj Kubátem vztažen, ale o Karłowice [Karlowitz] – dnes součást Wrocławu v Polsku. To dokládá nejen údaj, který

zveřejnil Uechtritz (1862), ale i další krátký Mildeho článek (Milde 1865). Jde tedy po 80 letech o teprve třetí zaznamenaný výskyt druhu v Jeseníkách.

R. Štencel

- Bureš L. (2013): Chráněné a ohrožené rostliny Chráněné krajinné oblasti Jeseníky. – Rubico, Olomouc.
- Faltys V. (1988): Seznam druhů vyšších rostlin zjištěných na lokalitě Plachta u Hradce Králové v letech 1980–1988. – Ms., 14 p. [depon. in: Muzeum východních Čech, Hradec Králové]
- Kubát K. (1982): Rozšíření *Lycopodiella inundata*, *Diphasiastrum complanatum* a *D. zeilleri* v Čechách a na Moravě. – Severočes. Přír. 13: 13–30.
- Kučera J. & Kaplan Z. [eds] (2016): Příspěvky ke květeně východních Čech. 7. – Východočes. Bot. Zprav., Hlinné, 17: 16–24.
- Milde J. (1861): Mittheilungen über die schlesische Flora. – Jber. Schles. Ges. Vaterländ. Kult. 38 (1860): 71–74.
- Milde J. (1865): Ein Sandfleck bei Karlowitz. – Jber. Schles. Ges. Vaterländ. Kult. 42 (1864): 126.
- Uechtritz R. (1862): Nachträge zur Flora von Schlesien. – Verh. Bot. Ver. Berlin Brandenburg 3–4: 200–227.

***Misopates orontium* (L.) Raf.**

C2/EN

6. Džbán, 5748d, Dučice (distr. Rakovník): okraj pole pod lesem na jižně orientovaných svazích Dučického dolíku (v jeho závěru, v místě zvaném V Teplé stráni) poblíž cesty vedoucí na plošinu mezi Dučickým a Milským dolíkem, asi 420 m SZ od kapličky ve středu osady Dučice, 50°13'04,2"N, 13°49'26,7"E, 435 m n. m., jen několik loňských statných suchých rostlin (22. 5. 2014 leg. J. Brabec, L. Krinke, E. Plesková, V. Somol, O. Šída & M. Štefánek, PRC).
- 7d. Bělohorská tabule, 5851a, Libochovický (distr. Kladno): okraj pole pod lesem při zeleně značené turistické cestě, asi 280 m ± S od kapličky na návsi, 50°10'31,4"N, 14°14'22,8"E, ca 260 m n. m., vzácně, asi 10 rostlin (září 2016 leg. M. Štefánek, PRC).
9. Dolní Povltaví, 5751d, Otovice (distr. Kladno): okraj pole při žluté turistické značce vedoucí z Holubic (v místě zvaném V Rachotě), nedaleko otovického hřbitova, asi 830 m V od budovy železniční stanice Otovice, 50°12'36,8"N, 14°16'55,1"E, 240–245 m n. m., asi 20 rostlin, spolu s hojně se vyskytujícími *Stachys annua*, *Anagallis foemina*, *Galeopsis ladanum*, *Euphorbia exigua*, *Silene noctiflora* (19. 8. 2017 leg. M. Štefánek, PRC).
- 28e. Žlutická pahorkatina, 5845d, Lubenec (distr. Louny): část Jelení, 370 m VJV od železniční stanice Lubenec, na náspu železnice, 50°07'33,1"N, 13°19'59,6"E (středový bod), 396 m n. m., desítky plodných rostlin v pruzích asi 80 m dlouhých oboustranně podél koleji (8. 8. 2017 not. N. Guterová; Guterová 2018). – Lubenec: 570 m Z od železniční stanice Lubenec, S od železniční trati, na rozhraní louky a tělesa železniční trati, 50°07'34,7"N, 13°19'11,7"E, 395 m n. m., tři rostliny na narušeném místě po zemních pracích na železnici (8. 8. 2017 not. N. Guterová; Guterová 2018).

Druh je uváděn z celých Tepelských vrchů (28) vzácně, ze sousední Podbořanské kotliny (2b) není jeho výskyt znám vůbec. Šklebivec nebyl zaznamenán ani během floristického kurzu v Podbořanech v roce 2014 (Ondráček 2016), ani během floristického kurzu Severočeské pobočky v Lubenci v roce 2012 (Ondráček & Nepraš 2016). Oba výskyty jsou vázány na železniční trať a druh se zjevně podél ní šíří. Může se také vyskytovat na jiných místech podél trati v okolí Lubence.

N. Guterová

38. Budějovická pánev, 7052d, Boršov nad Vltavou (distr. České Budějovice): železniční stanice Boršov nad Vltavou, přímo v kolejišti (1. kolej), 48°55'35,7"N, 14°26'35,6"E, 410 m n. m., desítky rostlin společně s *Bromus japonicus* a *Setaria pumila* (6. 8. 2017 leg. R. Paulič, PR).
- 64a. Průhonická plošina, 5953c, Průhonice (distr. Praha): areál Výzkumného ústavu Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, povrch narušený vytrháním pařezů, 80 m ZJZ od křižovatky ulic Dobřešovická a Říčanská, 50°00'02,1"N, 14°33'43,7"E, 310 m n. m., několik desítek rostlin (2. 8. 2017 leg. F. Krahulec, PRA).
- Gutzerová N. (2018): Aktualizace mapovacího okrsku cz2957, Aktualizace vrstvy mapování biotopů ČR. – Nálezová databáze ochrany přírody [on-line databáze; portal.nature.cz, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha]
- Ondráček Č. [ed.] (2016): Výsledky floristického kurzu České botanické společnosti v Podbořanech (29. 6.–5. 7. 2014). – Severočas. Přír. 48: 1–110.
- Ondráček Č. & Nepraš K. (2016): Floristický kurs Severočeské pobočky České botanické společnosti 2012 v Lubenci. – Severočas. Přír. 48: 119–126.

***Montia fontana* L.**

C1/EN

- 99a. Radhošťské Beskydy, 6575b, Čeladná (distr. Frýdek-Místek): okraj a travnatý střed lesní cesty asi 460 m SZ od kóty Kněhyně (1257), 49°29'53,3"N, 18°18'25,4"E, 1000 m n. m., roztroušeně na ploše asi 1 × 10 m (16. 8. 2017 leg. M. Popelářová, herb. Popelářová).

***Ophioglossum vulgatum* L.**

C2/VU

- 40b. Purkarecký kaňon, 6852b, Litoradlice (distr. České Budějovice): vlhká mechatá půda při plotě vodní elektrárny Hněvkovice, 200 m JJZ od středu hráze přehradní nádrže, 49°10'47,7"N, 14°26'40,9"E, 377 m n. m., asi 20 rostlin (10. 5. 2017 leg. V. Dvořák & V. Kostkan, OL).

Hadí jazyk obecný doposud nebyl z fytochorionu Purkarecký kaňon znám. V jižní části Čech je považován za kriticky ohrožený (Lepší et al. 2013). Populace je omezena na plochu o velikosti 1 m². Podél oplocení budovy vodní elektrárny se roztroušeně vyskytoval také *Myosurus minimus* (leg. V. Dvořák, OL).

V. Dvořák & V. Kostkan

***Ophrys apifera* Huds.**

C1/EN

- 20b. Hustopečská pahorkatina, 7066a, Kurdějov (distr. Břeclav): ochranné pásmo PP Kamenný vrch u Kurdějova:
- a) meruňkové sady, 48°57'55,0"N, 16°44'48,8"E, 313 m n. m., více než 50 růžic (14. 2. 2016 not. L. Vyhnaník & S. Gloc); 32 kvetoucích rostlin (5. 6. 2016 not. L. Vyhnaník & S. Gloc; Šmiták & Juroch 2017),
 - b) meruňkové sady, 48°57'50,6"N, 16°44'56,1"E, 340 m n. m., více než 70 růžic (14. 2. 2016 not. F. Jelinek & S. Gloc); ca 100 kvetoucích rostlin (5. 6. 2016 not. F. Jelinek & S. Gloc; Šmiták & Juroch 2017).
- 20b. Hustopečská pahorkatina, 7066b, Kurdějov (distr. Břeclav): PP Kamenný vrch u Kurdějova, 48°57'58,6"N, 16°45'14,4"E, 333 m n. m., devět kvetoucích rostlin (5. 6. 2016 not. S. Gloc & L. Vyhnaník; Šmiták & Juroch 2017).

Šmiták J. & Juroch J. (2017): Nové lokality orchidejí v roce 2016. – Roč. 47: 55–59.

Orchis morio* L.*C1/CR**

11b. Poděbradské Polabí, 5956a, Dobříchov (distr. Kolín): PP Sládkova stráž, ve spodních partiích ve střední části stráně (SV orientované), asi 560 m JJV od kostela Nejsvětější trojice v Dobříchově, 50°04'16,"N, 15°02'15,6"E, 220 m n. m., celkem 23 kvetoucích lodyh, včetně albinotického jedince na jediném místě, na ploše 60 m² (7. 5. 2017 photo *M. Štefánek*).

Výskyt vzácných druhů vstavačovitých byl jedním z důvodů vyhlášení přírodní památky Sládkova stráž na konci roku 1987. Předcházející „Prověrky“ (Knížetová et al. 1987) uváděly z minulosti výskyt vemeníku dvoulístého (*Platanthera bifolia*), pětiprstky žežulníku (*Gymnadenia conopsea*) a bradáčku vejčitého (*Listera ovata*), nicméně při prověrce samotné (v roce 1984) byla zjištěna pouze bohatá populace bradáčku vejčitého. V plánu péče a inventarizačním průzkumu z roku 1988 (Pivnicková 1988) je zmíněn výskyt *Listera ovata* a také *Orchis morio*. Na přelomu osmdesátých a devadesátých let 20. století se zde vstavač kukačka vyskytoval jen v jednotlivých exemplářích (sám si pamatuji pouze tři kvetoucí jedince z dob svých gymnaziálních studií). V pozdějších plánech péče (Molíková 1998, Kohlík 2007) *Orchis morio* už z tohoto chráněného území uváděn není.

Ani v Květeně ČR (Kubát in Štěpánková et al. 2010: 527) není vstavač kukačka ve výčtu lokalit (existujících po roce 1980) ze Sládkovy strážě uváděn, ale z příslušného fytogeografického podokresu ano (Hradištko, Velenka).

Populace je v současnosti sice poměrně málo početná, ale při vhodně nastaveném managementu (zejména optimálně načasované pravidelné sečení s občasným vyhrabáváním stařiny a případnou pastvou menších hospodářských zvířat) má populace poměrně dobrou perspektivu.

M. Štefánek

37b. Sušicko-horažďovické vápence, 6747c, Podmokly (distr. Klatovy): suchá pastvina na hřebeni vápencového návrší Štrachýř (kóta 621,3) 800 m JZ od obce, 49°13'32,6"N, 13°34'00,3"E, 610 m n. m., asi 150 kvetoucích rostlin (13. 5. 2017 not. *R. Paulič*).

Knížetová L. Pecina P. & Pivnicková M. (1987): Prověrka maloplošných chráněných území a jejich návrhů ve Středočeském kraji v letech 1982–1985. – Bohem. Centr. 16: 7–262.

Kohlík V. (2007): Plán péče o PP Sládkova stráž (2008–2017). – Ms. [Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, region. pracoviště Střední Čechy, Praha]

Molíková M. (1998): Plán péče o PP Sládkova stráž (1998–2007). – Ms. [Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, region. pracoviště Střední Čechy, Praha]

Pivnicková M. (1988): Plán péče o CHPV Sládkova stráž (1988–1997). – Ms. [Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, region. pracoviště Střední Čechy, Praha]

Orchis ustulata* L.*C1/CR**

45a. Lovečkovické středohoří, 5251d, Valkeřice (distr. Děčín): úpatí vrchu Kohout (589 m), 0,6 km JV od vrcholu, 50°42'21,7"N, 14°19'04,8"E, 464 m n. m., fragment druhově pestré sušší ovsíkové louky s hojnou *Briza media*, jedna kvetoucí rostlina (25. 5. 2017 not. *K. Nepraš*).

62. Litomyšlská pánev, 6163d, Nová Ves u Litomyšle (distr. Svitavy): eutrofní svahový les s převahou *Acer platanoides*, *Fraxinus excelsior*, *Tilia cordata* a *T. platyphyllos* 0,5 km JV od kaple v obci,

49°49'23,2"N, 16°19'03,8"E, 390 m n. m., šest kvetoucích rostlin (14. 5. 2014 photo *P. Novák*; 22. 5. 2014 not. *P. Novák*; Novák 2016).

Novák P. (2016): Příspěvek ke květeně Litomyšlska – nálezy v roce 2014. – Pr. a Stud. 23: 39–46.

***Orobanche alsatica* Kirschl.**

C2/VU

19. Bílé Karpaty stepní, 7170b, Kněždub (distr. Hodonín): NPR Čertoryje, asi 470 m S–SSZ od vrcholu Čertoryjí (kóta 442,6), 48°51'36,3"N, 17°25'15,8"E, 410 m n. m., květnatá bělokarpatská louka na mírném severovýchodním úklonu, tři kvetoucí lodyhy, hostitel *Peucedanum cervaria* (20. 6. 2017 photo *K. Fajmon*, rev. J. Zázvorka).
78. Bílé Karpaty lesní, 7171c, Javorník (distr. Hodonín): sečený ruderalní trávník při silnici z Javorníka do Vrbovců naproti bývalé celnici, asi 1,4 km ZSZ od kóty Machová (578,9), asi 48°49'42"N, 17°31'01"E, 360 m n. m., dvě kvetoucí lodyhy, hostitel *Libanotis pyrenaica* (3. 6. 2017 photo *J. Roleček*, rev. J. Zázvorka).

Dva uvedené nálezy potvrdily výskyt zárazy alsaské v Bílých Karpatech po 70 letech. Dosud zde byla doložena pouze z několika míst mezi Vápenkami (u Nové Lhoty) a Horním Němčím (Jongepier & Jongepierová 2006), naposledy ji u Vápenek sbíral J. Holub v roce 1947 (PRA, rev. J. Zázvorka, sec. databáze Pladias). Nález na synantropním stanovišti u Javorníka dává naději na její častější výskyt v poloruderalní vegetaci se zastoupením *Libanotis pyrenaica*.

J. Roleček & K. Fajmon

***Orobanche elatior* Sutton**

C1/VU

- 21a. Hanácká pahorkatina, 6671d, Holešov (distr. Kroměříž): jihovýchodně orientované louky ca 330 m SZ od památné lípy v místní části Dobrotice, přibližně souvislé rozšíření v pásu mezi 49°20'33,5"N, 17°35'43,6"E a 49°20'39,1"N, 17°35'56,6"E, 250–270 m n. m., celkem 63 rostlin, hostitel *Centaurea scabiosa* (20. 5. 2016 photo *M. Hroneš* & *B. Trávníček*, det. J. Zázvorka; 4. 6. 2016 leg. *D. Horák*, OL).

Při exkurzi Moravskoslezské pobočky ČBS jsme na louce západně od Dobrotic objevili několik rozkvétajících statných záraz. Podle zaslaných fotografií je J. Zázvorka předběžně determinoval jako *Orobanche elatior* Sutton sensu orig. (excl. *O. kochii* F. W. Schultz; Zázvorka 2010), což se potvrdilo poté, co zde již kvetoucí rostliny sbíral D. Horák.

Jedná se o velmi vzácný druh, který je z Holešovska historicky znám pouze ze dvou lokalit. První z nich je stráž Smrada (Holešov-Dobrotice, stráž Smrada, 25. 8. 1955 leg. *V. Pospíšil*, BRNM; Holešov, pag. Dobrotice, W in declivibus „Smrada“, 250 m n. m., 13. 6. 1963 leg. *V. Pospíšil*, BRNM; J. Zázvorka in litt.), druhou pak Kruhy u Tučap (Zázvorka 2010). Podle dostupné základní mapy ČR se místo s názvem „Smrada“ (přesněji Horní a Dolní Smrada) nachází asi 150–200 m JZ od okraje nové lokality. Podle dostupných historických mapových podkladů (zejména topografické mapy S-1952) se však na místě s tímto názvem v době sběru zřejmě nacházelo pole. Je proto možné, že *V. Pospíšil* svůj nález nelokalizoval zcela přesně a současná lokalita se zčásti, případně zcela, kryje s lokalitou dokladovanou uvedeným sběratelem. Mohlo se však také jednat

o přechodný výskyt zárazy na okraji pole nebo na mezi. Na lokalitě Kruhy u Tučap byla tato zárafa vícekrát sbírána ve čtyřicátých letech 20. století J. Dostálem (1941, PRC), H. Zavřelem (1942, PRC) a Č. Deylem (1949, OLM; J. Zázvorka in litt., Zázvorka 2010). V současné době zde po ní bylo marně pátráno (např. M. Hroneš & B. Trávníček, 20. 5. 2016; D. Horák, 15. 6. 2017). Vzhledem k současnému stavu (zarůstání lučních společenstev, eutrofizace části luk) je výskyt na této lokalitě málo pravděpodobný, nikoliv ovšem vyloučený.

D. Horák, M. Hroneš & B. Trávníček

Zázvorka J. (2010): *Orobancha kochii* and *Orobancha elatior* (Orobanchaceae) in central Europe. – Acta Mus. Morav., Sci. Biol., 95: 77–119.

Orobancha purpurea* Jacq. subsp. *purpurea

C2/EN

1. Doupovská pahorkatina, 5745a, zaniklá obec Tureč (distr. Karlovy Vary): suché trávníky 75 m JJV od kóty Jánský vrch a 5 m SV od okraje šterkové cesty vedoucí na Jánský vrch, 50°15'48,6"N, 13°10'05,9"E, 708 m n. m., dvě kvetoucí rostliny (9. 7. 2017 not. *P. Tájek*).
29. Doupovské vrchy, 5744a, zaniklá obec Zakšov (distr. Karlovy Vary): suché trávníky v nelesní enklávě obklopené křovinami, při západním okraji neoplocované cesty, 525 m JV od kóty Na Hradě (594) a 0,98 km S od křižovatky Pílské a Hrabčické cesty (U Myslivny), 50°15'01,9"N, 13°04'09,4"E, 610 m n. m., dvě kvetoucí rostliny (20. 7. 2016 photo *P. Tájek*).
29. Doupovské vrchy, 5744b, zaniklá obec Doupov (distr. Karlovy Vary): západní okraj průseku v křovinách, 1,2 km JV od hrobky Zedtwitzů u bývalé obce Doupov a 1,06 km JZ od soutoku Pustého potoka a Liboce, 50°15'06,2"N, 13°08'09,9"E, 610 m n. m., tři kvetoucí rostliny (9. 7. 2017 not. *P. Tájek*).
29. Doupovské vrchy, 5745c, zaniklá obec Mětikalov (distr. Karlovy Vary): suché trávníky při severním okraji neoplocované cesty, 418 m V od kóty Seč (821) a 595 m SV od kóty Větrník (803), 50°12'31,3"N, 13°10'42,2"E, 752 m n. m., jedna kvetoucí rostlina (8. 7. 2017 not. *P. Tájek*).
29. Doupovské vrchy, 5844b, Albeřice (distr. Karlovy Vary): suché trávníky při severním okraji rozcestí tankových cest, 0,7 km VSV od rozcestí v zaniklé obci Holetice a 1,12 km JV od kóty Tonka (800), 50°10'41,4"N, 13°09'38,8"E, 736 m n. m., jedna kvetoucí rostlina (8. 7. 2017 not. *P. Tájek*).
29. Doupovské vrchy, 5845a, zaniklá obec Lochotín (distr. Karlovy Vary): kosené sušší trávníky a okraj tankové cesty s nekosenými trávníky, 475–600 m SV od kostela v bývalé obci Lochotín a 610–670 m JJV od kóty Mlýnský vrch (814), 3 mikrolokality – 50°11'36,1"N, 13°10'50,1"E; 50°11'36,6"N, 13°10'55,3"E; 50°11'35,9"N, 13°10'57,2"E, 762–764 m n. m. celkem 10 kvetoucích rostlin (19. 7. 2015, 24. 8. 2015 photo *P. Tájek*, rev. J. Zázvorka).

***Orobancha reticulata* Wallr.**

C1/EN

- 11b. Poděbradské Polabí, 5956a, Dobřichov (distr. Kolín): PP Sládkova stráně, ve střední části území (v jeho vyšších partiích) v trávnících s dominujícím *Cirsium acule*, asi 570 m JJV od kostela Nejsvětější trojice v obci, 50°04'16,3"N, 15°02'15,7"E, 223 m n. m., 26 rostlin (7. 6. 2017 leg. *M. Štefánek*, PRC, rev. J. Zázvorka).

Z Poděbradského Polabí (11b) je zárafa síťnatá známa (vrch Kaple u Starého Vestce, Bříství – viz Zázvorka in Slavík 2000: 496–499). Nicméně ze samotné Sládkovy stráně dosud uváděna nebyla, byť zde byly provedeny inventarizační průzkumy (např. Pivničková 1988) a pravidelně jsou zde zpracovávány plány péče (Molíková 1998, Kholík 2007),

včetně orientačních botanických průzkumů. Záraza síťnatá má v posledních desetiletích tendenci k mírnému šíření, hostiteli jsou různé druhy pcháčů a bodláků.

M. Štefánek

Kohlík V. (2007): Plán péče o PP Sládkova stráž (2008–2017). – Ms. [Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, region. pracoviště Střední Čechy, Praha]

Molíková M. (1998): Plán péče o PP Sládkova stráž (1998–2007). – Ms. [Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, region. pracoviště Střední Čechy, Praha]

Pivníčková M. (1988): Plán péče o CHPV Sládkova stráž (1988–1997). – Ms. [Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, region. pracoviště Střední Čechy, Praha]

***Orphantha lutea* (L.) Wettst.**

C2/VU

9. Dolní Povltaví, 5852a, Roztoky (distr. Praha): na několika místech na pravobřežních svazích údolí Potoky v Žalově:

a) malá stepní enkláva (jižně orientovaná) na hřebetě Solníky, asi 270 m ± J od kostela sv. Klimenta na Levém Hradci, 50°10'01,3"N, 14°22'30,1"E, 235 m n. m., vzácně, asi desítky rostlin (5. 9. 2017 leg. M. Štefánek, PRC),

b) horní hrana svahu nad údolím, asi 300 m V od kostela sv. Klimenta na Levém Hradci, 50°10'10,0"N, 14°22'42,3"E, asi 230 m n. m., hojně, několik desítek rostlin (5. 9. 2017 leg. M. Štefánek, PRC),

c) opuštěný lom u železniční trati, při vyústění údolí Potoky (na pravém břehu potoka) do vltavského údolí, 275 m SV od kostela sv. Klimenta na Levém Hradci, 50°10'14,1"N, 14°22'39,6"E, 185 m n. m., hojně, asi stovka rostlin (5. 9. 2017 leg. M. Štefánek, PRC).

20b. Hustopečská pahorkatina, 6967b, Žarošice (distr. Hodonín): trávnik na okraji cesty 3,15 km S od kostela v obci, 49°04'09,3"N, 16°58'00,6"E, 270 m n. m., několik rostlin (9. 9. 2017 photo L. Ambrozek).

55e. Markvartická pahorkatina, 5557d, Podhradí (distr. Jičín): na východním svahu pod vrcholem hradního vrchu Veliš, 50°25'00,7"N, 15°18'54,8"E, 428 m n. m., spolu s *Allium flavum* a *Linaria genistifolia* (23. 7. 2008 leg. V. Samková & J. Zámečník, HR; 26. 8. 2017 leg. J. Zámečník, herb. Zámečník). Komentář k tomuto nepůvodnímu výskytu je u druhu *Linaria genistifolia*.

***Oxycoccus microcarpus* Rupr.**

C2/DD

88e. Trojmezenská hornatina, 7249a, Nová Pec (distr. Prachatice): hora Plechý (1378 m), vrchoviště Rakouská louka asi 0,35 km Z od vrcholu, asi 7,5 km ZJZ od obce, 48°46'16,2"N, 13°51'08,7"E ± 15 m, 1345 m n. m. (18. 6. 2017 leg. P. Koutecký, CBFS); diploidní rostliny (2n ~ 2x), stanoveno metodou průtokové cytometrie.

Boreomontánní druh, v České republice známý pouze z vrchovišť Krkonoš, Jizerských hor, Krušných hor a Šumavy (Čvančara in Hejný & Slavík 1990: 508, Suda 1997, Suda & Lysák 2001). Na Šumavě byl donedávna znám pouze z několika lokalit na Šumavských pláních (88b) a na Splavském rašeliništi v Hornovltavské kotlině (88g). V roce 2013 byl nalezen na Mrtvém luhu u Dobré na Šumavě (Hornovltavská kotlina; viz Koutecký & Štech in Lepší & Lepší 2014), kde je v centrální části velmi hojný. Tento nález byl dosti překvapivý vzhledem k tomu, o jak známou lokalitu jde. Jasně ukazuje, že druh může být přehlížen, přestože jej uvádí veškerá základní určovací literatura a o jeho jasné ekologické a fytogeografické vazbě se ví. Nález na Rakouské louce, první pro fytogeografický podokres Trojmezenská hornatina, přehlížení druhu jen potvrzuje – jde o dobře známou

lokalitu a druh zde není vzácný (dokonce jsem na místě neviděl obecně hojnější *O. palustris*, ale je nutno přiznat, že na detailní průzkum nebyl čas a je velmi pravděpodobné, že zde rostou společně, stejně jako na mnoha jiných lokalitách). Je možné, že klikva maloplodá roste i na dalších horských vrchovištích a je pouze přehlížena. V případě podezření na její výskyt bude ale vždy dobré potvrdit ploidní stupeň pomocí průtokové cytometrie (*O. microcarpus* je diploidní, čímž se jednoznačně liší od polyploidní *O. palustris*).

P. Koutecký

Lepší M. & Lepší P. [eds] (2014): Nálezy zajímavých a nových druhů v Květeně jižní části Čech XX. – Sborn. Jihočes. Muz. České Budějovice, Přír. vědy, 54: 101–121.

Suda J. (1997): Taxonomická problematika rodu *Oxycoccus* v České republice se zvláštním zřetelem k území Šumavy. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 32: 189–195.

Suda J. & Lysák M. A. (2001): A taxonomic study of the *Vaccinium* sect. *Oxycoccus* (Hill) W. D. J. Koch (Ericaceae) in the Czech Republic and adjacent territories. – *Folia Geobot.* 36: 303–320.

***Pedicularis sylvatica* L.**

C2/VU

37e. Volyňské Předšumaví, 6849d, Bušanovice (distr. Prachatice): louka 480 m SSV od kóty Za Horou (613) a 790 m ZSZ od kapličky v Újezdci, 49°06'33,6"N, 13°57'13,2"E, 545 m n. m., asi 200 rostlin ca 20 m od jihovýchodního okraje louky, téměř pod elektrickým vedením, 10 rostlin v jihozápadní části louky (10. 5. 2017 not. J. Hájek, Hájek 2017).

Hájek J. (2017): Aktualizace mapovacího okrsku cz1570, Aktualizace vrstvy mapování biotopů ČR. – Nálezová databáze ochrany přírody [on-line databáze; portal.nature.cz, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha]

***Phyllitis scolopendrium* (L.) Newman**

C1/VU

63k. Moravskotřebovské vrchy, 6265b, Moravská Třebová (distr. Svitavy): ulice Lanškrounská, kamenná dlažba zpevňující pravý břeh Udáneckého potoka Z od mostu přes potok, 49°45'55,6"N, 16°39'51,6"E, 345 m n. m., jedna fertilní rostlina (30. 11. 2017 photo V. Sedláček).

***Pilosella brachiata* (DC.) F. W. Schultz & Sch. Bip.**

(*P. officinarum* > *P. bauhini* / *P. piloselloides*)

56a. Železnobrodské Podkrkonoší, 5358c, Benešov u Semil (distr. Semily): Hradišťata, navážka na okraji silnice ca 450 m VJV od hřbitova, 50°36'04,4"N, 15°22'24,9"E, 350 m n. m., asi 50 rostlin (8. 6. 2016 leg. M. Kotlínek, herb. Kotlínek, rev. J. Chrtek).

Jedná se o první záznam chlupáčku vidličnatého v Podkrkonoší. Druh patří k nejčastěji nalézáným hybridogenním taxonům chlupáčeků a je poměrně častý hlavně v termofytiku. Na lokalitě se vyskytuje spolu s oběma rodičovskými druhy (*P. bauhini* a *P. officinarum*) a jedná se tak pravděpodobně o primární hybridy vznikající přímo na lokalitě.

M. Kotlínek & J. Chrtek

***Pilosella caespitosa* (Dumort.) P. D. Sell & C. West**

78. Bílé Karpaty lesní (při hranici s 19. Bílé Karpaty stepní), 7170b, Hrubá Vrbka (distr. Hodonín): Vojšické louky, na okraji polní cesty 0,8 km J od vrchu Výzkum, 48°51'42,6"N, 17°26'29,4"E, 430 m n. m.,

několik desítek kvetoucích rostlin na ploše 1 m²; travní porost byl po ca 30 letech polaření obnoven v roce 2003 regionální směsí (6. 6. 2017 leg. *I. Jongepierová*, herb. Jongepier, det. O. Rotreklová).

Druh se v Bílých Karpatech lesních vyskytuje jen velmi sporadicky. Historicky byl doložen z Velké Javořiny z roku 1887 (Rotreklová & Chrtek in Kaplan et al. 2017b), i když není jisté, zda tento sběr J. L. Holubyho nepochází ze slovenské strany, a od Starého Hrozenkova v roce 1934 (leg. *S. Staněk*, BRNM, in Jongepier & Jongepierová 2006). Novější údaje z tohoto fytochorionu pocházejí od Horního Němčí a od Částkova (Rotreklová & Chrtek l. c.). V Bílých Karpatech stepních doposud zjištěn nebyl (Chrtek in Slavík & Štěpánková 2004).
J. W. Jongepier

***Pilosella lactucella* (Wallr.) P. D. Sell & C. West** **C2/EN**

- 53b. Ploučnické Podještědí, 5255a, Zdislava (distr. Liberec): vlhčí louka V od obce, ca 1,3 km JVJ od železniční zastávky Zdislava, 50°45'54,6"N, 14°53'40,7"E, 480 m n. m., asi 30 rostlin (10. 6. 2017 leg. *M. Kotlínek*, herb. Kotlínek, rev. J. Chrtek; Kotlínek 2017a).
54. Ještědský hřbet, 5255b, Kryštofovo Údolí (distr. Liberec): meze ca 630 m JJZ od kostela v obci, 50°46'03,1"N, 14°55'49,7"E, 480 m n. m., asi 30 rostlin, společně s *P. officinarum* a *P. schultesii* (14. 6. 2017 leg. *M. Kotlínek*, herb. Kotlínek, rev. J. Chrtek; Kotlínek 2017a).

Na Ještědském hřbetu a v Podještědí v minulosti hojný druh, který je v tomto území ještě stále vzácně zaznamenáván (např. Petřík et al. 2003).

M. Kotlínek & J. Chrtek

- 56b. Jilemnické Podkrkonoší, 5358b, Poniklá (distr. Semily): in prato 210 m situ mer.-occ. a templo in pago, 50°39'35,2"N, 15°27'45,1"E, 505 m s. m. (13. 5. 2013 leg. *O. Šída 6592*, PR, rev. J. Chrtek).
- 56b. Jilemnické Podkrkonoší, 5458b, Košťálov (distr. Semily): lem pastviny J od Kundratic, ca 1,4 km JZ od hřbitova v Kundraticích, 50°34'43,6"N, 15°25'38,6"E, 420 m n. m., asi 30 rostlin (29. 7. 2017 leg. *M. Kotlínek*, herb. Kotlínek, rev. J. Chrtek; Kotlínek 2017b).

Chlupáček myši ouško nebyl v posledních třiceti letech z Podkrkonoší prakticky uváděn. V roce 2017 byl však zaznamenán na několika lokalitách (cf. Rotreklová & Chrtek in Kaplan et al. 2017b), je tedy patrně přehlížen a v oblasti se stále řídce vyskytuje.

M. Kotlínek & J. Chrtek

Kotlínek M. (2017b): Aktualizace mapovacího okrsku cz3244, Aktualizace vrstvy mapování biotopů ČR. – Nálezová databáze ochrany přírody [on-line databáze; portal.nature.cz, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha]

Petřík P., Chrtek J. jun. & Bräutigam S. (2003): Jestřábníky (Hieracium podrod *Pilosella*) Ještědského hřbetu. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 38: 85–93.

***Pilosella macranthela* (Nägeli & Peter) Soják** **C1/CR**
(*P. glomerata* > *P. officinarum*)

- 93a. Krkonoše lesní, 5258c, Paseky nad Jizerou (distr. Semily): okraj kosené louky, ca 2,2 km JJV od rozhledny Štěpánka, 50°43'40,2"N, 15°22'46,1"E, 820 m n. m., desítky rostlin (1. 6. 2016 leg. *M. Kotlínek*, herb. Kotlínek, rev. J. Chrtek).

Tento chlupáček se zde vyskytuje ve smíšené populaci spolu s oběma rodičovskými druhy (*P. glomerata* a *P. officinarum*) a několika dalšími taxony chlupáčků. Jedná se tak s největší pravděpodobností o primární hybridy vznikající přímo na lokalitě. V širším okolí byl zaznamenán v roce 2000 u Vichovské Lhoty v Jilemnickém Podkrkonoší (Kubát et al. 2002).

M. Kotlínek & J. Chrtek

***Pilosella norrliniiformis* (Pohle & Zahn) Soják**

(*P. aurantiaca* – *P. glomerata*)

53b. Ploučnické Podještědí, 5255a, Zdislava (distr. Liberec): intenzivně kosená loučka v severní části obce v okolí novostavby rodinného domu, ca 700 m SV od železniční zastávky Zdislava, 50°46'21,8"N, 14°53'14,3"E, 490 m n. m., asi 10 rostlin (10. 6. 2017 leg. M. Kotlínek, herb. Kotlínek, rev. J. Chrtek; Kotlínek 2017a).

Jedná se o druhý nález tohoto hybridogenního taxonu na území České republiky, poprvé byl nalezen v roce 2012 u Budětic na Sušicko-horažďovických vápencích (Lepší et al. 2013). Na nově nalezené lokalitě se vyskytuje vzácně ve společnosti obou rodičovských taxonů (*P. aurantiaca* a *P. glomerata*) a dalších chlupáčků. Jedná se pravděpodobně o primární hybridy vznikající přímo na lokalitě.

M. Kotlínek & J. Chrtek

***Pilosella pilosellina* (F. W. Schultz) Soják**

C1/CR

(*P. officinarum* > *P. densiflora* / *P. ziziana*)

17b. Pavlovské kopce, 7165b, Perná (distr. Břeclav): NPR Děvín-Kotel-Soutěska, severní část stepních svahových lad (vegetace svazu *Cirsio-Brachypodium pinnati*) nedaleko zříceniny kaple sv. Antonína, 400 m ZSZ od kóty 462, 1,1 km SSV od kostela v obci, 48°51'33,7"N, 16°38'09,2"E, 374 m n. m., ojediněle mezi rodičovskými druhy (31. 5. 2015 leg. R. Řepka, det. J. Chrtek, BRNM).

19. Bílé Karpaty stepní, 7170b, Malá Vrbka (distr. Hodonín): kosená louka na východním svahu kóty Výzkum, 48°51'59,9"N, 17°26'49,9"E, 375 m n. m., pět rostlin (26. 5. 2016 leg. M. Kotlínek, herb. Kotlínek, rev. J. Chrtek).

78. Bílé Karpaty lesní, 7171c, Javorník (distr. Hodonín): PR Machová, horní okraj jihozápadně orientovaného svahu asi 400 m Z od kóty Machová (578,9), 48°49'20"N, 17°31'42"E, 490 m n. m., extrémně vysýchavý luční porost, jediná rostlina poblíž populace *Pilosella densiflora* (12. 6. 2006 leg. K. Fajmon, herb. Fajmon, rev. O. Rotreklová; Fajmon 2006, Jongepier & Jongepierová 2006).

Chlupáček nepravý je velmi vzácný hybridogenní taxon (rodiče *P. densiflora* a *P. officinarum*) vyskytující se u nás pouze na jižní Moravě (na sever po Brno). Jedná se o první záznam pro Bílé Karpaty a zároveň o výškové maximum pro ČR (dosud 330 m).

M. Kotlínek & J. Chrtek

Fajmon K. (2006): Inventarizační průzkum přírodní rezervace Machová. Závěrečná zpráva z oboru botanika. Stav v roce 2006. – Ms. [Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, region. pracoviště Správa CHKO Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou]

Pilosella scandinavica* (Dahlst.) Schljakov*C2/EN****(*P. floribunda* – *P. glomerata*)**

- 56a. Železnobrodské Podkrkonoši, 5358b, Roprachtice (distr. Semily): okraj louky 1,7 km JV od kostela ve Vysokém nad Jizerou, 50°40'29,9"N, 15°25'07,4"E, 600 m n. m., asi 10 rostlin (26. 5. 2017 leg. *M. Kotlínek*, herb. Kotlínek, rev. J. Chrtek; Kotlínek 2017c).
- 56a. Železnobrodské Podkrkonoši, 5358d, Poniklá (distr. Semily): lesní louka na Chlumku ca 900 m JV od železniční zastávky Poniklá, 50°38'39,8"N, 15°26'44,8"E, 540 m n. m., asi 20 rostlin (26. 5. 2017 leg. *M. Kotlínek*, herb. Kotlínek, det. J. Chrtek; Kotlínek 2017c).
96. Králický Sněžník, 5866b, Horní Morava (distr. Ústí nad Orlicí): okraj turistické cesty na Králický Sněžník poblíž hraničního přechodu Puchača ca 400 m od polských hranic, 50°10'49,2"N, 16°48'27,5"E, 1100 m n. m., 10 rostlin (8. 7. 2016 leg. *M. Kotlínek*, herb. Kotlínek, rev. J. Chrtek).
96. Králický Sněžník, 5866d, Horní Morava (distr. Ústí nad Orlicí): okraj cesty vedoucí k hraničnímu přechodu Horní Morava ca 200 m od polských hranic, 50°08'49,4"N, 16°47'10,0"E, 940 m n. m., pět rostlin (8. 7. 2016 leg. *M. Kotlínek*, herb. Kotlínek, rev. J. Chrtek).

Chlupáček chluponohý je hybridogenní taxon ležící mezi *P. glomerata* a *P. floribunda*. Dosud byl v ČR znám pouze z Krkonoš a Šumavy (Chrtek in Slavík & Štěpánková 2004: 669–670, Krahulec et al. 2008, Krahulec in Additamenta 13: 89, 2015). Jedná se o první nálezy tohoto chlupáčku v Podkrkonoši a na Králickém Sněžníku – zde patrně i o první nález na Moravě. Jeho výskyt v dalších moravských pohořích, zvláště v Jeseníkách, se dá předpokládat.

M. Kotlínek & J. Chrtek

Kotlínek M. (2017c): Aktualizace mapovacího okrsku cz3352, Aktualizace vrstvy mapování biotopů ČR. – Nálezová databáze ochrany přírody [on-line databáze; portal.nature.cz, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha]

Krahulec F., Krahulcová A., Fehrer J., Bräutigam S. & Schuhwerk F. (2008): The structure of the agamic complex of *Hieracium* subgen. *Pilosella* in the Šumava Mts and its comparison with other regions in Central Europe. – *Preslia* 80: 1–26.

Pilosella schultesii* (F. W. Schultz) F. W. Schultz & Sch. Bip.*C3/VU****(*P. lactucella* – *P. officinarum*)**

54. Ještědský hřbet, 5255b, Kryštofovo Údolí (distr. Liberec): meze ca 630 m JJZ od kostela v obci, 50°46'03,1"N, 14°55'49,7"E, 480 m n. m., asi 30 rostlin (14. 6. 2017 leg. *M. Kotlínek*, herb. Kotlínek, rev. J. Chrtek; Kotlínek 2017a).

Jedná se o první záznam tohoto taxonu na Ještědském hřbetu (cf. Chrtek in Slavík & Štěpánková 2004: 636). Vyskytuje se zde v populaci s oběma rodičovskými taxony a jedná se pravděpodobně o primární hybridy vznikající přímo na lokalitě.

M. Kotlínek & J. Chrtek

Pilosella stoloniflora* (Waldst. & Kit.) F. W. Schultz & Sch. Bip.*C2/EN****(*P. aurantiaca* ≤ *P. officinarum*)**

- 53b. Ploučnické Podještědí, 5255a, Zdislava (distr. Liberec): intenzivně kosená loučka v severní části obce v okolí novostavby rodinného domu, ca 700 m SV od železniční zastávky Zdislava, 50°46'21,8"N,

14°53'14,3"E, 490 m n. m., desítky rostlin (10. 6. 2017 leg. M. Kotlínek, herb. Kotlínek, rev. J. Chrtěk; Kotlínek 2017a).

Jedná se o první záznam chlupáčku výběžkovitého v Ploučnickém Podještědí (cf. Chrtěk in Slavík & Štěpánková 2004: 638). Poměrně nedaleko byl rovněž zaznamenán na jedné lokalitě v Kryštofově Údolí na Ještědském hřbetu (Petřík et al. 2003). Na nově nalezené lokalitě je hojný a vyskytuje se ve společné populaci s oběma rodičovskými taxony a dalšími chlupáčky. Jedná se pravděpodobně o primární hybridy vznikající přímo na lokalitě.

M. Kotlínek & J. Chrtěk

Petřík P., Chrtěk J. jun. & Bräutigam S. (2003): Jestřábníky (*Hieracium* podrod *Pilosella*) Ještědského hřbetu. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 38: 85–93.

***Platycladus orientalis* (L.) Franco**

8. Český kras, 6051c, Karlštejn (distr. Beroun): ve spáře zdi mostu přes Berounku, levý břeh, 49°56'03,5"N, 14°10'50,4"E, 220 m n. m., jeden ca 0,5 m vysoký jedinec (18. 7. 2010 leg. M. Lepší, CB 79092). Na přilehlých skalnatých svazích nad řekou bylo pozorováno několik dalších zplanělých jedinců různé velikosti.

16. Znojensko-brněnská pahorkatina, 6963b, Rokytná (distr. Znojmo): NPR Krumlovsko-rokytenské slepence, skály nad levým břehem řeky Rokytná (lokalita Na skalách) 0,38 km SZ (49°03'53,2"N, 16°19'32,4"E) a 0,3 km VJV (49°04'00,1"N, 16°19'34,3"E) od kostela sv. Leopolda, několik jedinců od 0,3 do 1 m výšky na zcela nepřístupných místech ve škvírách kolmých slepencových skal (1997 not. B. Gruna, Gruna 1997; 11. 8. 2017 not. P. Slavík).

17b. Pavlovské kopce, 7165d, Mikulov (distr. Břeclav): skály na Olivetské hoře na východním okraji města, 48°48'14,6"N, 16°38'29,0"E, 260 m n. m., roztroušeně od semenáčků po 2 m vysoké stromky (14. 9. 2014 not. P. Lepší).

Druh se v ČR běžně pěstuje pro okrasu a zřídka zplaňuje (Kubát et al. 2002, Pyšek et al. 2012). První údaj o zplanění pochází ze skály ve vltavském údolí nedaleko železniční stanice Zbraslav u Prahy (Čeřovský 1952). Jiné publikované záznamy o jeho druhotném výskytu se nám nepodařilo zjistit. Dle ústního sdělení J. Danihelky se druh adventivně vyskytuje v oblasti Pálavy na více místech. Je zajímavé, že ve všech třech výše uvedených případech zplaněl na skalních biotopech.

M. Lepší & P. Lepší

Čeřovský J. (1952): Zajímavý případ zplanění zeravu východního *Thuja orientalis* L. – Čs. Bot. Listy 4/6: 85.
Gruna B. (1997): Inventarizační průzkum v navrhované NPR Krumlovsko-rokytenské slepence (část botanická: lišejníky, mechorosty, vyšší rostliny). – Ms. [Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, region. pracoviště Jižní Morava, Brno]

***Potentilla thuringiaca* Link**

C1/CR

35c. Příbramské Podbrdsko, 6250c, Kardavec (distr. Příbram): komplex kosených vlhkých a mezofilních luk na pravobřeží drobné vodoteče ca 0,6 km JV od kaple v osadě, 49°43'38,2"N, 14°01'35,6"E, 460–465 m n. m., min. stovky rostlin (27. 5. 2010 leg. R. Hlaváček, HOMP; 24. 5. 2011 not. R. Hlaváček).

[5 × 5 m, sklon do 5°, orientace J, 24. 5. 2011 R. Hlaváček. E_{celk.} (70 %), E₁ (70 %), E₀ (1 %). E₁: *Festuca rubra* agg. 2b, *Avenula pubescens* 2a, *Colchicum autumnale* 2a, *Festuca pratensis* 2a, *Fragaria viridis* 2a, *Knautia arvensis* 2a, *Sanguisorba officinalis* 2a, *Alchemilla monticola* 1, *Alopecurus pratensis* 1, *Dactylis glomerata* 1, *Lotus corniculatus* 1, *Luzula campestris* 1, *Plantago lanceolata* 1, *Ranunculus bulbosus* 1, *Trifolium pratense* 1, *Achillea millefolium* agg. +, *Alchemilla glaucescens* +, *Anthoxanthum odoratum* +, *Carex caryophylla* +, *Centaurea jacea* +, *Cerastium arvense* +, *C. holosteoides* +, *Galium boreale* +, *G. verum* agg. +, *Holcus lanatus* +, *Ranunculus acris* +, *Taraxacum* sect. *Taraxacum* +, *Vicia cracca* +, *Allium* cf. *vineale* r, *Arrhenatherum elatius* r, *Campanula patula* r, *Koeleria pyramidata* r, *Lathyrus pratensis* r, *Leucanthemum ircutianum* r, *Pimpinella saxifraga* r, *Potentilla thuringiaca* r, *Rumex acetosa* r, *Saxifraga granulata* r, *Trifolium montanum* r, *T. repens* r, *Veronica arvensis* r, *V. chamaedrys* s. str. r.]

[5 × 5 m, sklon do 5°, orientace JZ, 24. 5. 2011 R. Hlaváček. E_{celk.} (65 %), E₁ (65 %), E₀ (5 %). E₁: *Knautia arvensis* 2a, *Koeleria pyramidata* 2a, *Anthoxanthum odoratum* 1, *Avenula pubescens* 1, *Carex caryophylla* 1, *Cerastium arvense* 1, *Festuca ovina* 1, *F. rubra* agg. 1, *Fragaria viridis* 1, *Galium boreale* 1, *Plantago lanceolata* 1, *Poa* cf. *angustifolia* 1, *Potentilla thuringiaca* 1, *Ranunculus bulbosus* 1, *Securigera varia* 1, *Achillea millefolium* agg. +, *Alopecurus pratensis* +, *Arrhenatherum elatius* +, *Briza media* +, *Centaurea jacea* +, *Dactylis glomerata* +, *Euphorbia cyparissias* +, *Festuca pratensis* +, *Galium album* +, *Luzula campestris* +, *Pimpinella saxifraga* +, *Potentilla tabernaemontani* +, *Rosa* sp. +, *Sanguisorba minor* +, *Trifolium montanum* +, *Alchemilla glaucescens* r, *A. monticola* r, *Calamagrostis epigejos* r, *Campanula patula* r, *Cerastium holosteoides* r, *Convolvulus arvensis* r, *Erophila verna* r, *Leucanthemum ircutianum* r, *Myosotis ramosissima* r, *Rumex acetosa* r, *Trifolium pratense* r, *Trisetum flavescens* r, *Viola hirta* r.]

[5 × 5 m, sklon 2–5°, orientace J, 25. 5. 2011 R. Hlaváček. E_{celk.} (75 %), E₁ (75 %), E₀ (5 %). E₁: *Avenula pubescens* 2a, *Plantago lanceolata* 2a, *Alchemilla monticola* 1, *Anthoxanthum odoratum* 1, *Briza media* 1, *Carex caryophylla* 1, *Centaurea jacea* 1, *Colchicum autumnale* 1, *Festuca rubra* agg. 1, *Galium boreale* 1, *Knautia arvensis* 1, *Leucanthemum ircutianum* 1, *Luzula campestris* 1, *Polygala comosa* 1, *Potentilla thuringiaca* 1 (ster.), *Ranunculus bulbosus* 1, *Sanguisorba officinalis* 1, *Trifolium pratense* 1, *Achillea millefolium* agg. +, *Alopecurus pratensis* +, *Campanula patula* +, *Festuca pratensis* +, *Galium album* +, *G. verum* agg. +, *Lathyrus pratensis* +, *Pimpinella saxifraga* +, *Poa* cf. *angustifolia* +, *Ranunculus acris* +, *Rumex acetosa* +, *Veronica chamaedrys* s. str. +, *Cerastium arvense* r, *C. holosteoides* r, *Dactylis glomerata* r, *Myosotis ramosissima* r, *Sanguisorba minor* r, *Saxifraga granulata* r, *Stellaria graminea* r, *Taraxacum* sect. *Taraxacum* r, *Trisetum flavescens* r.]

Kromě ve snímcích zaznamenaného lučního porostu, který představuje hraniční typ společenstva mezi vlhkými loukami svazu *Molinion caeruleae* a mezofilními travníky svazu *Arrhenatherion elatioris*, se mochna durynská hojně vyskytovala i mezi plochou druhého výše uvedeného snímku a hranou kolmého břehu malé nádržky. Zde rostla v poněkud vlhčím, vyšším a hustším, patrně i živinami lépe zásobeném pruhu lučního porostu, v němž přistupovaly např. *Angelica sylvestris*, *Anthriscus sylvestris* a *Filipendula ulmaria*. Zaznamenaná byla rovněž na eutrofizovaném okraji bezkolencové louky, kde byl vliv splachu živin indikován hojnějším výskytem kerblíku. Lokalita u Kardavce hostí pravděpodobně jednu z nejpočetnějších populací tohoto kriticky ohroženého druhu na Příbramském Podbrdsku, má proto nadregionální význam a zasloužila by si územní ochranu, nejlépe formou maloplošného zvláště chráněného území.

R. Hlaváček

- 35a. Holoubkovské Podbrdsko, 6348a, Skořice (distr. Rokycany): bezlesí Kolvín, lůmek s rašelinou Z od kóty 588,0 (Kopaniny), ca 1,7 km JV od kostela sv. Václava, 49°40'01,"N, 13°42'59,8"E, 580 m n. m. (30. 5. 2003 not. *R. Hlaváček, J. Nesvadbová, J. Šofron & M. Šandová*, leg. *J. Nesvadbová*, PL).
- 35c. Příbramské Podbrdsko, 6349b, Bohutín (distr. Příbram): při silnici podél Mlýnského potoka (Litavky) směrem k silnici Havírna–Kožich, ca 0,9 km SV–SSV od kostela sv. Maří Magdalény, 49°39'40,2"N, 13°56'57,3"E, 550 m n. m., dva souvislé porosty na ploškách 0,5 a 1 m² a asi tři izolované trsy v travnatém lemu silnice (11. 5. 2007 leg. *R. Hlaváček*, HOMP); asi šest izolovaných trsů a skupinek těsně nahloučených rostlin (8. 10. 2012 not. *R. Hlaváček*).
- 35c. Příbramské Podbrdsko, 6349b, Vysoká Pec (distr. Příbram): v lemu písčité cesty příbramským lesoparkem Litavka, ca 0,25 km SZ od kaple, 49°40'06"N, 13°57'44"E, 530 m n. m. (zhruba od roku 2015 opakovaně not. *R. Hlaváček*).
- 35c. Příbramské Podbrdsko, 6349b, Příbram (distr. Příbram): Březové Hory, v mezernatém travinobylinném porostu na plošině haldy dolu Vojtěch, ca 0,3 km S–SSV od kostela sv. Vojtěcha, 49°41'09,0"N, 13°59'26,3"E, 530 m n. m., porost svazu *Dauco carotae-Melilotion* s dominantním *Melilotus albus* (29. 6. 1993 leg. *R. Hlaváček*, HOMP; 12. 7. 1999 not. *R. Hlaváček*); asi 20 rostlin (27. 4. 2007 not. *R. Hlaváček*); čtyři fertilní a 11 sterilních rostlin (24. 5. 2011 not. *R. Hlaváček*); sedm rostlin (4. 9. 2014 not. *R. Hlaváček*); tři fertilní a jedna sterilní rostlina, část populace byla asi zničena založením ohniště na pálení odpadu vzniklého během zpevňování podloží injektážemi (26. 5. 2016 not. *R. Hlaváček*).
41. Střední Povltaví, 6151a, Kytín (distr. Praha): snad občasné kosený vlhčí až mezofilní trávník s dominantním *Arrhenatherum elatius* a příměsí nitrofilních druhů v ústí bočního terénního zářezu na okraji pravobřežní nivy Bojovského potoka, ca 1,5 km VSV od kostela Nanebevzetí Panny Marie, 49°51'24,7"N, 14°14'14,8"E, 405–410 m n. m., poměrně hojně na ploše ca 50 m² (13. 6. 2017 leg. *R. Hlaváček*, HOMP).
41. Střední Povltaví, 6251a, Stará Hut' (distr. Příbram): osluněný okraj zakrslé acidofilní doubravy při lesní cestě na Královu stolicí, asi 0,3 km JZ–JJZ od kóty 412,7 (Králova stolice), ca 2,1 km SV–SSV od kaple Nanebevzetí Panny Marie, 49°47'53"N, 14°12'48"E, 405 m n. m., jeden trs (22. 5. 2004 not. *J. Hadinec, R. Hlaváček, P. Karlík et al.*, leg. *R. Hlaváček*, HOMP).
87. Brdy, 6348c, Míšov (distr. Plzeň): vlhká louka na jihozápadním okraji obce, 0,9 km J od hlavní silnice, 49°36'59"N, 13°43'48"E, 600 m n. m. (4. 6. 2000 leg. *J. Nesvadbová*, PL). – Míšov: mezofilní travnatý lem mezi plotem a silničkou v obci, proti domu č. p. 16, ca 0,45 km J od silnice na Teslíny, 49°37'07"N, 13°43'43"E, 615 m n. m., 30 rostlin (7. 6. 2001 not. *R. Hlaváček, J. Nesvadbová & L. Pivoňková*; 22. 5. 2003 not. *R. Hlaváček & L. Pivoňková*, leg. *R. Hlaváček*, HOMP; 27. 6. 2012 leg. *L. Pivoňková*, PL).
87. Brdy, 6348d, Teslíny (distr. Příbram): hráz Hořejšího padrtského rybníka, ca 2,8 km S od osady, 49°38'52"N, 13°45'37"E, 635–640 m n. m. (31. 5. 1991 leg. *R. Hlaváček*, HOMP). – Teslíny: okraje luk 100–200 m JZ od vsi, 49°37'19"N, 13°45'08"E, 705–710 m n. m. (9. 7. 2000 leg. *L. Pivoňková*, PL, rev. *R. Hlaváček*). – Teslíny: západní okraj osady, v travnatém lemu kosené louky při remízku podél jižního okraje silnice na Míšov, 49°37'20,8"N, 13°45'11,9"E, 710 m n. m. (5. 8. 2017 not. *R. Hlaváček, I. Matějková, L. Pivoňková et al.*).

Ve čtvrtém svazku Květeny ČR uvádí Soják (in Slavík 1995: 296) mochnu durynskou jako druh společenstev třídy *Epilobietea angustifolii* rostoucí na pasekách, lesních světlínách a v lemech. Podobná stanoviště jsou i na některých z výše uvedených lokalit (Příbramské Podbrdsko – lem cest u Bohutína a v příbramském lesoparku Litavka, Střední Povltaví – travnatý okraj lesní cesty mezi Starou Hutí a Královou stolicí, zde ovšem patrně jako pozůstatek květeny pastvin, které byly na počátku 19.

století zalesněny). Početnější populace byly ale nalezeny na mírně vlhkých až mezo-filních loukách svazů *Molinion caeruleae* a *Arrhenatherion elatioris*, na Příbramském Podbrdsku u osady Kardavec, ve Středním Povltaví u obce Kytín a v PR Andělské schody (31. 5. 2000 leg. R. Hlaváček, HOMP; 15 kvetoucích rostlin, 21. 5. 2003 not. R. Hlaváček; viz též Hrouda & Skalický 1988 nebo Karlík 2001), v Brdech v obci Míšov. Mochna durynská roste i na vysloveně druhotném antropogenním stanovišti (koruna hráze nádrže Hořejší padrtský rybník). Poměrně stabilní mikropopulace je již více let sledována na vysloveně extrémním biotopu, kterým je kamenitá hlušina na haldě vzniklé při těžbě polymetalických rud (Příbramské Podbrdsko – důl Vojtěch v Příbrami).

R. Hlaváček

Hrouda L. & Skalický V. [eds] (1988): Floristický materiál ke květeně Příbramska I. – Vlastiv. Sborn. Podbrdsko 1984/27: 115–195.

Karlík P. (2001): Louky a přibuzné typy vegetace Brd a Podbrdsko. – Ms. [Dipl. práce; depon. in: Knih. Kat. Bot. Přír. Fak. UK, Praha]

***Pulicaria dysenterica* (L.) Bernh.**

C1/EN

18a. Dyjsko-svratecký úval, 6965d, Židlochovice (distr. Brno): bahnitý severovýchodní břeh nově vytvořené tůně v biocentru U Stadionu na západním okraji města, 49°02'19,3"N, 16°36'24,6"E, 170 m n. m., jeden polykormon (13. 10. 2016 not. P. Novák & K. Pišťková).

***Ranunculus illyricus* L.**

C2/VU

7d. Bělohorská tabule, 5851b, Velké Přílepy (distr. Praha): v druhotných lesních porostech na jihozápadních svazích táhlého buližnickového hřbetu Hajnice při jižním okraji obce, asi 400–500 m JJZ od kaple Panny Marie v obci, 50°09'24,0"N, 14°18'40,5"E, 325–330 m n. m., stovky sterilních rostlin (29. 3. 2013 not. M. Štefánek).

Lokalita na buližnickovém hřbetu u Velkých Přílep v literatuře zmiňovaná není, v Herbářových sbírkách Univerzity Karlovy (PRC) však existuje sběr K. Žebery z roku 1944 „Kamýk u Velkých Přílep, buližník“. Populace pryskyřníku ilyrského zde neroste v optimálních podmínkách. Jde o druhotný smíšený les, zčásti vzniklý náletem dřevin na buližnickových skalkách a v lůmcích, nicméně populace je dosti bohatá (zaznamenány byly stovky sterilních jedinců). Přítomnost kvetoucích rostlin (v pozdějších obdobích sezóny) ovšem ověřována nebyla.

V nejbližším okolí Velkých Přílep jde již o druhou, nově objevenou populaci pryskyřníku ilyrského (cf. Štefánek et al. 2010).

M. Štefánek

18b. Dolnomoravský úval, 7069b, Bzenec (distr. Hodonín): NPP Váté pisky, 2,47 km SSV od železničního nádraží Bzenec přívoz, řídký travnatý porost na kyselých píscích po obou stranách železniční trati, 48°57'26"N, 17°18'06"E, 192 m n. m., SZ od trati několik desítek kvetoucích rostlin na ploše ca 2 m², na protější straně trati menší populace tři kvetoucích a desítky sterilních rostlin (20. 5. 2017 not. I. Jongepierová & J. W. Jongepier).

Štefánek M., Krinke L. & Štefánková I. (2010): Lokalita křivatce českého (*Gagea bohemica*) ve Velkých Přílepech (okr. Praha-západ). – Muz. Součas., ser. natur., 25: 95–102.

***Rubus phoenicolasius* Maxim.**

16. Znojemsko-brněnská pahorkatina, 6765c, Brno-Žabovřesky: Wilsonův les, jediný menší keř u dolní cesty po vrstevnici nad ulicí Šmejkalova, 860 m JJZ od kaple sv. Václava v obci, 49°12'19,8"N, 16°34'21,6"E, 228 m n. m. (11. 6. 2017 leg. R. Řepka, BRNL).

Další případ zplanění tohoto v kultuře zřídka pěstovaného ostružiníku z fytochorionu, kde dosud nebyl uváděn (cf. Holub in Slavík 1995: 86).

R. Řepka

***Sclerochloa dura* (L.) P. Beauv.**

C2/VU

20b. Hustopečská pahorkatina, 7067d, Čejkovice (distr. Hodonín): polní cesta v délce několika desítek metrů vedoucí od silnice Čejkovice – Čejč ke Špidlákům, 2,1 km S od obce, 48°55'25,3"N, 16°56'28,9"E, 238 m n. m., stovky trsů (5. 5. 2017 photo L. Ambrozek). – Čejkovice: porost v kolejších staré cesty na okraji zarostlých teras 1,75 km S od obce, 48°55'13,9"N, 16°56'46,9"E, ca 250 m n. m., stovky trsů (5. 5. 2017 photo L. Ambrozek).

***Sorbus collina* M. Lepší, P. Lepší & N. Mey.**

C3/NT

Upřesňující informace k předchozímu uvedení druhu (in *Additamenta* 15: 51–52, 2017).

Sorbus collina je nově rozlišený tetraploidní apomiktický jeřáb z okruhu jeřábu muku. Byl popsán z Čech, konkrétně ze Středního Povltaví (Lepší et al. 2015). Celkový areál druhu není přesně známý, s jistotou roste v Bavorsku a Rakousku, pravděpodobně se však také vyskytuje v Maďarsku. V České republice nebyl rozlišován od diploidního a sexuálního druhu *S. aria* s. str., který je u nás původní pouze na jižní Moravě (Lepší & Lepší in Kaplan et al. 2016b), a z Čech byl právě pod jménem *S. aria* s. str. uváděn. *Sorbus collina* se vyskytuje ostrůvkovitě v termofytiku a teplejším mezofytiku středních, západních a severozápadních Čech, především ve výrazně geomorfologicky modelovaných oblastech s vyšším podílem skalních výchozů. Na Moravě chybí (Lepší & Lepší l. c.). Nejvíce lokalit je v Českém krasu, na Křivoklátsku, v centrální části Českého středohoří a severní polovině Středního Povltaví. V ostatních oblastech se vyskytuje výrazně vzácněji a často jen na izolovaných lokalitách. Některé výskyty, např. na Domažlicku, mohly vzniknout vysazením nebo zplaněním (Netřeb, Koloveč), ale vyloučit nelze ani dálkový výsadek z jiných částí Čech nebo Bavorska, z oblastí, kde je druh poměrně hojný. Druh je i vzácně pěstován v sídlech jako okrasný strom (např. Strakonice, Rojšín u Křemže, Třebíč, Kuřim, Chudenice) a vzácně z výsadby dále zplaňuje (Chudenice, Americká zahrada). V Čechách se běžně vyskytuje společně s příbuzným a taktéž tetraploidním druhem *Sorbus danubialis*.

M. Lepší & P. Lepší

Lepší M., Lepší P., Koutecký P., Bílá J. & Vít P. (2015): Taxonomic revision of *Sorbus* subgenus *Aria* occurring in the Czech Republic. – *Preslia* 87: 109–162.

Stachys germanica* L.*C2/EN**

16. Znojensko-brněnská pahorkatina, 6963c, Tulešice (distr. Znojmo): hráz rybníka u Oulehlova mlýna, 1,84 km JV od zámku v Tulešicích, 49°01'49,1"N, 16°13'38,8"E, 258 m n. m., jeden trs (5. 8. 2015 photo *L. Ambrozek*). – Tulešice: intenzivně pasená niva Rokytne u Oulehlova mlýna, 1,8 km JV od zámku v Tulešicích, 49°01'48,3"N, 16°13'35,4"E, 245 m n. m., několik desítek rostlin (11. 8. 2017 photo *L. Ambrozek*).

Stellaria palustris* Hoffm.*C2/VU**

- 55b. Střední Pojizeří, 5456c, Žďár (distr. Mladá Boleslav): PR Žabakor, slatinné louky ve východní části území ca 1,4 km Z od kostela v obci, 50°32'44,6"N, 15°03'48,6"E, 240 m n. m., řídce (2. 6. 2016 leg. *M. Kotlínek, O. Kotlínek & J. Farská*, CB, rev. P. Koutecký).

Ptačinec bahenní je vzácnější druh slatinných luk, rákosin a mokřin s těžištěm výskytu v Polabí, moravských úvalech a v rybníčních pánvích, jenž dosud nebyl ze Středního Pojizeří uváděn (cf. Dvořáková in Hejný & Slavík 1990: 133–134). Na nově nalezené lokalitě se vyskytuje řídce v lemu tůňek na slatinné louce.

M. Kotlínek & J. Farská

Taraxacum cognatum* Kirschner & Štěpánek*C1/CR**

62. Litomyšlská pánev, 6063c, Vysoké Mýto (distr. Ústí nad Orlicí): les Dráby, vlhko-suchý trávník osázený borovicemi na místě bývalé vojenské střelnice 2,5 km JV od kostela sv. Vavřince, 49°56'03"N, 16°10'50"E, 300 m n. m. (6. 4. 2014 photo *Jan Roleček & Jakub Roleček*; 3. 7. 2014 not. *Jan Roleček*; Roleček & Roleček 2016).

Roleček J. & Roleček J. (2016): Bývalá vojenská střelnice v lese Dráby u Vysokého Mýta – zanikající cenná lokalita bazofilních trávníků. – Pr. a Stud. 23: 87–92.

Thesium dollineri* Murb.*C1/EN**

16. Znojensko-brněnská pahorkatina, 6765c, Brno: PP Medlánecké kopce, jihozápadní svah Malého kopce, 70 m JZ od jeho vrcholu mezi cestou a vedením vysokého napětí, 49°14'15,9"N, 16°34'04,2"E, 300–310 m n. m., přes 165 kvetoucích rostlin (6. 4. 2017 photo *Z. Lukeš*; 14. 4. 2017 photo *Z. Lukeš*, det. J. Šmiták, photo rev. V. Dvořák).

Lněnka Dollinerova nebyla dosud z Medláneckých kopců známá a není doložena ani ze severní části Brna. Nejbližší známý výskyt je v NPP Stránská skála (např. Čížková 2013), kde bývá v některých letech její populace velmi početná a vitální (L. Tichý in litt.). Na Medláneckých kopcích pozoroval v září roku 2010 L. Tichý vzpřímené a odpojené jedince lněnky, kterou uvádí ve svém inventarizačním průzkumu (Tichý 2010) jako *Thesium linophyllum* (17 rostlin), pravděpodobně ale došlo k záměně (L. Tichý in litt.). *Thesium linophyllum* nebyla na této lokalitě dlouhodobě potvrzena; patrně jediný historický údaj (Bergl u Medlánek) přináší Formánek (1887–1897).

Z. Lukeš

- 20b. Hustopečská pahorkatina, 6968d, Bohuslavice (distr. Hodonín): v dolní části stepního úhoru, jižní strážka VKP Bohuslavická Nová hora, 1,65 km JV od kostela sv. Filipa a Jakuba, 49°02'19,8"N, 17°08'07,9"E, 250 m n. m., jeden trs (5. 9. 2017 photo *L. Ambrozek*).

20b. Hustopečská pahorkatina, 7068c, Mutěnice (distr. Hodonín): stepní stráňka v areálu skládky, 1,8 km JZ od obce, 48°54'05,5"N, 17°00'15,8"E, 220 m n. m., osm rostlin (20. 10. 2017 photo L. Ambrozek).

Čížková S. (2013): Inventarizační průzkum NPP Stránská skála – cévnaté rostliny. – Ms., 60 p. [Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, region. pracoviště Jižní Morava, Brno]

Tichý L. (2010): Inventarizační floristický průzkum PP Medlánecké kopce. – Ms., 29 p. [Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Krajský úřad Jihomoravského kraje]

***Thymelaea passerina* (L.) Coss. & Germ.**

C2/EN

9. Dolní Povltaví, 5752d, Kopeč (distr. Mělník): PR Kopeč, okraj pšeničného pole při jižním úpatí Dlouhého vrchu, 350 m JV od kapličky v obci, 50°14'54,5"N, 14°25'36,7"E, ca 210 m n. m., jen několik (do deseti) rostlin (26. 5. 2017 leg. J. Prančl & M. Štefánek, PRC).

20b. Hustopečská pahorkatina, 6968b, Bohuslavice (distr. Hodonín): okraj pole u jižní stráňky VKP Výběh, 0,8 km SZ od kostela sv. Filipa a Jakuba, 49°03'20,8"N, 17°06'48,3"E, 252 m n. m., desítky rostlin (13. 6. 2017 photo L. Ambrozek).

***Tilia platyphyllos* subsp. *pseudorubra* C. K. Schneider**

C4b→C3/DD

20b. Hustopečská pahorkatina, 6866a, Brno-Líšeň: NPP Stránská skála, nízký vápencový srub u pěšiny v severní až severovýchodní části chráněného území, 190 m V od kóty 310, 49°11'26,8"N, 16°40'41,9"E, 292 m n. m. (15. 8. 2017 leg. R. Řepka, BRNL).

70. Moravský kras, 6666a, Blansko: NPR Vývěry Punkvy, u drobné jeskyňky na vrcholu vápencové ostrožny zv. Kampanila nad Pustým žlebem, 1,02 km SV od hotelu Skalní mlýn, 49°22'13,5"N, 16°43'04,0"E, 405 m n. m. (24. 6. 2017 leg. R. Řepka, BRNL).

70. Moravský kras, 6766c, Brno-Líšeň: PR Velký Hornek, v okolí vyhlídky 3,3 km SSV od kostela sv. Jiljí v obci, 49°13'56,5"N, 16°42'46,6"E, 390 m n. m. (30. 9. 2017 leg. R. Řepka, BRNL).

Nález dalších tří lokalit *Tilia* **pseudorubra* jen potvrzuje domněnku o jejím předpokládaném hojnějším výskytu na vápencích jižní a střední Moravy (viz Řepka in Additamenta 15: 113–117, 2017). Všechny tři nalezené lokality mají charakter extrémního stanoviště. Na Stránské skále byl zjištěn pouze jediný, vícekmenný exemplář na hraně asi 3 m vysoké vápencové stěny (pravděpodobně se jedná o lomovou stěnu dřívější selské těžby ve vrcholové části Stránské skály).

Na druhé lokalitě byl zaznamenán jediný, asi 8–10 m vysoký strom na vrcholu mohutné vápencové ostrožny.

Pod vyhlídkou Velký Hornek roste 5 větších stromů (výška do 15 m) v rozvolněných porostech keřů na vápencové suti, dále jeden nízký stromek přímo u vyhlídky a asi 30 vícekmenných jedinců (do výšky 15 m) na balvanité suti na S–SV svahu vyhlídky.

R. Řepka

***Tragus racemosus* (L.) All.**

20b. Hustopečská pahorkatina, 6968d, Kyjov (distr. Hodonín): ve šterku podél 1. koleje v délce asi 200 m na J od hlavní nádražní budovy, asi 500–700 m SSZ od kostela, 49°00'56,0"N, 17°07'21,3"E, 200 m n. m., desítky trsů (3. 8. 2017 leg. et photo L. Ambrozek, herb. Ambrozek, rev. R. Řepka).

Jednoletý, značně teplomilný a světlomilný adventivní druh. Trvaleji se na území ČR vyskytoval v 19. století a počátkem 20. století. *Tragus racemosus* k nám byl v minulosti dovážen v ovčí vlně, která se zpracovávala v malých přádelnách, odpad z vlny se skladoval v okolí, kompostoval a používal jako hnojivo. Klubička shloučených klásků připomínající plodenství lopuchu jsou na plevách opatřena háčkovitými ostnitými chlupy, jejich odstranění z vlny je velmi obtížné. Trvalejší výskyt druhu na našem území byl umožněn dosycováním lokalit novými diasporami z přádelny vlny. Změna nastala na přelomu 19. a 20. století, kdy se odpad z vlny začal likvidovat spalováním a drobné přádelny byly postupně rušeny. Víceméně souvislé výskyty z jižní Moravy byly doloženy z období mezi roky 1825 až 1919. Jinde byl druh zaznamenán jen ojediněle jako nahodile zavlečený efemerofyt, naposledy v roce 1933 v Praze na rumišti městské čistící stanice na Trojském ostrově. Poslední nálezy z území ČR pocházejí z Olomouce, Povelu z roku 1943 (Zázvorka in Kaplan et al. 2015). Druh roste na živinami chudých, jemných, písčitých nebo skeletovitých půdách a na rozmělněném silničním šterku podél cest. Nejblíže stabilní přirozené výskyty bodloplevu jsou na jižním Slovensku, kde roste na písčitých, druhotných i přirozených stanovištích v území panonské flóry již nedaleko za řekou Moravou. Nález v Kyjově v roce 2017 po více než 70 letech je tedy mimořádná událost.

J. Zázvorka

***Trifolium striatum* L.**

C1/EN

- 7c. Slánská tabule, 5751b, Nelahozeves (distr. Mělník): v trávnicích na písčích (bývalá pískovna) při jihovýchodním okraji areálu státních ropných rezerv společnosti Mero, u komunikace odbočující ze silnice Uhý–Nelahozeves, asi 620 m JZ od budovy železniční stanice Nelahozeves, 50°16'52,5"N, 14°18'03,6"E, 220 m n. m. (12. 6. 2015 leg. M. Štefánek & J. Vojta, PRC).
32. Krivoklátsko, 6149a, Chlustina (distr. Beroun): na řadě míst v trávnicích na jihovýchodně orientovaných svazích Chlustinské stráně (zejména na místech, kde byly v současnosti vyřezány dřeviny), asi 1,35–1,95 km SV od kostela sv. Vavřince v Žebráku, 49°53'01,5"N, 13°54'40,3"E až 49°53'14,9"N 13°55'00,4"E, 355–390 m n. m., celkově stovky rostlin (25. 5. 2017 et 23. 6. 2017 leg. M. Štefánek, PRC).
- 35c. Příbramské Podbrdsko, 6149d, Křešín (distr. Příbram): PP Na Horách, rozvolněný trávník u pěšiny na suchopáru v západní části přírodní památky, 49°48'06,7"N, 13°57'00,7"E, 442 m n. m., pouze dvě rostliny (12. 6. 2016 leg. R. Paulič, Y. Hájková & P. Přidalová, HOMP).
41. Střední Povltaví, 6052c, Trnová (distr. Praha): v trávnicích a okolo lesní cesty pod průsekem vedení vysokého napětí na jižně orientovaných stráních údolí Bojovského potoka (v místě zvaném Pekla), při vyústění do Vltavského údolí, asi 280 m ± JJZ od budovy železniční zastávky Měchenice, 49°54'30,5"N, 14°22'57,9"E, 265 m n. m. (10. 6. 2016 leg. M. Štefánek & J. Vojta, PRC).

***Triglochin palustris* L.**

C2/EN

- 71b. Dražanská plošina, 6367a, Ospělov (distr. Prostějov): „mokřad Ospělov“, dlouhodobě kosená mokřadní louka v pramenné části bezejmenného pravostranného přítoku Věžnice asi 2,5 km SV od kostela v obci Kladky, 49°39'44,3"N, 16°51'37,0"E, 505 m n. m., 17 kvetoucích a plodících rostlin na malé ploše nedaleko početné populace *Menyanthes trifoliata* (18. 8. 2016 photo J. Kličková).

V celém fytogeografickém okrese 71. Dražanská vrchovina velmi vzácný druh zřejmě s pouhými dvěma zaznamenanými a publikovanými lokalitami. Již jen historickou je

rašelinná louka v údolí Pohorského potůčku u Kořence (Řehořek 1971, 1972). Done dávna rostla bařička také u Horního Štěpánova (Albrecht 2000; 1995, 2000 *P. Albrecht*, BRNM), kde již ale od roku 2008 nebyl její výskyt ani přes opakované pokusy ověřen. Na lokalitě u Ospělova byla nalezena na pravidelně a dlouhodobě kosené louce, kde pečl j zajišťuje Český svaz ochránců přírody Prostějov.

J. Komárek & J. Kličková

Albrecht P. (2000): Příspěvek ke květeně nejvyšších částí Dražanské vrchoviny se zaměřením na mokřady. – Přírod. Stud. Muz. Prostějovska 3: 55–82.

Řehořek V. (1971): Příspěvek ke květeně Dražanské vrchoviny. – I. Část všeobecná. – Preslia 43: 261–270.

Řehořek V. (1972): Příspěvek ke květeně Dražanské vrchoviny. – II. Část speciální. – Preslia 44: 67–87.

***Verbascum lychnitis* subsp. *moenchii* (Schultz) Holub & Mladý** **C2/EN**

35c. Příbramské Podbrdsko, 6149d, Felbabka (distr. Beroun): mez podél silnice na východním okraji obce při jižním okraji lesa na návrší (kóta 507,1), 49°48'43,4"N, 13°56'43,0"E, 430 m n. m., pouze několik rostlin (12. 6. 2016 leg. *R. Paulič*, *Y. Hájková* & *P. Přidalová*, herb. Paulič).

Populace divizny knotovkovité bělokvěté je na této lokalitě známa již několik let (*P. Přidalová* in verb.). Vzhledem k těsné blízkosti silnice je vysoce pravděpodobné, že sem byla zavlečena.

R. Paulič

***Veronica scardica* Griseb.** **C1/CR**

20b. Hustopečská pahorkatina, 6967b, Žarošice (distr. Hodonín): severovýchodní obnažený břeh rybníka Klášov 3,24 km S od kostela v obci, 49°04'12,1"N, 16°58'05,5"E, 260 m n. m., několik desítek rostlin (9. 9. 2017 leg. *L. Ambrozek*; herb. Ambrozek).

***Veronica triloba* (Opiz) Opiz** **C2/VU**

37d. Čkyňské vápence, 6849c, Lčovice (distr. Prachatic): severní okraje pšeničného pole při jižním okraji lesíka na vápencovém návrší asi 1 km SSZ od kapličky v obci, 49°07'20,5"N, 13°50'34,1"E, 600 m n. m., roztroušeně (9. 4. 2017 leg. *R. Paulič*, CB, rev. M. Lepší). – Lčovice: v pšeničném poli 200 m V od malého rybníčku u silnice Čkyně–Volyně, S od obce na vápencovém návrší asi 1 km SSZ od kapličky v obci, rula a částečně vápenc, 49°07'19,7"N, 13°51'18,9"E, 570 m n. m., několik desítek rostlin (9. 4. 2017 leg. *R. Paulič*, PR).

Ze Čkyňských vápenců byl rozrazil trojlaločný poprvé uváděn M. Protivou (Protiva 1947), avšak jím uváděné lokality byly mylné (cf. Lepší et al. 2006). Výše uvedené dvě nové lokality jsou tedy jedinými spolehlivými lokalitami druhu v území.

R. Paulič

15b. Hradecké Polabí, 5762c, Očelice (distr. Rychnov nad Kněžnou): okraj pole u cesty 1,26 km JV od železniční stanice Očelice, 50°14'07,5"N, 16°04'31,6"E, 309 m n. m. (12. 4. 2016 leg. *J. Doležal* 16/56, herb. Doležal; 25. 4. 2017 leg. *J. Doležal*, *M. Ducháček* & *P. Kúr* 17/26, herb. Doležal). – Očelice: okraj řepkového pole 1,18 km JV od železniční stanice Očelice, 50°14'03,9"N, 16°04'19,5"E, 295 m n. m. (2. 5. 2016 leg. *J. Doležal* & *M. Ducháček* 16/110, herb. Doležal).

- 61b. Týnišťský úval, 5862b, Bolehošť (distr. Rychnov nad Kněžnou): okraj pole u silážní jámy vlevo u silnice vedoucí z Krivic do Bolehošťské Lhoty, 1,5 km JJV od zámku Bolehošťská Lhota, 50°11'44,5"N, 16°05'47,2"E, 285 m n. m. (7. 4. 2016 leg. *J. Doležal* 16/37, herb. Doležal; 25. 4. 2017 leg. *J. Doležal*, *M. Ducháček* & *P. Kúr* 17/25, herb. Doležal).
- 61b. Týnišťský úval, 5862d, Čestice (distr. Rychnov nad Kněžnou): hlinitopísčité pole mezi železniční tratí do Týniště [nad Orlicí] a lesem, 0,5 km Z(–ZSZ) od železniční zastávky, 267 m n. m. (30. 5. 1997 leg. *Z. Kaplan* 97/273, herb. Kaplan).

Výše uvedené údaje jsou v současnosti jediné s jistotou doložené recentní výskyty na území Rychnovska, ale patrně i v celých východních Čechách, odkud byl druh v minulosti udáván ještě z Železnohorského podhůří (69a) od Lukavice (Hadač et al. 1994). Historicky je rozrazil trojlaločný z Hradeckého Polabí (15b) uváděn Josefem Rohlenou z širšího okolí Očelic od nedalekých Přepych (Hrobař 1931).

J. Doležal

68. Moravské podhůří Vysočiny (při hranici s 16. Znojensko-brněnská pahorkatina), 6863c, Lhánice (distr. Třebíč): travnatá kosena stráňka u silnice s rozvolněnou vegetací na několika disturbovaných ploškách asi 1,8 km VJV od kostela v obci Mohelno, 49°06'40,7"N, 16°13'04,3"E, 320 m n. m., asi 20 rostlin společně s *Gagea villosa* (30. 3. 2017 leg. *J. Komárek* & *L. Čech*, herb. Komárek, herb. Čech).

Hadač E., Jirásek J. & Bureš P. (1994): Květena Železných hor. – Železné hory 1: 1–212.

Hrobař F. (1931): Květena Kostelecka a Rychnovska. – Hradec Králové, 128 p.

Lepší M., Lepší P. & Paulič R. (2006): Rozrazil trojlaločný (*Veronica triloba*) v Předšumaví. – Sborn. Jihočes. Muz. České Budějovice, Přír. vědy, 46: 101–112.

Protiva M. (1947): Floristická kartotéka. Pošumaví: Čkyňsko a Stašsko. – Ms., 127 p. [Depon. in: Knih. Jihočes. pobočky ČBS, České Budějovice]

***Viola elatior* Fr.**

C1/EN

- 13a. Rožďalovická tabule, 5857b, Dlouhopolsko (distr. Nymburk): břeh svodnice a okraj navazující sečené mezofilní loučky při okraji Báňského lesa, 50°10'05"N, 15°18'21"E, 235 m n. m., několik rostlin (21. 5. 2016 not. *J. Roleček*).

Violka vyvýšená byla u Dlouhopolského rybníka nalezena poprvé v roce 1999 (Roleček in *Additamenta* 1: 103–104, 2002). Jde o její jedinou recentní lokalitu ve středním Polabí (Danihelka in Kaplan et al. 2015); údaj z konce 80. let z Hrabanovské černavy, obsažený v databázích NDOP a florabase.cz, je mylný a vztahuje se k druhu *Viola stagnina* (viz Husáková 2005). V roce 2011 ověřil výskyt u Dlouhopolského rybníka M. Řezáč (in litt., Strnad & Řezáč 2012) u svodnice vedoucí z Báňského lesa do rybníka (Danihelka in Kaplan et al. 2015). Nově nalezená populace roste při téže svodnici, vzdušnou čarou asi 0,6 km od druhé recentní populace. Výskyt na původní lokalitě se v posledních letech nepodařilo ověřit (I. Formanová in litt., vlastní pozorování), dosud však existuje záložní populace několika desítek rostlin v záchranné kultivaci sdružení *Sagittaria* (M. Krátký

in litt.), pocházející ze semen jediné rodičovské rostliny nalezené v roce 1999. Uvedené nálezy dávají optimističtější výhled na budoucnost violky vyvýšené u Dlouhopolska.

J. Roleček

18a. Dyjsko-svratecký úval, 7367b, Lanžhot (distr. Břeclav): paseka s řídkou vegetací 6,3 km JJZ od kostela Povýšení sv. Kříže v obci, 48°40'11,5"N, 16°56'37,7"E, 154 m n. m., sedm fertilních rostlin (27. 5. 2017 leg. V. Dvořák & J. Halfar, OL).

Husáková J. (2005): Botanický inventarizační průzkum Národní přírodní rezervace Hrabanovská černava. – Ms. [Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, region. pracoviště Správa CHKO Kokořínsko - Máchův kraj, Mělník]

Strnad V. & Řezáč M. (2012): Botanická inventarizace národní přírodní památky Dlouhopolsko. – Ms. [Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, region. pracoviště Správa CHKO Kokořínsko - Máchův kraj, Mělník]

Emendationes et errores

U lokality druhu *Triglochin palustris* v Semetíně na Vsetínsku (Additamenta 9: 153–154, 2011) byl chybně uveden fytochorion (správně má být 80a. Vsetínská kotlina) a souřadnice, ty správné jsou 49°20'22,5"N, 17°56'52,4"E.

Poděkování

Náš dík patří mnoha kolegům, kteří nám předali své floristické objevy k publikaci nebo nám poskytli cenné rady a konzultace. Děkujeme i všem autorům komentářů, těm, kteří determinovali nebo revidovali kritické a obtížně určitelné taxony nebo pořídili dokladové fotografie či jinak s námi na přípravě těchto Additament spolupracovali.

Jsou to: Libor Ambrozek (Kyjov), Irena Bakešová (Kladno), Lenka Bálková (Pardubice), Petr Batoušek (Zlín), Petr Bauer (Děčín), Petr Bílek (Hradec Králové), Karel Boublík (Praha), Jiří Brabec (Cheb), Tomáš Burian (Ústí nad Labem), Luděk Čech (Havlíčkův Brod), Jan Čuda (Průhonice), Pavel Dřevojan (Brno), Michal Ducháček (Praha-Horní Počernice), Václav Dvořák (Olomouc), Libor Ekrt (Telč), Karel Fajmon (Veselí nad Moravou), Vladimír Faltys (Choceň), Helena Faltysová (Pardubice), Jitka Farská (České Budějovice), Naděžda Gutzerová (Chrudim), Věra Hadincová (Průhonice), Martina Hadincová (Praha), Jiří Hadinec (Praha), Jan Hájek (Věteřov), Yveta Hájková (Hořovice), Jan Halfar (Olomouc), Jan Hlaváč (Klatovy), Rudolf Hlaváček (Příbram), David Hlisenkovský (Frýdek-Místek), David Horák (Olomouc), Zbyněk Hoták (Bruntál), Michal Hroneš (Olomouc), Karin Hustáková (Brno), Jindřich Chrtěk jun. (Průhonice), Magdaléna Chytrá a Milan Chytrý (Brno), Jaroslav Jirásek (Hronov), Ivana Jongepierová a Jan Willem Jongepier (Veselí nad Moravou), Veronika Kalníková (Rožnov pod Radhoštěm), Zdeněk Kaplan (Průhonice), Petr Karlík (Praha), Jiřina Kličková (Konice), Lucie Kobrlová (Olomouc), Petr Kocián (Nový Jičín), Josef Komárek (Havlíčkův Brod), Vlastimil Kostkan (Horka nad Moravou), Jan Košnar (Hradec Králové), Jiří Košnar (České Budějovice), Milan Kotlínek a Ondřej Kotlínek (České Budějovice), Petr Koutecký (České Budějovice), František Krahulec (Průhonice), Lukáš Krinke (Kladno), Pavel

Kúr (Praha), Jana Labajová (Mosty u Jablunkova), Jitka Laburdová (Hradec Králové), Deana Láníková (Boskovice), Eva Legátová (Chanovice), Martin Lepší (České Budějovice), Petr Lepší (Český Krumlov), Zbyněk Lukeš (Brno), Milan Marek (Praha), Ivona Matějková (Plzeň), Miroslav Mikát (Hradec Králové), Jonathan Mitchley (Reading, Anglie), Radomír Němec (Znojmo), Karel Nepraš (Litoměřice), Jaroslava Nesvadbová (Plzeň), Pavel Novák (Brno), Jiří Ohryzek (Zlín), Čestmír Ondráček (Chomutov), Radim Paulič (Strakonice), Tomáš Peterka (Brno), Kateřina Pišťková (Brno), Lenka Pivoňková (Plzeň), Elena Plesková (Rakovník), Marie Popelářová (Rožnov pod Radhoštěm), Karel Prach (České Budějovice), Jan Prančl (Průhonice), Petra Přidalová (Beroun), Ludmila Rejlová (Praha), Jan Roleček (Brno), Jiří Rybenský (Veselí nad Lužnicí), Vladimír Řehořek (Brno), Radomír Řepka (Brno), Jiří Sádlo (Průhonice), Věra Samková (Hradec Králové), Vojtěch Sedláček (Moravská Třebová), Zdeněk Skála a Hana Skálová (Praha), Jaromír Sofron (Plzeň), Václav Somol (Krupá), Ivan Suchara (Průhonice), Šárka Svobodová (Praha), Miroslava Šandová (Rokycany), Otakar Šída (Praha-Horní Počernice), Michal Štefánek (Praha), Milan Štech a Taňa Štechová (České Budějovice), Radek Štencl (Jeseník), Jan Albert Šturma (Liberec), Přemysl Tájek (Mariánské Lázně), Bohumil Trávníček (Olomouc), Miroslav Trégler (Mariánské Lázně), Jiří Uher (Lednice na Moravě), Tomáš Urfus (Praha), Jiří Velebil (Průhonice), František Vidner (Mladá Boleslav), Richard Višňák (Stráž pod Ralskem), Jaroslav Vojta (Praha), Leoš Vyhnaník (Brno), Jaroslav Zámečník (Hradec Králové), Jiří Zázvorka (Průhonice), Milan Žárník (Frýdek-Místek).

Příspěvek M. Chytrého o *Cotoneaster divaricatus* byl podpořen Grantovou agenturou ČR v rámci projektu Pladias (14-36079G).

Příspěvky R. Řepky o *Chamaecytisus virescens* a *Tilia platyphyllos* subsp. *pseudorubra* byly podpořeny z projektu: EHP-CTZ 02-OV-1-012-2014 Červená kniha dřevin ČR, Červená kniha ohrožených druhů lužních lešů BR Dolní Morava a Červený seznam ohrožených druhů ŠLP Křtiny.

Příspěvek L. Rejlové a T. Urfuse o kříženci *Urtica dioica* × *Urtica kioviensis* byl podpořen Grantovou agenturou ČR (projekt č. 17-20201S) a Grantovou agenturou UK (projekt č. 1206617).

Naše poděkování patří také Agentuře ochrany přírody a krajiny ČR, která garantovala mapování biotopů v rámci vytváření evropské soustavy chráněných území Natura 2000 a nyní organizuje aktualizaci výsledků tohoto mapování. Z tohoto projektu zde uveřejňujeme nálezy druhů *Antennaria dioica*, *Carex pulicaris*, *Erechtites hieraciifolia*, *Misopates orontium*, *Pedicularis sylvatica*, *Pilosella lactucella*, *P. norrliniformis*, *P. scandinavica*, *P. schultesii* a *P. stoloniflora*.

Rovněž děkujeme zřizovatelům a správcům elektronických databází – Databáze Pladias: Centrum analýzy a syntézy rostlinné diversity (<https://pladias.ibot.cas.cz/>), Nálezová databáze ochrany přírody (AOPK ČR 2017), Databanka flóry České republiky (<http://www.florabase.cz/>, Danihelka et al. 2014), Česká národní fytoocenologická databáze (ČNFD, Chytrý & Rafajová 2003), Virtual Herbarium (<http://herbarium.univie.ac.at/database/index.php>) a Databáze herbářových dokladů ve sbírkách České republiky (<http://puvodni.mzm.cz/Botanika/CS/uvod.html>), které jsou pro práci s floristickými údaji v současné době nepostradatelné.

Literatura

- AOPK ČR (2018): Nálezová databáze ochrany přírody. – [on-line databáze; portal.nature.cz, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha]
- Čeřovský J., Feráková V., Holub J., Maglocký Š. & Procházka F. (1999): Červená kniha ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů ČR a SR. Vol. 5. Vyšší rostliny. – Příroda, Bratislava, 453 p.
- Danihelka J., Chrtěk J. jun. & Kaplan Z. (2012): Checklist of vascular plants of the Czech Republic. – Preslia 84: 647–811.
- Danihelka J., Petřík P. & Wild J. [eds] (2014): Databanka flóry České republiky [online]. – URL: <http://florabase.cz/databanka/>.
- Formánek E. (1887–1897): Květena Moravy a rakouského Slezska. Vol. 1 & 2. – Brno & Praha.

- Grulich V. (2017): Červený seznam cévnatých rostlin ČR. – In: Grulich V. & Chobot K. [eds], Červený seznam ohrožených druhů České republiky, cévnaté rostliny, Příroda 35: 75–132.
- Hejný S. & Slavík B. [eds] (1988): Květena České socialistické republiky. Vol. 1. – Academia, Praha, 557 p.
- Hejný S. & Slavík B. [eds] (1990): Květena České republiky. Vol. 2. – Academia, Praha, 540 p.
- Hejný S. & Slavík B. [eds] (1992): Květena České republiky. Vol. 3. – Academia, Praha, 542 p.
- Chytrý M. [ed.] (2007): Vegetace České republiky. 1. Travninná a keříčková vegetace. – Academia, Praha, 528 p.
- Chytrý M. [ed.] (2009): Vegetace České republiky. 2. Ruderální, plevelová, skalní a suťová vegetace. – Academia, Praha, 524 p.
- Chytrý M. [ed.] (2011): Vegetace České republiky. 3. Vodní a mokřadní vegetace. – Academia, Praha, 828 p.
- Chytrý M. & Rafajová M. (2003): Czech National Phytosociological Database: basic statistics of the available vegetation-plot data. – Preslia 75: 1–15.
- IUCN (2012a): IUCN Red List categories and criteria: Version 3.1., 2nd ed. – IUCN, Gland, Switzerland.
- IUCN (2012b): Guidelines for application of IUCN Red List criteria at regional and national levels: Version 4.0. – IUCN, Gland, Switzerland.
- IUCN (2014): Guidelines for using the IUCN Red List Categories and Criteria. Version 11. – IUCN, Gland, Switzerland.
- Jongepier J. W. & Jongepierová I. (2006): Komentovaný seznam cévnatých rostlin Bílých Karpat. – ZO ČSOP Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou.
- Jongepier J. W. & Pechanec V. (2006): Atlas rozšíření cévnatých rostlin CHKO Bílé Karpaty. – ZO ČSOP Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou.
- Kaplan Z., Danihelka J., Štěpánková J., Bureš P., Zázvorka J., Hroudová Z., Ducháček M., Grulich V., Řepka R., Dančák M., Prančl J., Šumberová K., Wild J. & Trávníček B. (2015): Distributions of vascular plants in the Czech Republic. Part 1. – Preslia 87: 417–500.
- Kaplan Z., Danihelka J., Štěpánková J., Ekrť L., Chrtěk J. jun., Zázvorka J., Grulich V., Řepka R., Prančl J., Ducháček M., Kúr P., Šumberová K. & Brůna J. (2016a): Distributions of vascular plants in the Czech Republic. Part 2. – Preslia 88: 229–322.
- Kaplan Z., Danihelka J., Lepší M., Lepší P., Ekrť L., Chrtěk J. jun., Kocián J., Prančl J., Kobrlová L., Hroneš M. & Šulc V. (2016b): Distributions of vascular plants in the Czech Republic. Part 3. – Preslia 88: 459–544.
- Kaplan Z., Danihelka J., Koutecký P., Šumberová K., Ekrť L., Grulich V., Řepka R., Hroudová Z., Štěpánková J., Dvořák V., Dančák M., Dřevojan P. & Wild J. (2017a): Distributions of vascular plants in the Czech Republic. Part 4. – Preslia 89: 115–201.
- Kaplan Z., Danihelka J., Šumberová K., Chrtěk J. jr., Rotreklová O., Ekrť L., Štěpánková J., Taraška V., Trávníček B., Prančl J., Ducháček M., Hroneš M., Kobrlová L., Horák D. & Wild J. (2017b): Distributions of vascular plants in the Czech Republic. Part 5. – Preslia 89: 333–439.
- Kotlínek M. (2017a): Aktualizace mapovacího okrsku cz0524, Aktualizace vrstvy mapování biotopů ČR. – Nálezová databáze ochrany přírody [on-line databáze; portal.nature.cz, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha]
- Kubát K., Hrouda L., Chrtěk J. jun., Kaplan Z., Kirschner, Štěpánek J. & Zázvorka J. [eds] (2002): Klíč ke květeně České republiky. – Academia, Praha, 928 p.
- Kučera J. & Váňa J. (2005): Seznam a červený seznam mechorostů České republiky. – Příroda 23: 1–104.
- Lepší M. & Lepší P. [eds] (2016): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XXII. – Sborn. Jihočes. Muz. České Budějovice, Přír. vědy, 56: 5–35.
- Lepší P., Lepší M., Boublík K., Štech M. & Hans V. [eds] (2013): Červená kniha květeny jižní části Čech. – Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, 503 p.
- Plevová L. (2015): Flóra Vlárského průsmyku v severní části Bílých Karpat. – Acta Carp. Occid., Vsetín & Zlín, 6: 50–76.

- Pyšek P., Danihelka J., Sádlo J., Chrtek J. jr., Chytrý M., Jarošík V., Kaplan Z., Krahulec F., Moravcová L., Pergl J., Štajerová K. & Tichý L. (2012): Catalogue of alien plants of the Czech Republic (2nd edition): checklist update, taxonomic diversity and invasion patterns. – *Preslia* 84: 155–255.
- Skalický V. (1988): Regionálně fytogeografické členění. – In: Hejný S. & Slavík B. [eds], *Květena České socialistické republiky 1*: 103–121, Academia, Praha.
- Slavík B. (1971): Metodika síťového mapování ve vztahu k připravovanému fytogeografickému atlasu ČSR. – *Zprávy Čs. Bot. Společ.* 6: 55–62.
- Slavík B. [ed.] (1995): *Květena České republiky*. Vol. 4. – Academia, Praha, 529 p.
- Slavík B. [ed.] (2000): *Květena České republiky*. Vol. 6. – Academia, Praha, 770 p.
- Slavík B. & Štěpánková J. [eds] (2004): *Květena České republiky*. Vol. 7. – Academia, Praha, 767 p.
- Štěpánková J., Chrtek J. jun. & Kaplan Z. [eds] (2010): *Květena České republiky*. Vol. 8. – Academia, Praha, 712 p.
- Vozárová M. & Sutorý K. (2001): Index herbariorum Reipublicae bohemicae et Reipublicae slovacae. – *Zprávy Čes. Bot. Společ.* 36, Příl. 2001/1: 1–95.

Došlo dne 18. 2. 2018